

Władysław Wilgusiewicz

ENERGETYCY KRESOWIACY NA ŚLĄSKU

Katowice - 1999 r.

ENERGETYCY KRESOWIACY NA ŚLĄSKU

Władysław Wilgusiewicz

KATOWICE 1999

YOGAWYKASU KIVLEPWA
1997 12 16

ISBN 83-909829-1-9

Przygotowanie do druku
ENERGOEKSPERT Sp. z o.o.
ul. Węglowa 7
40-105 Katowice
tel./fax (0-32) 250-37-33 , 250-46-62

Spis treści

Od Autora.....	5
Wprowadzenie.....	7
O książce „Energetycy lwowiacy na Śląsku”.....	9
Politechnika Lwowska i Politechniki na Śląsku.....	12
Energetyka kresowa i śląska.....	15
Kresowe życiorysy.....	21
Moje związki rodzinne i kresowe.....	27
Zakończenie.....	29
Noty biograficzne.....	31
Badian Jerzy mgr inż. mechanik (1900 - 1979).....	33
Energetyka Kresów przed 1939 r.....	114
Elektrownia Chorzów S.A.....	118
Elektrownia Łaziska S.A.....	121
Zakłady Remontowe Energetyki S.A.....	124
Przedsiębiorstwo Usług Naukowo-Technicznych.....	126
„Pro Novum” Sp. z o. o.....	126
Indeks nazwisk.....	128
Wykaz publikacji.....	131
Zdjęcia Kresowiaków.....	132

Od Autora

W 1998 r. z okazji 100 - lecia śląskiej energetyki ukazała się moja książka „Energetycy lwowiacy na Śląsku”. Zachęcony życzliwym odbiorem tej książki przez wielu Kolegów i Przyjaciół przekazuję do rąk Czytelników kolejną książkę o podobnej tematyce i w podobnym układzie. Zawiera ona życiorysy i wspomnienia o licznej grupie śląskich energetyków o kresowych rodowodach. Do napisania obu książek upoważniły mnie moje lwowsko - kresowe powiązania rodzinne oraz wieloletnia praca w śląskiej energetyce.

Głównym celem obu książek było przypomnienie młodszym Kolegom wybitnych i zasłużonych energetyków i naukowców o lwowsko - kresowych rodowodach, którzy na stałe lub okresowo związali się z ziemią śląską.

Zadanie to było tym ważniejsze i pilniejsze, że z grona tego wielu odeszło już na zawsze, a liczba pozostałych przy życiu nieubłaganie i szybko maleje.

Opisana w obu książkach grupa energetyków o wyższym wykształceniu technicznym stanowi zaledwie niewielką część całego grona kresowych energetyków o różnych specjalnościach, którzy osiedlili się na Śląsku i pracowali lub nadal pracują równie ofiarnie na tych ziemiach.

Wszystkich, których pominąłem przepraszam i wyrażam przekonanie, że ich życiorysy i zasługi nie zostaną zapomniane.

Wszystkim, którzy udostępni mi cenne materiały źródłowe i informacje składam serdeczne podziękowania. Na wyrazy mojej szczególnej wdzięczności zasłużyli:

Doc. dr inż. Zbigniew Białkiewicz

Prof. dr inż. Jerzy Hickiewicz

Mgr inż. Stefan Sokolnicki

Dr inż. Sylwia Wróblewska.

Serdeczne podziękowania składam również na ręce Prezesa firmy „Energoekspert” w Katowicach inż. Marka Plebankiewicza i Jego Współpracowników za okazaną mi wielką i bezinteresowną pomoc w przygotowaniu i opublikowaniu książki.

Każdy wyraz zainteresowania książką i przekazanie mi uwag i dodatkowych informacji będą dla mnie najlepszym podziękowaniem i uznaniem słuszności celów, jakie postawiłem sobie przystępując do jej napisania.

Wprowadzenie

Pierwotnym moim zamierzeniem było opracowanie krótkiego aneksu do poprzedniej książki (10), który miał zawierać życiorysy stosunkowo nielicznej grupy znanych mi śląskich energetyków urodzonych przed 1939 r. na kresach południowo - wschodnich. W trakcie zbierania danych okazało się, że grupa ta jest znacznie liczniejsza, a ich życiorysy są tak interesujące i często wzruszające, że podjąłem się napisania oddzielnej książki o objętości i układzie zbliżonym do książki (10).

Bardziej szczegółowe uwagi i wyjaśnienia dotyczące m.in. tytułu i układu niniejszej książki, życiorysów, doboru i treści załączników, moich powiązań rodzinnych i kresowych itp. podaję w odpowiednich rozdziałach i w zakończeniu.

W tym miejscu chciałbym natomiast w sposób szczególnie uzupełnić notę biograficzną Prof. Lucjana Nehrebeckiego. Załączony biogram jednego z najwybitniejszych i najbardziej zasłużonych polskich energetyków jest z konieczności bardzo uproszczony i tylko w skromnym stopniu charakteryzuje tę wspaniałą postać. Zainteresowanych Czytelników informuję, że w latach 1982 - 1984 Małżonka Profesora dr Zofia Nehrebecka spisała Jego niezwykle interesujące i bogate wspomnienia, opublikowane w 1997 r. w formie książki (8) wraz z zestawem licznych, a często unikalnych zdjęć z okresu dzieciństwa i młodości Profesora. „Wspomnienia” zostały wydane staraniem Katowickiego Oddziału SEP, a szczególnie duży udział w przygotowaniu i opublikowaniu „Wspomnień” mieli mgr inż. Leszek Skrzypek i mgr inż. Józef Pękała. Leszek Skrzypek, którego znam od 1946 r. ukończył Wydział Mechaniczny Politechniki Śląskiej w 1951 r. i był długoletnim pracownikiem El. Zabrze.

Od 1962 r. do przejścia na emeryturę w 1990 r. pełnił odpowiedzialne funkcje w Centrali Południowego Okręgu Energetycznego w Katowicach. Józef Pękała, absolwent Politechniki

Wrocławskiej, rozpoczął pracę zawodową w El. Miechowice, a następnie pełnił funkcje dyrektora naczelnego w El. Blachownia i w El. Jaworzno III. Od wielu lat jest Prezesem Zarządu El. Opole i jego wielką zasługą jest zakończenie budowy i uruchomienie 4 bloków po 360 MW w tej największej i najnowocześniejszej polskiej elektrowni na węgiel kamienny. Tych zasłużonych energetyków zaliczam do grona moich najbliższych Przyjaciół, a nasza współpraca i przyjaźń trwa nadal. Byli oni, podobnie jak ja, wychowankami i najwierniejszymi przyjaciółmi Profesora. Symbolicznym zakończeniem naszej znajomości i współpracy z Profesorem była Jego wizytacja El. Opole w czerwcu 1989 r. Mimo bardzo podeszłego wieku i pogarszającego się stanu zdrowia Profesor podzielił się z nami i z innymi uczestnikami tej wizytacji bardzo trafnymi i cennymi uwagami dotyczącymi budowy El. Opole i stanu polskiej energetyki.

Zachowaliśmy Profesora w naszej pamięci jako naszego najlepszego Wychowawcę i Przyjaciela i jako jednego z najwybitniejszych polskich energetyków, który urodził się i spędził młodość na dalekich kresach wschodnich i prawie przez 60 lat był ściśle związany z ziemią śląską.

Działalność Profesora, a szczególnie Jego zasługi dla rozwoju energetyki Śląska Opolskiego przedstawiłem w broszurze (11). Miałem również skromny udział w przygotowaniu do druku „Wspomnień” Profesora.

O książce „Energetycy lwowiacy na Śląsku”.

Do napisania książki „Energetycy lwowiacy na Śląsku” (10) zachęciły mnie doświadczenia zebrane przy opracowaniu broszury „50 lat moich wspomnień w energetyce” (9) oraz życzliwe opinie Czytelników tej broszury. Została ona opublikowana w 1996 r. z inicjatywy i przy wielkiej pomocy Kolegów z Katowickiego Oddziału SEP i z Redakcji miesięcznika „Energetyka” i była skromnym przyczynkiem do obchodów organizowanych z okazji 100 - lecia Śląskiej Elektroenergetyki i 75 - lecia istnienia SEP. W broszurze tej zawarłem swoje wspomnienia z okresu studiów oraz z kolejnych etapów mojej pracy w śląskiej energetyce.

Przypomniałem w niej ok.380 nazwisk osób, z których znaczna większość to energetycy oraz wybitni naukowcy i wychowawcy.

Z grona tego ok. 150 osób odeszło już na zawsze, a liczba pozostałych szybko i nieubłaganie maleje. Był to dla mnie impuls do poszerzenia i dokładniejszego przypomnienia działalności i osiągnięć energetyków i naukowców śląskich o lwowskich rodowodach.

Zadanie to wykonałem w sposób zapewne niedoskonały i niekompletny w książce „Energetycy lwowiacy na Śląsku” opublikowanej w 1998 r. Do napisania jej upoważniał mnie dodatkowo mój lwowski rodowód. Urodziłem się w 1924 r. we Lwowie i opuściłem go dopiero w połowie 1946 r. Wraz z rodziną zamieszkałem w Zabrze i z miastem tym jestem związany do chwili obecnej. W latach 1946 - 1951 studiowałem na Politechnice Śląskiej, a od 1949 r. do 1994 r. byłem pracownikiem śląskiej energetyki.

Opublikowanie książki (10) było możliwe dzięki pomocy grona Kolegów i Przyjaciół, którzy przekazali mi liczne informacje i materiały biograficzne. Szczególnie bogate materiały otrzymałem od Prof. Macieja Zarzyckiego, Prof. Stanisława Majerskiego, Doc. Zbigniewa Białkiewicza i mgr inż. Stefana Sokolnickiego. Pomoc

techniczną i materialną otrzymałem przede wszystkim od Prezesa firmy Energoexpert Katowice inż. Marka Plebankiewicza i od Prezesa Zarządu El. Opole S.A. inż. Józefa Pękali

Książka została opublikowana w skromnym nakładzie 1000 egz. Dla zainteresowanych, którzy nie mieli możliwości zapoznania się z nią podaję kilka podstawowych informacji i wyjaśnień dotyczących zawartości i układu książki.

Tytuł książki należy traktować umownie. W gronie ok.200 osób wymienionych w indeksie nazwisk tylko ok. 100 osób urodziło się i mieszkało we Lwowie do 1945 r. Pozostałe osoby były związane z tym miastem i Politechniką Lwowską tylko okresowo, ale uznałem, że każdy, kto choćby przez kilka lat przebywał w tym pięknym mieście ulegał jego urokowi i stawał się „lwowiakiem”.

Książka zawiera 90 biogramów szczegółowych, informacje o El. Opole, El. Blachownia i Zespole El. Jaworzno oraz zestaw 75 zdjęć i część opisową. W gronie 90 osób przypomnianych w biogramach znalazło się ok.30 wybitnych i zasłużonych profesorów i pracowników naukowych z Politechniki Lwowskiej i z innych uczelni, ok.15 pracowników związanych z energetyką przemysłową i ok.45 pracowników inżynieryjno - technicznych energetyki zawodowej. W tej grupie 90 osób tylko 40 osób to rodowici lwowiacy, ok.20 osób urodziło się na kresach wschodnich, a pozostali wywodzą się z innych regionów Polski.

Znaczna większość osób ujętych w 90 biogramach przebywała stale lub okresowo na Śląsku, a tylko nieliczni związali się po 1945 r. z innymi regionami i uczelniami kraju (Prof. Kazimierz Kopecki, Prof. Paweł Nowacki, Prof. Bolesław Broś i inni). Niektórzy w ogóle nie opuścili Lwowa (Prof. Gabriel Sokolnicki, inż. Stanisław Kozłowski i inni).

W poszczególnych rozdziałach książki podałem zwięzłe informacje o historii i roli Politechniki Lwowskiej i Politechniki Śląskiej, o stanie energetyki Lwowa i Śląska, a także o powiązaniach i tradycjach energetycznych niektórych rodzin. Jeden z rozdziałów

poświęciłem moim Kolegom i Wychowawcom z lat szkolnych we Lwowie i z okresu studiów w Gliwicach.

Politechnika Lwowska i Politechniki na Śląsku.

Politechnika Lwowska należała przed 1939 r. do najstarszych i największych uczelni polskich. Powstała ona w 1844 r. jako Akademia Techniczna. W 1877 r. otrzymała nazwę Szkoły Politechnicznej, a nazwę Politechniki Lwowskiej miała w latach 1918 - 1939.

W 1940 r. została przemianowana na Instytut Politechniczny i nazwę tę nosi obecnie. Jedynie w okresie okupacji niemieckiej Lwowa w latach 1941 - 1944 miała ona formalnie status wyższej zawodowej szkoły technicznej. Była ona jednak nadal uczelnią o wysokim poziomie nauczania dzięki kadrze wybitnych profesorów, którzy nie przerwali swej działalności i rozstali się z tą uczelnią dopiero w latach 1945 - 1946. Wielu z nich zginęło z rąk okupanta, a kilku z nich nie opuściło Lwowa po 1946 r. (Prof. Gabriel Sokolnicki, Prof. Wilhelm Mozer i inni).

Struktura Politechniki Lwowskiej w 1939 r. obejmowała 5 wydziałów: Inżynierii Lądowej i Wodnej, Architektoniczny, Mechaniczny, Chemiczny i Rolniczo - Lasowy.

Wydział Mechaniczny miał 3 Oddziały (Maszynowy, Elektrotechniczny, Naftowy). W skład Oddziału Elektrotechnicznego wchodziła Grupa Prądów Silnych oraz Grupa Prądów Słabych złożona z dwóch Sekcji (radiotechniczna i teletechniczna).

Politechnika Lwowska miała wielki udział w powstaniu i rozwoju polskich uczelni technicznych po 1945 r. na Śląsku. Dotyczy to szczególnie Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Potwierdzeniem tego jest to, że na 4 wydziałach tej uczelni w latach 1945 - 1949 podjęło pracę ponad 100 pracowników akademickich, a w tym 40 naukowców z tytułem profesora, związanych dotychczas z Politechniką Lwowską.

Na terenie Śląska istnieją obecnie - poza Politechniką Śląską w Gliwicach - Politechnika Wrocławska i Politechnika Opolska,

które powstały po 1945 r. również przy znaczącym udziale kadry naukowej Politechniki Lwowskiej.

W poniższej tabeli zestawiono podstawowe dane liczbowe o śląskich uczelniach technicznych wg stanu w 1997 r.

Lp.	Nazwa	Politechnika Śląska	Politechnika Wrocławska	Politechnik a Opolska
1.	Liczba studentów ogółem W tym na studiach: - dziennych - wieczorowych i zaocznych	21980 16264 5716	20085 16398 3687	5647 3347 2300
2.	Liczba pracowników ogółem W tym z tytułem: - profesora - dr hab. I doktora	3108 102 858	4068 140 1300	727 17 137
3.	Ilość wydziałów	10	11	3
4.	Ilość jednostek naukowych (instytuty, katedry i in.)	56	13	1

Liczba studentów wyższych uczelni w kraju (bez uczelni wojskowych i medycznych) w 1997 r. wynosiła ogółem ok. 800 tys., a pracowników naukowych ok. 31 tys. osób.

Koncepcja utworzenia wyższej uczelni technicznej na Górnym Śląsku powstała już w latach dwudziestych, a jej realizację rozpoczęto przed 1939 r. Powstanie 4 Wydziałów Politechniki Śląskiej w Gliwicach nastąpiło 24.05.1945 r. z tym, że pierwsze zajęcia odbywały się od października 1945 r. w pomieszczeniach AGH w Krakowie. Organizatorem i pierwszym rektorem był Prof. Władysław Kuczewski. Jego syn Zygmunt Kuczewski, mój rówieśnik ze studiów na Wydziale Elektrycznym w latach 1946 - 1951, był również profesorem tej uczelni i zmarł przedwcześnie w 1997 r.

Szybki i wielki rozwój Politechniki Śląskiej był możliwy - jak już wspominałem - dzięki dużej grupie profesorów Politechniki Lwowskiej oraz młodszych pracowników naukowych i studentów tej uczelni, którzy po 1944 r. przyjechali na Śląsk. Należą oni obecnie do

grona wybitnych i zasłużonych naukowców Politechniki Śląskiej i innych uczelni w kraju i zagranicą, a wśród nich są: Prof. Jan Szargut, Prof. Stefan Węgrzyn, Prof. Maciej Zarzycki i wielu innych.

Politechnika Wrocławska została uruchomiona również w 1945 r., a znaczący udział w jej szybkim rozwoju miała duża grupa profesorów i wychowanków Politechniki Lwowskiej, a wśród nich Prof. Kazimierz Idaszewski, Prof. Robert Szewalski, Prof. Wiktor Wiśniowski, Prof. Jerzy Węgierski i inni.

Obecnie istnieją dwie filie Politechniki Wrocławskiej (Wałbrzych, Legnica). Najmłodszą uczelnią jest Politechnika Opolska. W 60 - tych latach powstał w Opolu Punkt Konsultacyjny Politechniki Śląskiej przekształcony w 1966 r. w Wyższą Szkołę Inżynierską. Jednym z założycieli i głównych organizatorów tej uczelni był Prof. Antoni Plamitzer.

W 1996 r. WSI Opole została przekształcona w Politechnikę Opolską. W gronie jej pracowników naukowych byli lub nadal są liczni wychowankowie Politechniki Śląskiej, a wśród nich Prof. Jerzy Hickiewicz, Prof. Jerzy Siwiński, Doc. Maria Jastrzębska, Prof. Piotr Wach i wielu innych. W 1998 r. powstał na Politechnice Opolskiej Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. Jest to przypuszczalnie jedyny w kraju przypadek utworzenia takiego Wydziału w wyższej uczelni technicznej.

Energetyka kresowa i śląska.

Dane liczbowe i informacje o stanie energetyki śląskiej i kresowej przed 1939 r. zostały przedstawione w załączniku opracowanym na podstawie „Statystyki Zakładów Elektrycznych w Polsce w 1935 r.”(1).

Potencjał energetyczny 4 województw południowo - kresowych (lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie i wołyńskie) był bardzo niski i wynosił tylko 83,2 MW, co stanowiło zaledwie około 5% mocy systemu krajowego i około 15 % mocy systemu śląskiego. Na terenach tych 4 województw istniało ok. 200 zakładów elektrycznych o mocy zainstalowanej powyżej 100 kW.

Tylko dwie elektrownie były wyposażone w turbozespoły i tylko te elektrownie miały moce zainstalowane powyżej 5 MW (El. Lwów - 25,9 MW i El. Borysław - 11,2 MW).

Potencjał energetyczny pozostałych 4 województw wschodnich był jeszcze niższy i wynosił łącznie tylko 37,5 MW.

Największą elektrownią na kresach wschodnich była elektrownia miejska we Lwowie. W 1935 r. moc zainstalowana istniejących w niej 6 turbozespołów wynosiła łącznie 25,9 MW, a produkcja energii elektrycznej 41,5 GWh. El. Lwów została uruchomiona w 1908 r. z mocą początkową 8 MW i należała do grupy najstarszych i największych elektrowni w Polsce przedwojennej. W 1939r. moc zainstalowana wzrosła do ok.50 MW po uruchomieniu nowego turbozespołu o mocy 20 MW. Rozwój energetyki kresowej po 1939 r. nie jest mi znany, ale jest oczywiste, że ze znacznym wzrostem ludności miast kresowych i ich uprzemysłowieniem był związany poważny wzrost potencjału energetycznego na tych terenach. Na podkreślenie zasługuje to, że pracownikami El. Lwów i Miejskich Zakładów Elektrycznych we Lwowie było wielu „lwowiaków”, którzy po 1945 r. znaleźli się na Śląsku i przyczynili się do odbudowy i rozwoju śląskiej energetyki.

Biogramy kilkunastu z nich są zawarte w mojej książce o energetykach lwowskich (10).

Z opisu przedwojennego stanu całej śląskiej energetyki zrezygnowałem, ponieważ nie miałem możliwości uzyskania niezbędnych informacji źródłowych uwzględniających zmiany w przebiegu granic państwowych i regionalnych, a także ze względu na ograniczone ramy i charakter tej książki.

W granicach Polski z 1939 r. największym systemem energetycznym był system Polskiego Zagłębia Węglowego obejmujący ówczesne województwo śląskie oraz Zagłębie Dąbrowskie i rejon Sierszy i Jaworzna. W 1938 r. na tym obszarze istniało 67 elektrowni o łącznej mocy ok. 800 MW i produkcji rocznej 2150 GWh, stanowiącej ok. 55 % produkcji krajowej.

W 1945 r. system ten stał się częścią systemu Południowego Okręgu Energetycznego z siedzibą w Katowicach obejmującego 6 województw w granicach z 1975 r. (opolskie, częstochowskie, katowickie, bielskie, krakowskie i tarnowskie).

W 1988 r. na jego terenie istniało 20 elektrowni, 7 elektrociepłowni, 7 Zakładów Energetycznych oraz 8 zakładów remontowo - produkcyjnych i pomocniczych o łącznym zatrudnieniu ok. 40 tys. pracowników.

Podobny zakład o nazwie Dolnośląski Okręg Energetyczny z siedzibą we Wrocławiu obejmował obszar 4 województw południowo - zachodnich (wrocławskie, jeleniogórskie, legnickie i wałbrzyskie).

Po 1988 r. struktury organizacyjne i nazwy Okręgów Energetycznych uległy zmianom wynikającym m.in. z powołania w 1990 r. Spółki Akcyjnej Polskie Sieci Elektryczne (PSE -S.A.) i usamodzielnienia elektrowni i innych przedsiębiorstw energetycznych.

Informacje o stanie śląskiej energetyki po 1945 r. podałem przyjmując z dużym przybliżeniem, że obszar Górnego Śląska pokrywa się z obszarem woj. Katowickiego, Śląska Opolskiego

z obszarem woj. Opolskiego , a Dolnego Śląska z obszarem 4 województw południowo - zachodnich objętych działalnością Dolnośląskiego Okręgu Energetycznego.

Największy potencjał energetyczny istnieje w woj. Katowickim. Moc zainstalowana 15 elektrowni i EC zawodowych w 1995 r. wynosiła ok. 6670 MW, produkcja energii elektrycznej 31,3 TWh, a moc cieplna wszystkich źródeł ciepła 16000 MW_t. Do najstarszych elektrowni Górnego Śląska należą El. Zabrze i El. Chorzów liczące już ponad 100 lat, a do największych El. Rybnik, El. Jaworzno III i El. Łaziska.

Moc zainstalowana elektrowni ciepłych i wodnych na Śląsku Opolskim wynosiła w 1995 r. 1075 MW, a produkcja energii elektrycznej 5 TWh. W 1998 r. moc ta wzrosła do ok. 1800 MW w wyniku uruchomienia 2 bloków po 360 MW w El. Opole najnowocześniejszej i największej w Polsce elektrowni systemowej opalanej węglem kamiennym. Pierwsza elektrownia w tym regionie została uruchomiona w Opolu w 1909 r.

Najstarszą historię ma energetyka Dolnego Śląska. Pierwsza elektrownia w tym regionie została uruchomiona w 1891 r. we Wrocławiu, a elektrownie miejskie w Wałbrzychu i Kaławsku powstały w końcu XIX w. Moc zainstalowana elektrowni ciepłych i wodnych wynosiła w 1950 r. ogółem 400 MW, a największą elektrownią była wówczas El. Victoria o mocy 105 MW uruchomiona w 1904 r.

W latach 1962 - 1965 uruchomiono 7 bloków po 200 MW w El. Turów i była to największa elektrownia na Dolnym Śląsku. W latach 1970 - 1971 została ona rozbudowana o dalsze 3 bloki po 200 MW i moc jej wzrosła do 2000 MW.

Uruchomienie El. Turów umożliwiło sukcesywną likwidację lub adaptację do pracy ciepłowniczej prawie wszystkich dotychczas istniejących w tym rejonie elektrowni ciepłych energetyki zawodowej i przemysłowej. Obecnie El. Turów jest w fazie modernizacji, a jej moc zmniejszy się m.in. ze względu na

ograniczenie bazy węgla brunatnego. Do największych elektrociepłowni należą obecnie EC Wrocław i EC Czechnica o łącznej mocy elektrycznej ok. 380 MW i mocy cieplnej ok. 1500 MW_t. Rozpoczęta w 70 - tych latach budowa elektrowni szczytowo - pompowej Młoty o mocy 3 x 250 MW została przerwana za względu na trudności gospodarcze.

Do licznego grona zasłużonych pracowników energetyki dolnośląskiej należał mój rówieśnik ze studiów na Politechnice Śląskiej mgr inż. Stefan Sokolnicki, który w latach 1961 - 1976 pełnił funkcję dyrektora technicznego w Dolnośląskim Okręgu Energetycznym we Wrocławiu. Urodził się on we Lwowie, a jego ojcem był Prof. Gabriel Sokolnicki, jeden z najwybitniejszych profesorów Politechniki Lwowskiej. Ich życiorysy zamieściłem w mojej książce (10).

Interesującym przyczynkiem do historii śląskiej energetyki są informacje zawarte w „Programie Elektryfikacji Polski” (14) opracowanym w latach 1940 - 1942 przez zespół kierowany przez Prof. Jana Obrąpalskiego jednego z najbardziej zasłużonych energetyków polskich . Urodził się on w 1881 r. w Warszawie , studiował w Petersburgu i Berlinie już od 1909 r. był związany z energetyką i przemysłem Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego . W latach 1923÷1939 był wykładowcą na Politechnice Warszawskiej , a od 1945 r. był profesorem Politechniki Śląskiej. Zmarł w 1958 r. Zespół Prof. J. Obrąpalskiego pracował w trudnych warunkach konspiracyjnych w okresie niemieckiej okupacji Warszawy. W Programie została przedstawiona prognoza rozwoju polskiej energetyki do 1960 r. przy niezwykle interesującym i dalekowzrocznym założeniu, że zachodnia granica kraju po zakończeniu wojny będzie przebiegać wzdłuż Odry i Nysy, a więc z uwzględnieniem Dolnego i Opolskiego Śląska. Pozostałe granice zostały przyjęte w „Programie” wg stanu z 1939 r. Podstawowe dane liczbowe z Programu wg prognozy na 1960 r. podano w poniższej tabeli:

Lp.	Nazwa	Jedn.	Ziemie dawne	Ziemie zachodnie	Razem
1.	Powierzchnia	10 ³ km ²	389	114	503
2.	Ludność	10 ⁶ M.	44,4	16,8	61,0
3.	Liczba elektrowni	Szt.	60	24	84
4.	Moc elektrowni	MW	3946	1635	5581
5.	Produkcja energii elektrycznej	TWh	12,2	4,9	17,1

„Program” nie przewidywał tak znacznego rozwoju energetyki na węglu brunatnym i ciepłownictwa, który nastąpił po 1950 r.

Do najbardziej zasłużonych energetyków śląskich należeli - poza wspomnianym wyżej Prof. J. Obrąpalskim - Prof. Lucjan Nehrebecki, mgr inż. Olgierd Chełmicki i doc. inż. Władysław Walloni. Ich bogate i interesujące życiorysy są zawarte w moim opracowaniu wspomnieniowym (11). Biogram doc. W. Walloniego, wychowanka Lwowskiej Politechniki jest zawarty także w mojej książce (10). Na szczególne wyróżnienie zasługuje wspomniana już postać Prof. L. Nehrebeckiego jako kontynuatora prac programowych zainicjowanych i kierowanych przez Prof. J. Obrąpalskiego.

W latach 1956 - 1962 Prof. L. Nehrebecki zainicjował i kierował szeroko zakrojonymi pracami Komitetu Elektryfikacji Polski PAN w Warszawie. Prace te dotyczyły podstawowych problemów energetyki oraz prognoz elektryfikacji kraju do 1985 r. Założenia i wytyczne programowo - lokalizacyjne określone w pracach Prof. J. Obrąpalskiego i Prof. L. Nehrebeckiego okazały się niezwykle trafne i przydatne dla powojennego rozwoju polskiej energetyki.

Jednym z najlepszych dowodów słuszności tego stwierdzenia jest lokalizacja i rozwiązania techniczne El. Opole.

W uzupełnieniu historii rozwoju śląskiej energetyki w załącznikach podano informacje o dwóch najstarszych i najbardziej zasłużonych - obok El. Zabrze - elektrowniach górnośląskich, a mianowicie o El. Chorzów i El. Łaziska. Podano również informacje

o Zakładach Remontowych Energetyki w Katowicach i o Przedsiębiorstwie Usług Naukowo-Technicznych „Pro Novum” ,które mają znaczący udział w zapewnieniu niezawodności i ekonomiki pracy śląskiej energetyki. W książce (10) zostały zamieszczone podobne informacje o El. Opole, El. Blachownia i Zespole El. Jaworzno.

Kresowe życiorysy.

W książce zamieściłem ok. 70 życiorysów energetyków - kresowiaków, którzy po 1945 r. znaleźli się na Śląsku i uczestniczyli w odbudowie i rozbudowie śląskiej energetyki zawodowej i przemysłowej lub związali się ze śląskimi uczelniami. Niektórzy z nich nadal aktywnie pracują i działają zawodowo i naukowo.

Dane do życiorysów zbierałem w różny sposób i z różnych źródeł, a zatem niektóre biogramy różnią się stopniem szczegółowości i mogą być obarczone nieścisłościami lub nawet błędami. Większość danych źródłowych otrzymałem od Kolegów i Przyjaciół wymienionych we wstępie do książki. Wiele informacji i wzruszających nieraz wspomnień otrzymałem bezpośrednio od Małżonek i Najbliższych tych energetyków, którzy odeszli już na zawsze. Bardzo obszerne i interesujące dane, poparte dokumentami otrzymałem od mgr inż. Stefana Czarneckiego, mgr inż. Edwarda Waniewskiego, prof. dr inż. Jerzego Hickiewicza i wielu innych.

Czytelnicy wybaczą mi, że podaję kilka liczbowych informacji charakteryzujących zebrane życiorysy 70 energetyków. Wśród nich ponad 40 urodziło się i wywodziło z kresów południowo - wschodnich, ok. 15 osób urodziło się i mieszkało we Lwowie, a ok. 10 osób pochodziło z Wileńszczyzny i innych regionów północno - wschodnich.

Pozostali energetycy wywodzą się z dalekich kresów Ukrainy i Rosji, a także z innych regionów Polski.

Prawie 40 energetyków znałem osobiście, a ok. 10 z nich to moi bardzo bliscy Koledzy i Przyjaciele z pracy w śląskiej energetyce i ze studiów na Politechnice Śląskiej.

Przykrą informacją jest to, że wg stanu na koniec 1998 r. prawie 30 energetyków odeszło już na zawsze, a grono to niestety szybko i nieubłaganie powiększa się. Równie przykrą i tragiczną informacją jest to, że ok. 10 osób przeżyło w latach wojny kilkuletnie, koszmarne okresy przymusowej deportacji do

Kazachstanu, na Sybir lub do Niemiec. Najdłuższy, 15 - letni okres zesłania i pracy na Sybirze ma za sobą mgr inż. Bronisław Turyn.

W gronie 70 energetyków jest ok. 10 osób stosunkowo młodych , urodzonych po 1935 r., natomiast grupa żyjących obecnie najstarszych energetyków liczy tylko 6 osób. Wśród nich są mgr inż. Władysław Bohosiewicz (ur. 1905 r.) i dr inż. Jan Mikulski (ur.1907 r.). Należą oni przypuszczalnie do grona najstarszych energetyków polskich.

Życiorysy Władysława Bohosiewicza, i Jakuba Mandla były już zamieszczone w mojej poprzedniej książce (10), ponieważ zaliczyłem ich do „lwowiaków” jako wychowanków Politechniki Lwowskiej. Życiorysy ich powtórzyłem w niniejszej książce wykorzystując uzyskane później znacznie obszerniejsze informacje o tych wybitnych i zasłużonych energetykach . Wprowadziłem również odpowiednie korekty i uzupełnienia do obu życiorysów.

W książce znalazły się życiorysy 3 osób, które nie urodziły się wprawdzie na kresach, ale mają bardzo silne rodzinne powiązania kresowe i energetyczne. Należy do nich dr inż. Sylwia Wróblewska, córka wspomnianego wyżej Jakuba Mandla, mgr inż. Krystyna Gutorska, córka Henryka Tołłoczko oraz mgr inż. Tadeusz Badian, syn Jerzego Badiana.

Nawiązując do tych wątków rodzinnych uznałem, że niektórych Czytelników mogą zainteresować powiązania i tradycje energetyczne również kilku innych rodzin.

W książce o „lwowiakach” (10) wspomniałem m.in. o rodzinach Jerzego Mozera i Mariana Richtera o trójpokoleniowych tradycjach energetycznych. Wspomniałem również o tragicznym losie rodziny Jana Longchamps. Jego Ojciec Prof. Roman Longchamps de Berier oraz trzej starsi bracia Bronisław, Zygmunt i Kazimierz zostali rozstrzelani przez Niemców w dn. 04.07.1941 r. na Wzgórzach Wuleckich we Lwowie w grupie 45 wybitnych naukowców

Iwowskich. Kazimierz Longchamps, podobnie jak Jerzy Mozer, byli moimi kolegami z lat gimnazjalnych we Lwowie. W książce (10) znalazły się również biogramy 3 energetyków z jednej rodziny lwowskiej (Tadeusz Dacko, jego brat Edward Dacko i Genowefa Dacko, małżonka Edwarda). W niniejszej książce znalazł się życiorys Czesława Dacko oraz Józefa Kosowskiego, którego małżonką była siostra braci Dacko.

W podobny sposób udało mi się również wzbogacić tradycje rodzinno - energetyczne Mariana Richtera dzięki informacjom, które przekazała mi ostatnio jego Małżonka Wanda z Rutkowskich Richterowa. Jej brat mgr inż. Andrzej Rutkowski urodzony w 1913 r. we Lwowie ukończył Wydział Mechaniczny Politechniki Lwowskiej i po 1945 r. był długoletnim dyrektorem technicznym w Górnośląskich Zakładach Gazowniczych w Zabrze. Obecnie przebywa w Krakowie. Małżonkiem Aleksandry Rutkowskiej, siostry Wandy, był mgr inż. Zdzisław Stankiewicz urodzony w 1914r. Był on również absolwentem Politechniki Lwowskiej. W lutym 1945r. został aresztowany i wywieziony na Sybir. Do kraju powrócił w 1950 r. i był długoletnim pracownikiem Zakładów „Dolmel” we Wrocławiu. Zmarł w 1995 r. we Wrocławiu.

Małżonkiem Krystyny Rutkowskiej, drugiej siostry Wandy, był inż. Tadeusz Sztyliński urodzony w 1920 r. w Stanisławowie. W 1939 r. jako podchorąży przedostał się na Węgry, a następnie brał udział w działaniach wojsk polskich w Afryce i we Włoszech. Po zakończeniu wojny osiedlił się w Anglii, gdzie ukończył studia inżynierskie. Najbliższa jego rodzina przez kilka lat przebywała na zesłaniu w Kazachstanie i szczęśliwie powróciła do kraju, a tylko ojciec Tadeusza został zamordowany w Ostaszkwie.

Tadeusz Sztyliński i jego Małżonka Krystyna byli długoletnimi pracownikami zakładów „Domel” we Wrocławiu.

W książce (10) został zamieszczony życiorys Prof. Władysława Rubczyńskiego, zasłużonego pracownika lwowskiej energetyki, absolwenta i profesora Politechniki Lwowskiej,

a po 1945r. profesora Politechniki Śląskiej i Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Bratankiem Profesora, synem wybitnego prawnika urodzonego w Stanisławowie, jest mgr inż. Jan Rubczyński. Urodził się w 1924 r. w Toruniu, w 1951 r. uzyskał tytuł inż. mechanika na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej, a w latach 1950 - 1962 był pracownikiem ZBPE Energopomiar w Gliwicach. Od 1962 r. do przejścia na emeryturę w 1987 r. sprawował odpowiedzialne stanowiska w Zjednoczeniu Energetyki w Warszawie i w Ministerstwie Górnictwa i Energetyki. Jego syn Andrzej urodzony w 1954 r. ukończył Politechnikę Warszawską i od 1978 r. pracuje w Zespole EC Siekierki w Warszawie. Od kilku lat pełni tam funkcję dyrektora inwestycji. Jan Rubczyński i jego syn Andrzej w okresie swej pracy zawodowej przebywali na kilkuletnich kontraktach w energetyce krajów Bliskiego Wschodu.

O kilku energetykach - kresowiakach uzyskałem bardzo skromne i zbyt ogólne informacje, nie pozwalające na sporządzenie pełnych biogramów. Poniżej podaję te informacje w przekonaniu, że zostaną one w przyszłości uzupełnione i skorygowane. Kilku z nich miałem okazję poznać osobiście w latach mojej pracy w śląskiej energetyce.

1. Mgr inż. Adam Bielański, ukończył studia na Politechnice Lwowskiej. W 1945 r. objął funkcję kierownika kotłowni w El. Szombierki w Bytomiu. Po 1950 r. przeniósł się do Krakowa i był pracownikiem Energoprojektu Kraków.

2. Mgr inż. Henryk Gumiński urodzony w 1901 r. ukończył studia na Wydziale Mechanicznym (Oddział Elektryczny) Politechniki Lwowskiej. W latach okupacji pracował w El. Mikołaj w Rudzie Śl. Od 1952 r. do czasu przejścia na emeryturę w 1966 r. pełnił funkcję Naczelnego Inżyniera d/s Energomechanicznych w Jaworznicko - Mikołowskim Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego w Mysłowicach. Następcą jego na tym stanowisku został mgr inż. Stefan Czarnecki, którego biogram załączyłem. Po przejściu na emeryturę Henryk Gumiński zamieszkał w Krakowie i tam zmarł.

3. Mgr inż. Stanisław Kuchlewski ukończył studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej w latach 1945 - 1950. Był długoletnim pracownikiem Zakładów Azotowych w Chorzowie i pełnił tam funkcję kierownika elektrowni zakładowej.

4. Mgr inż. Jerzy Łukoski urodził się w 1928 r. w Stanisławowie. W 1940 r. został wywieziony z rodziną do Kazachstanu. Na zachód wyjechał z Armią Gen. Andersa, a do kraju powrócił w 1945 r. W latach 1946 - 1951 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej i był moim rówieśnikiem ze studiów. Po uzyskaniu dyplomu podjął pracę w Zakładach „Apena” w Bielsku - Białej, ale już po kilku latach zmarł z powodu gruźlicy nabytej w Kazachstanie. Jego ojcem był Kazimierz Łukoski urodzony w 1890 r. na Kresach. W latach 1914 - 1919 uczestniczył jako oficer w walkach polskich oddziałów na terenie Polski, Rosji i Francji. Do 1939 r. był dowódcą formacji wojskowych na Kresach do stopnia generała włącznie. W 1939 r. dostał się do niewoli sowieckiej i w 1940 r. zginął w obozie jenieckim w Starobielsku.

5. Mgr inż. Tadeusz Marcinów ukończył studia na Wydziale Mechanicznym (Oddział Elektryczny) Politechniki Lwowskiej. Po 1945 r. podjął pracę w Kop. Siersza i przez bardzo długi okres pełnił funkcję głównego inżyniera ds. energomechanicznych w tej kopalni.

6. Prof. dr inż. Juliusz Wróblewski urodził się na Wileńszczyźnie. W latach 1947 - 1952 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Po uzyskaniu dyplomu podjął pracę w Służbie Przekaznikowej Zakładów Energetycznych Okręgu Południowego w Katowicach. Po 1960 r. przeniósł się do Instytutu Energetyki w Warszawie. Uzyskał tytuł doktora nauk technicznych, a następnie stopień profesora i pracuje tam nadal.

7. Mgr inż. Tadeusz Zborowski, urodzony na Kresach Południowo - Wschodnich, ukończył w 1952 r. studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej. Po okresie pracy w El. Chorzów, w El. Skawina

i w El. Turów przeniósł się do Zakładów Energetycznych Okręgu Wschodniego w Radomiu.

8. Mgr inż. Edward Zubowicz, urodzony na Wileńszczyźnie, pełnił funkcję dyrektora inwestycji w El. Zabrze w latach 1948 - 1955, w trudnym okresie odbudowy tej elektrowni po zdewastowaniu jej w 1945 r. przez wojska radzieckie. Po 1955 r. pracował w Zakładach Energetycznych Okręgu Wschodniego w Radomiu.

Nazwiska przypomniane powyżej i w załączonych biogramach to zaledwie skromna część bardzo licznej grupy energetyków, którzy związali się na stałe lub okresowo z ziemią śląską.

Moje związki rodzinne i kresowe.

Urodziłem się w 1924 r. we Lwowie, a zatem należę również do wielkiej rodziny kresowiaków, którzy nie z własnej woli znaleźli się na Śląsku.

Moi Rodzice urodzili się w pobliżu Kamionki Strumiłkowej położonej nad Bugiem, a mieszkańcami Lwowa zostali w 1912 r. Miasto Kamionka Str. i jego okolice są mi bardzo dobrze znane i bliskie, ponieważ tam spędzałem wakacje letnie przed 1939 r., a w latach okupacji pracowałem przez dłuższy czas w tym mieście i w pobliskim Radziechowie.

Inne miasta kresowe znam niestety tylko z krótkich jednorazowych pobytów (Wilno, Złoczów, Żółkiew, Kołomyja, Borysław, Skole i in.). Po wyjeździe ze Lwowa w 1946 r. odwiedziłem Lwów tylko dwukrotnie (w 1960 r. i w 1974 r.), ale pozostał on w mojej pamięci na zawsze.

Również z Kresów wywodzi się moja żona Stella i jej Rodzina. Żona i jej brat Jerzy Małkiewicz, a także ich Rodzice urodzili się w rejonach miast Kopyczyńce i Husiatyn w woj. tarnopolskim, a w Zabrze osiedlili się w 1945 r.

Żona po ukończeniu WSNSG Katowice (późniejsza Akademia Ekonomiczna) w 1950 r. rozpoczęła pracę w El. Zabrze, która w tym okresie była w fazie odbudowy. W 1954 r. musiała zrezygnować z tej pracy ze względów rodzinnych. Córka Małgorzata Rybczyk po ukończeniu Akademii Ekonomicznej w Katowicach pracowała przez kilka lat w Zakładzie Energetycznym w Gliwicach, a następnie w Termoizolacji Zabrze. Córka Anna Biernacka studiowała na Wydziale Budownictwa Politechniki Śląskiej i po uzyskaniu dyplomu pracowała przez kilka lat w Zespole Budowy Elektrociepłowni z siedzibą w Łaziskach. Obecnie córki ze względów rodzinnych również musiały zrezygnować z pracy zawodowej. Brat żony Jerzy Małkiewicz był moim rówieśnikiem ze studiów na

Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach i był długoletnim pracownikiem energetyki śląskiej. Zmarł w 1991 r. w Gliwicach.

Tradycji energetycznych mojej rodziny nie podtrzymał mój syn Antoni Wilgusiewicz. Po ukończeniu Wydziału Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach jest od 20 lat pracownikiem śląskiego szkolnictwa. Podtrzymuje on natomiast nasze tradycje kresowe i od kilku lat z zamiłowaniem organizuje dla katowickiej młodzieży licealnej interesujące wycieczki do Lwowa i do innych historycznych miast kresów południowo - wschodnich.

Rodzina Matki mojej żony była bardzo liczna i wszyscy jej członkowie osiedlili się po 1945 r. w różnych regionach kraju, a m.in. w Katowicach, Krakowie, Warszawie, Opolu i na Wybrzeżu.

Wiele bliskich kuzynów i kuzynek mojej żony ukończyło po 1945 r. studia o różnych kierunkach i uczestniczyło w odbudowie i rozwoju krajowej gospodarki i szkolnictwa. Jednym z nich był Prof. dr Przemysław Zieliński. Urodził się w 1926 r. w rejonie Brzeżan i po ukończeniu studiów fizycznych na Uniwersytecie Warszawskim był długoletnim pracownikiem tej uczelni, a następnie pracownikiem naukowym w Instytucie Badań Jądrowych w Warszawie i zagranicą. Zmarł w 1991 r. Jego młodszy brat dr Witold Zieliński urodził się w 1935 r. w Tamopolu, ukończył studia fizyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim i jest pracownikiem naukowym AGH Kraków.

Potwierdzeniem aktywności rodzin kresowych w powojennym życiu i rozwoju kraju jest liczna rodzina naszego najbliższego sąsiada dr inż. Ireneusza Grochowskiego, absolwenta Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej i długoletniego pracownika naukowego tej uczelni. Rodzina ta wywodzi się z Kostopola na Wołyniu i utrzymuje ona ożywione kontakty ze spokrewnionymi rodzinami wołyńskimi przez organizowanie okresowych spotkań i grupowych odwiedzin Wołynia oraz przez regularne wydawanie interesującej gazetki rodzinnej.

Zakończenie.

Przekazując do rąk Czytelników kolejną książkę o energetykach związanych z Kresami Wschodnimi i Śląskiem jestem świadom tego, że zawiera ona wiele nieścisłości i braków, a także zbyt wiele danych liczbowych i szczegółów technicznych, które mogą zainteresować tylko niektórych, bliżej związanych z problematyką energetyczną.

Jestem również świadom tego, że zawiera ona wiele zbędnych powtórzeń i zbyt rozwlekłych komentarzy, a jej układ, język i niektóre określenia mogą wzbudzić szereg zastrzeżeń.

Częściowym wytłumaczeniem tych braków mogą być warunki i sposób zbierania danych źródłowych, zawodność pamięci mojej i moich informatorów, oraz chęć maksymalnego wykorzystania zebranych informacji. Usprawiedliwia mnie również brak dostatecznego przygotowania literackiego do napisania książki o dość nietypowym układzie i celu. Chciałbym ponownie podkreślić, że głównym celem książki było przypomnienie i upamiętnienie jak największej liczby energetyków o kresowych rodowodach, a nie dokładny opis ich działalności i zasług. Cel ten jest tym bardziej uzasadniony, że znaczna część tych energetyków już odeszła na zawsze, a liczba pozostałych nieubłaganie maleje.

O słuszności celów napisania poprzedniej książki (10) i niniejszej utwierdziła mnie informacja o zorganizowaniu przez Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Wschodnich w Lublinie sesji okolicznościowej pt. „Lwowsko - kresowe korzenie wyższych uczelni Lublina”. Obyła się ona w dn. 14.11.1998 r. z okazji 80 rocznicy Niepodległości Polski i Obrony Lwowa oraz 10 rocznicy powstania TMLiKW w Lublinie. W ramach sesji naukowcy lubelscy wygłosili 5 referatów o związkach Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie i jego wychowanków z akademickimi uczelniami Lublina. W referatach zostały przypomniane tak wspaniałe i zasłużone postacie jak Profesorowie J. Kleiner, T. Krwawicz, T. Lehr -

Splawiński, J. Parandowski i wielu innych. Był wśród nich również Prof. Stefan Kawyn, który w swojej młodości uczył mnie języka polskiego w XII Gimnazjum we Lwowie, a także Prof. dr med. Tadeusz Radomański, mój nieco starszy Kolega z tego Gimnazjum.

Wyrażam nadzieję, że Czytelnicy wybaczą mi przytoczenie powyższego wątku o tak wzruszającym znaczeniu dla mnie i dla mojej skromnej działalności wspomnieniowej.

Wyrażam również głębokie przekonanie, że podjęty przeze mnie temat powiązania kresowiaków z ziemią śląską będzie kontynuowany i obejmie również inne uczelnie i branże.

Na zakończenie chciałbym ponownie złożyć serdeczne podziękowania wszystkim, którzy przekazali mi cenne informacje i przyczynili się do opublikowania książki, a także przeprosić tych, których pominąłem z różnych, niezależnych ode mnie powodów.

Noty biograficzne

Badian Jerzy mgr inż. mechanik (1900 - 1979).

Urodził się 18.04.1900 r. w miejscowości Słobódka pow. Kołomyja w województwie stanisławowskim. W 1904 r. przeniósł się z rodziną do Lwowa, tam uczęszczał do szkół i odbył służbę wojskową. W 1919 r. rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej. Dyplom inżyniera mechanika uzyskał w 1923 r. i rozpoczął pracę zawodową na terenie Śląska. W latach 1923 -1928 pracował jako konstruktor w Hucie „Zgoda” w Świętochłowicach, a następnie jako inspektor w Urzędzie Dozoru Technicznego w Katowicach. W okresie 1929 -1937 był głównym technologiem w jednym z oddziałów Huty „Kościuszko” przekształconym po wojnie w Zakłady „Konstal”. W 1937 r. został powołany na dyrektora Stoczni w Gdyni i pełnił tę funkcję do wybuchu wojny w 1939 r. Okres okupacji spędził we Lwowie jako asystent na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej, a następnie w Warszawie jako technolog w Fabryce Maszyn Precyzyjnych. Już w lutym 1945 r. powrócił na Śląsk i do 1950 r. pełnił funkcję dyrektora w Hucie „Karol” w Wałbrzychu, w Zabrzeńskiej Fabryce Maszyn Górniczych w Zabrzu, a następnie w Głównym Instytucie Górnictwa w Katowicach.

W latach 1950 - 1967 pracował jako kierownik pracowni mechaniczno - energetycznej w Biurze Projektów Przemysłu Chemicznego w Gliwicach, a następnie jako generalny projektant w Biurze Projektów „Prozamet” w Gliwicach. Po przejściu na emeryturę w 1967 r. nadal pracował w tym biurze do 1974 r. jako główny specjalista.

Bogaty życiorys inż. Jerzego Badiana zasługuje na przypomnienie mimo, że jego związki ze śląską energetyką nie miały bezpośredniego charakteru. Był on jednak związany ze śląskim przemysłem ponad 40 lat i wielce zasłużył się dla jego rozwoju.

Synem Jerzego Badiana jest wybitny energetyk Tadeusz

Badian związany ze śląską energetyką od 1961 r. Jego notę biograficzną załączam oddzielnie. Jerzy Badian zmarł 16.01.1979 r. i został pochowany na Centralnym Cmentarzu w Gliwicach. Za wieloletnią pracę zawodową i zasługi dla przemysłu krajowego otrzymał liczne wyróżnienia i odznaczenia.

Badian Tadeusz mgr inż. elektryk.

Urodził się 22.01.1939 r. w Gdyni. Okres okupacji spędził w Warszawie, a w 1946 r. osiedlił się z rodziną w Gliwicach i tam ukończył szkołę średnią. W latach 1955 - 1961 r. studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Po uzyskaniu dyplomu inżyniera elektryka w 1961 r. rozpoczął pracę zawodową jako operator bloku energetycznego w El. Błachownia, a następnie do 1973 r. był inspektorem i kierownikiem nadzoru inwestycyjnego w El. Halemba. W okresie 1973 -1987 pracował w BS i PE Energoprojekt Katowice jako główny projektant i kierownik Oddziału Projektowania uczestnicząc w opracowaniu koncepcji i dokumentacji technicznej m.in. dla EC Kraków - Łęg i dla El. Prunerov II w Czechach. W 1985 r. ukończył studia podyplomowe w zakresie energetyki jądrowej na Politechnice Śląskiej. Od 1987 r. do 1997 r. pełnił funkcję dyrektora naczelnego w BS i PE Energoprojekt Gliwice. W biurze tym była w tych latach opracowywana pod jego kierownictwem dokumentacja techniczna dla licznych obiektów energetycznych w kraju i za granicą, a w tym dla El. Opole, El. Dolna Odra, EC Płock, ZEC Wrocław i in. Był inicjatorem wprowadzenia nowych metod projektowania w zmieniających się warunkach gospodarczych ze szczególnym uwzględnieniem zasad gospodarki rynkowej i efektywności ekonomicznej. Kierowane przez niego biuro uzyskało w 1996 r. certyfikat jakościowy wg normy ISO 9001 i zostało przekształcone w 1994 r. w prywatną spółkę akcyjną.

Od lipca 1997 r. jest pracownikiem Oddziału Firmy Siemens w Katowicach i pełni tam funkcję kierownika Zespołu Modernizacji

Elektrowni i EC. Jest również dyplomowanym członkiem Rad Nadzorczych Spółek Skarbu Państwa i obecnie jest przewodniczącym takiej Rady w Zespole Elektrociepłowni Wrocław.

Jego ojciec mgr inż. Jerzy Badian był długoletnim pracownikiem polskiego przemysłu, a w latach 1937 -1939 dyrektorem Stoczni Gdańskiej. Urodził się w woj. stanisławowskim i był absolwentem Politechniki Lwowskiej. Jego notę biograficzną załączam oddzielnie.

Inż. Tadeusz Badian za długoletnią pracę i osiągnięcia zawodowe otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień i nadal aktywnie uczestniczy w przedsięwzięciach związanych z restrukturyzacją śląskiej energetyki.

Bilek Franciszek - doc. inż. elektryk (1888 - 1977)

Urodził się 28.08.1888 r. w Tarnówce na Podolu. Gimnazjum ukończył w Odessie w 1906 r. i wyjechał na studia techniczne w Belgii. Dyplom inż. elektryka uzyskał w 1906 w Liège. W 1912 r. powrócił do Odessy, gdzie rozpoczął pracę zawodową m.in. przy budowie i eksploatacji elektrowni w Odessie.

W 1913 r. powrócił do kraju i pełnił kierownicze funkcje w kopalni w Radomiu, a następnie na budowie elektrowni w Łodzi, w Pruszkowie, w Będzinie i Sierszy. Uczestniczy również w projektowaniu i w budowie trakcji elektrycznej w rejonie Warszawy i Dąbrowy Górniczej. W 1945 r. przeniósł się do Wrocławia i związał się z energetyką dolnośląską, a równocześnie podjął pracę dydaktyczną na Politechnice Wrocławskiej.

W latach 1949 - 1960 kierował Katedrą Urządzeń Mechanicznych na Wydziale Mechaniczno - Elektrotechnicznym, a także pełnił funkcję prodziekana i dziekana tego Wydziału. Na emeryturę przeszedł w 1960 r.

Był członkiem założycielem SEP, prezesem Wrocławskiego Oddziału SEP i członkiem centralnych władz SEP. Za wybitne

osiągnięcia w powojennej odbudowie polskiej energetyki i za działalność stowarzyszeniową otrzymał wysokie odznaczenia.

Zmarł 28.04.1977 r. i został pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

Bohosiewicz Władysław mgr inż. elektryk.

Urodził się 09.08.1905 r. w Czortkowie w woj. tarnopolskim. Ojciec Andrzej był inżynierem, pracownikiem kolejowym.

W 1921 r. zamieszkali we Lwowie i tam Władysław Bohosiewicz ukończył gimnazjum, a po zdaniu matury w 1925 r. rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym (Oddział Elektryczny) Politechniki Lwowskiej. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1935r. i został asystentem w Katedrze Pomiarów Elektrotechnicznych kierowanej przez Prof. Włodzimierza Krukowskiego. W końcu 1936r. został zaangażowany do pracy w Oddziale Liczników Śląskich Zakładów Elektrycznych Ślazel w Katowicach. W 1938 r. został kierownikiem tego Oddziału, ale już w dniu 02.09.1939 r. personel kierowniczy Ślazela ewakuował się do Krakowa i Lublina. Po rozwiązaniu konwoju inż. Bohosiewicz pracował w okresie okupacji niemieckiej w Dynowie w woj. rzeszowskim, a następnie we Lwowie, gdzie prowadził biuro techniczne.

Już w styczniu 1945 r. powrócił do Katowic w grupie operacyjnej elektryków kierowanej przez inż. J. Michejdę i aktywnie uczestniczył w przywracaniu normalnych warunków zasilania regionu w nośniki energii oraz w zabezpieczaniu mienia firm elektrotechnicznych.

W wyniku ofiarnej działalności grupy zasilanie całego regionu śląskiego w energię elektryczną nastąpiło już w dniu 06.02.1945 r.

W latach 1946 - 1949 pełnił funkcję dyrektora Ślazelu Katowice, a następnie Elgóru Gliwice. W końcu 1949 r. po likwidacji obu tych zakładów rozpoczął pracę na kierowniczym stanowisku w Zakładach Energetycznych Okręgu Południowego w Katowicach.

W latach 1951 -1958 był dyrektorem Zakładu Zbytu Energii w Katowicach, który był autonomicznym oddziałem ZEOPd - Katowice, a następnie do 1962 r. był zastępcą dyrektora tego przedsiębiorstwa d\ś obsługi technicznej odbiorców.

W 1962 r. zorganizował od podstaw Okręgowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo - Energetycznej w Katowicach i pełnił w nim funkcję dyrektora do czasu przejścia na emeryturę w 1972 r. Po przejściu na emeryturę nadal pracował zawodowo jako specjalista d\ś elektroenergetycznych w Biurze Projektów Miastoprojekt w Katowicach i dopiero w 1982 r. zakończył swoją 47 - letnią pracę zawodową i ograniczył się tylko do pracy społecznej w Oddziale Zagłębia Węglowego SEP w Katowicach. Członkiem tego Stowarzyszenia jest już od 1936 r. pełniąc w nim wiele kierowniczych funkcji. Był m.in. wiceprezesem oraz organizatorem i kierownikiem Poradni Energetycznej, a obecnie jest przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej.

Mimo sędziwego wieku nadal udziela się społecznie, interesuje się żywo problemami polskiej energetyki i dzieli się z młodszymi kolegami swoją wiedzą i wielkim doświadczeniem. Jest ojcem dwóch synów, którzy są wychowankami śląskich uczelni i pracują zawodowo na Śląsku.

Za długoletnią pracę zawodową i działalność społeczną otrzymał wiele odznaczeń państwowych i stowarzyszeniowych. W 1989 r. otrzymał godność Zasłużonego Seniora SEP i jest on obecnie jednym z najstarszych energetyków polskich.

Braszka Zbigniew - mgr inż. elektryk (1925 - 1972)

Urodził się 28.1.1925 r. w miejscowości Koroszczatyn, pow. Buczacz w woj. stanisławowskim. Do szkoły podstawowej, a potem do gimnazjum uczęszczał w Buczacz. W okresie okupacji pracował dorywczo i był uczniem Szkoły Handlowej w Buczacz. Do Zabrze przybył wraz z rodziną w 1945 r., gdzie uzyskał maturę w 1946 r. i

rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Dyplom inżyniera elektryka otrzymał w 1952 r. , a następnie podjął pracę zawodową w El. Zabrze. Pracował w tej elektrowni do 1966 r. przechodząc kolejno na coraz wyższe stanowiska w Pionie Eksploatacji do kierownika tego Pionu włącznie. Z dniem 01.01.1967 r. został awansowany na stanowisko głównego inżyniera w El. Chorzów, a od 01.01.1969 r. pełnił funkcję naczelnego dyrektora tej elektrowni aż do przedwczesnej śmierci w 1972 r.

W okresie swej pracy w El. Chorzów inicjował i kierował poważnymi pracami inwestycyjnymi i modernizacyjnymi związanymi z rozbudową i przystosowaniem tej elektrowni do pracy ciepłowniczej. W wyniku tych działań El. Chorzów stała się jednym z centralnych źródeł ciepła na terenie Śląska. Proces dalszej jej restrukturyzacji jest obecnie kontynuowany i EC Chorzów jest podstawowym źródłem ciepła dla m. Chorzowa i znacznej części m. Katowice.

W działalności swej w El. Chorzów wykorzystał bogate doświadczenia z 14 - letniego okresu pracy w El. Zabrze, która w tym czasie przechodziła trudne etapy doprowadzenia kotłów Skoda do pełnej zdolności produkcyjnej, a potem wstępny okres adaptacji urządzeń do pracy ciepłowniczej.

Za ofiarną pracę otrzymał wysokie odznaczenia i wyróżnienia. Zmarł nagle w dn. 28.11.1972 i został pochowany na cmentarzu w Zabrzu.

Cholewicki Iwo - mgr inż. elektryk.

Urodził się 10.04.1928 r. we Lwowie. W okresie wojny przebywał w Stanisławowie i we Lwowie. W 1942 r. został wraz z Matką aresztowany przez Gestapo i osadzony w więzieniu przy ul. Łąckiego we Lwowie. W 1943 r. został zwolniony jako nieletni i wyjechał do rodziny w Warszawie, a następnie do Krakowa, gdzie w

latach 1945 - 1947 ukończył gimnazjum i kurs przygotowawczy na wyższe studia. W 1947 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1952 r. Pracę zawodową rozpoczął jeszcze w okresie studiów w 1950 r. w Centralnym Biurze Konstrukcyjnym Maszyn Elektrycznych i pracował w tym zakładzie aż do przejścia na emeryturę w 1990 r. Pełnił tam m.in. funkcję kierownika Działu Studiów i Badań, Głównego Inżyniera i I zastępcy Dyrektora Naczelnego (1966 - 1972), kierownika Zakładu Maszyn Prądu Stałego i Głównego Specjalisty. W latach 1990 - 1997 pracował w Ośrodku Badawczo - Rozwojowym Maszyn Elektrycznych „Komel” w Katowicach.

W okresie 48 lat pracy zawodowej miał znaczący udział w opracowaniu dokumentacji technicznej dla wielu typów maszyn prądu stałego oraz kilku serii maszyn specjalnych i urządzeń pomocniczych dla energetyki i innych branż przemysłowych. Jest autorem lub współautorem szeregu publikacji technicznych, katalogów maszyn elektrycznych, wielu opatentowanych rozwiązań, a także redaktorem „Monografii” Komelu i „Biuletynu Informacyjnego” SEP Katowice. OD 1998 r. jest sekretarzem Oddziału Zagłębia Węglowego SEP Katowice.

Za długoletnią pracę otrzymał liczne odznaczenia i wyróżnienia, a w tym Medal za Zasługi dla Obronności Kraju i godność Zasłużonego Seniora SEP.

Ciszewski Jerzy - inż. elektryk (1879 -1970)

Urodził się 03.06.1879 r. w Uładówce na Podolu w rejonie Winnicy. Szkołę Realną ukończył w 1896 r. w Warszawie i podjął studia na Politechnice w Rydze uzyskując w 1902 r. dyplom inżyniera mechanika. Po dodatkowych studiach w Wyższej Szkole Technicznej w Karlsruhe uzyskał w 1903 r. dyplom inżyniera elektrotechnika i rozpoczął pracę zawodową w Rosyjskim

Towarzystwie Elektrotechnicznym Westinghouse Electric.

W latach 1910 - 1931 był pracownikiem AEG Oddział w Sosnowcu obejmując coraz bardziej odpowiedzialne stanowiska kierownicze. W 1931 r. został przeniesiony do Oddziału AEG w Katowicach, gdzie pracował do końca 1940 r.

Po zakończeniu wojny podjął pracę w Przedsiębiorstwie Montażowym Przemysłu Węglowego, które przejęło Katowicki Oddział AEG.

Na emeryturę przeszedł w 1958 r. w wieku 79 lat. W czasie pracy w AEG zajmował się głównie kompletacją dostaw maszyn i urządzeń elektrycznych dla kopalń i hut na terenie Śląska. Był wielce doświadczonym i cenionym specjalistą w dziedzinie energetyki przemysłowej, władał biegle trzema językami zachodnimi i językiem rosyjskim. Udzielał się również od 1914 r. w pracach SEP jako członek i działacz Koła Elektrotechników w Sosnowcu.

Zmarł 05.05.1970 r. w Bukownie i został pochowany na cmentarzu przy Al. Mireckiego w Sosnowcu.

Czarnecki Stefan - mgr inż. mechanik.

Urodził się w dn. 26.04.1918 r. w Brzesku w woj. krakowskim. Do gimnazjum uczęszczał w Brzozowie i tam zdał maturę w 1936 r. Już w gimnazjum udzielał się społecznie i interesował się lotnictwem.

W 1936 r. rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej. W końcu 1939 r. przedostał się ze Lwowa do Brzozowa i włączył się aktywnie do działalności konspiracyjnej prowadzonej przez Narodową Organizację Wojskową w rejonie Krosna, Jasła, Sanoka i Brzozowa. W lipcu 1943 r. powrócił do Lwowa i w warunkach okupacyjnych kontynuował studia na Politechnice Lwowskiej, a także działalność konspiracyjną. W kwietniu 1944 r. był zmuszony ponownie przenieść się w rejon Brzozowa i prowadził tam nadal ożywioną działalność konspiracyjną

do czasu uwięzienia w maju 1945 r. Po zwolnieniu z więzienia został zaangażowany do pracy w Państwowych Zakładach Lotniczych w Mielcu. W dniu 21.09.1945 uzyskał dyplom inżyniera mechanika w Krakowie na Politechnice Śląskiej i podjął pracę w górnictwie węglowym na terenie Jaworzna. Przez cały okres 30 - letniej pracy był związany z służbami energetycznymi tego przemysłu.

W latach 1945 - 1956 był kierownikiem Działu Maszynowo - Energetycznego i Głównym Mechanikiem w KWK Jaworzno i KWK Jan Kanty. W okresie 1956 - 1966 pełnił funkcję Głównego Mechanika w Jaworznicko - Mikołowskim Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego w Mysłowicach, a od 1966 r. do przejścia na emeryturę w 1976 r. był Naczelnym Inżynierem ds Energo - Mechanicznych w tym Zjednoczeniu.

Był inicjatorem i koordynatorem projektowania i dostaw pierwszego wówczas w Polsce urządzenia wyciągowego 4- linowego w KWK Bolesław Śmiały w Łaziskach, a później koordynował budowę najnowocześniejszych maszyn wyciągowych dużej mocy w KWK Wesola, KWK Ziemowit i innych kopalniach o największym nasileniu wydobycia urobku.

W latach 1955 - 1975 był autorem i współautorem projektów koncepcyjnych i technicznych budowy lub rozbudowy kilku kopalń JMZPW - Mysłowice. Po przejściu na emeryturę w 1976 r. nadal udzielał się w pracy zawodowej jako konsultant i uznany specjalista w dziedzinie projektowania i budowy urządzeń energo - mechanicznych w przemyśle wydobywczym.

Za działalność zawodową i za udział w pracy konspiracyjnej w latach 1939 - 1945 otrzymał szereg wysokich odznaczeń i wyróżnień. Ma również honorowy tytuł dyrektora górniczego I stopnia oraz uprawnienia kombatanckie.

Dacko Czesław - inż. mechanik (1908 - 1986).

Urodził się 18.06.1908 r. we Lwowie. W 1926 r. ukończył Szkołę Techniczną we Lwowie i rozpoczął pracę zawodową w różnych zakładach przemysłowych tego miasta. Od 1933 r. aż do wyjazdu ze Lwowa na Śląsk w 1945 r. był instruktorem i wykładowcą w Szkole Technicznej.

Pracę na Śląsku rozpoczął w 1945 r. jako kierownik Warsztatów Mechanicznych w Zakładach Azotowych w Chorzowie. W 1950 r. objął funkcję głównego inżyniera w Zjednoczeniu Przemysłu Chemicznego w Gliwicach, a od 1952 r. aż do czasu przejścia na emeryturę w 1975 r. był dyrektorem Departamentu Energo - Mechanicznego Ministerstwa Przemysłu Chemicznego w Warszawie. W okresie swojej pracy w Warszawie uzupełnił studia i uzyskał tytuł inżyniera mechanika na Politechnice Warszawskiej. Był aktywnym działaczem Naczelnej Organizacji Technicznej i miał uprawnienia rzeczoznawcy tej organizacji.

Jego związki z energetyką przemysłu chemicznego nie miały wprawdzie charakteru bezpośredniego, ale z racji kierowniczych funkcji sprawowanych od 1950 r. miał on znaczący wpływ m.in. na funkcjonowanie i rozwój energetyki tego przemysłu nie tylko na Śląsku, ale także w innych regionach kraju. Za długoletnią pracę otrzymał liczne wyróżnienia i odznaczenia. Zmarł w 1986 r. w Warszawie i tam został pochowany.

Dobosiewicz Jerzy - mgr inż. metalurg

Urodził się 13.09.1929 r. w m. Skole w woj. stanisławowskim. W 1946 r. wyjechał z rodziną do Bydgoszczy i tam w 1948 r. ukończył liceum i uzyskał maturę. Studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Gdańskiej rozpoczął w 1948 r.

Po pierwszym roku studiów przeniósł się na Wydział Hutniczy Politechniki Wrocławskiej i tam w 1954 r. uzyskał tytuł inżyniera metalurga. Po ukończeniu studiów podjął pracę w Instytucie Metalurgii Żelaza w Gliwicach, ale już w 1955 r. rozpoczął pracę w energetyce śląskiej, z którą był związany do czasu przejścia na emeryturę w 1990 r.

W latach 1955 - 1956 był pracownikiem El. Chorzów, a następnie El. Jaworzno II. Od 1957 r. do 1988 r. pracował w Południowym Okręgu Energetycznym w Katowicach jako zastępca kierownika Służby Chemicznej, a następnie jako kierownik Służby Metalograficznej. W latach 1988 - 1990 pełnił funkcję kierownika Centrum Diagnostyki Materiałowej we Wspólnocie Energetyki w Katowicach.

Od 1990 r. pracuje w Przedsiębiorstwie Usług Naukowo - Technicznych „Pro Novum” w Katowicach i kieruje pracami w zakresie diagnostyki urządzeń ciepłno - mechanicznych w energetyce.

W okresie pracy w b. Pd O En Katowice był wielokrotnie delegowany do pracy w zagranicznych obiektach energetycznych jako doświadczony specjalista i dyplomowany rzeczoznawca Stowarzyszenia Inżynierów Mechaników Polskich w dziedzinie badań wytrzymałości materiałów.

Jest również uznanym specjalistą w dziedzinie techniki izotopów promieniotwórczych. Studia podyplomowe w tym zakresie odbył w latach 1962 - 1963 na Akademii Górniczo - Hutniczej w Krakowie.

Od 1978 r. jest redaktorem działowym w czasopiśmie „Energetyka”. Jest również autorem bardzo licznych publikacji naukowych i specjalistycznych ekspertyz dotyczących głównie warunków pracy metalu w urządzeniach energetycznych.

Za wieloletnią, ofiarną pracę zawodową w społeczną oraz za wybitne osiągnięcia naukowo - badawcze o wielkim znaczeniu dla energetyki śląskiej i krajowej otrzymał liczne odznaczenia i wyróżnienia.

Dudek Adam - inż. mechanik.

Urodził się w dn.02.06.1933 r. w miejscowości Bożyków w pow. Podhajce w woj. tarnopolskim. W 1940 r. wraz z rodziną został wywieziony do Kazachstanu w rejon Aktiubińska. W 1944 r. zostali przesiedleni do Nikołajewska k. Odessy. W maju 1945 r. powrócili do Lwowa, a pod koniec 1945 r. wyjechali do Katowic. W 1950 r. Adam Dudek rozpoczął naukę w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych w Katowicach. W 1954 r. uzyskał dyplom technika mechanika i został skierowany do pracy w Biurze Organizacji Robót Elektrownianych w Katowicach.

W 1958 r. przeniósł się do BS i PE Energoprojekt w Katowicach i pracował tam aż do czasu przejścia na emeryturę w 1995 r. jako projektant, a następnie jako kierownik zespołu projektowego w Pracowni Mechanicznej.

W okresie 40 - letniej pracy w biurach projektowych energetyki uczestniczył w opracowaniu dokumentacji technicznej dla układów nawęglania, odpopielania i odzūżlania, a także dla gospodarki remontowo - transportowej w licznych elektrowniach zawodowych i przemysłowych.

Był współautorem i autorem projektów dla tak ważnych obiektów jak El. Jaworzno II, El. Łaziska, El. Siersza, El. Łagisza, El. Victoria, El. Pomorzany i innych. Uczestniczył również w opracowaniu dokumentacji El.Prunerov i dwóch ciepłowni w b. Czechosłowacji. Wiele rozwiązań i układów zrealizowanych wg dokumentacji wykonanej przy jego udziale miało charakter nowatorski. Niektóre z tych rozwiązań zostały zastosowane również w zakładach przemysłowych różnych branż m.in. w Jeleniej Górze, Tomaszowie Mazowieckim i in.

W 1971 r. podjął studia na Wydziale Mechaniczno - Energetycznym Politechniki Śląskiej. Dyplom inżyniera mechanika uzyskał w 1976 r.

Po przejściu na emeryturę w 1995 r. nadal współpracuje z Energoprojektem Katowice jako konsultant i projektant m.in. nowych układów transportu i składowania odpadów paleniskowych w El. Pątnów, El. Siersza i in.

Za długoletnią pracę otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień.

Felczyński Wacław – mgr inż. Elektryk

Urodził się 13.09.1923 w Kałuszu w woj. stanisławowskim w zasłużonej rodzinie Felczyńskich, właścicieli jednej z najstarszych w Polsce ludwisarni, która powstała w 1808 r. w Kałuszu. Po ukończeniu szkoły powszechnej i gimnazjum wyjechał w 1939 r. do Przemyśla, a później do Lwowa. W okresie okupacji pracował na różnych stanowiskach i aktywnie uczestniczył w działalności konspiracyjnej AK. Był również wolnym słuchaczem Politechniki Lwowskiej. Po uzyskaniu matury w Przemyślu w 1945 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej organizowanej wówczas w Krakowie. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1951 r. w Gliwicach. W latach 1948 – 1951 był asystentem w Katedrze Maszyn Elektrycznych kierowanej przez Prof. Władysława Kołka.

Pracę zawodową rozpoczął w 1951 r. w Energoprojekcie Kraków. W 1952 r. przeniósł się do Energoprojektu Gliwice i był pracownikiem tego biura do 1982 r. W okresie swej pracy w Energoprojekcie pełnił kolejno wszystkie funkcje począwszy od asystenta, projektanta, głównego projektanta do kierownika Pracowni Elektrycznej i kierownika Działu obejmującego 4 pracownie branżowe. W ostatnich latach swej pracy był głównym specjalistą.

Uczestniczył w opracowaniu dokumentacji urządzeń elektrycznych w El. Miechowice, El. Zabrze, El. Szombierki, EC Mikołaj w Rudzie Śląskiej, EC w Hucie Częstochowa i w wielu innych obiektach na Śląsku i w kraju. Brał również udział w pracach

konceptyjnych i lokalizacyjnych dla El. Rybnik i El. Opole. Już w 1970 r. rozpoczął prace przygotowawcze i realizacyjne związane z uruchomieniem ludwisarni w Taciszowie k. Gliwic.

Od 1995 r. prowadzi z córką Anną i wnukami zakład ludwisarski pod nazwą „Odlewnia Dzwonów i Pomników” zlokalizowany w Gliwicach przy ul. Jana Śliwki 86.

Za pracę w energetyce otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień. Posiada również zaszczytny tytuł „Mistrza rzemiosła artystycznego” za osiągnięcia w dziedzinie ludwisarstwa i podtrzymanie wielopokoleniowych tradycji.

Gajewski Jan - dr inż. Elektryk .

Urodził się dn. 29.05.1927 r. w Lidzie w województwie nowogrodzkim. Do 1941 r. uczęszczał do szkoły w Lidzie. W latach 1941 - 1945 pracował fizycznie w rejonie Lidy. We wrześniu 1945 r. wyjechał z rodziną do Sulęcina w woj. zielonogórskim i tam w 1948r. ukończył gimnazjum i uzyskał maturę. W latach 1948 - 1954 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1954 r. i podjął pracę w Okręgowej Dyspozycji Mocy w Zakładach Energetycznych Okręgu Południowego w Katowicach jako kierownik sekcji, a następnie kierownik Działu Przygotowawczego. Pracownikiem ODM Katowice był do 1965 r. Był to okres odbudowy, a później intensywnej rozbudowy śląskiej energetyki i wdrożenia do eksploatacji pierwszych w kraju bloków 100 i 120 MW. oraz linii przesyłowych najwyższych napięć.

W związku z tym zadania ODM Katowice były coraz większe i odpowiedzialniejsze, a rola Działu Przygotowawczego w realizacji tych zadań była znacząca.

W 1965 r. Jan Gajewski uzyskał tytuł doktora nauk technicznych na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej i został

służbowo przeniesiony do Państwowej Dyspozycji Mocy w Warszawie. Pełnił tam odpowiedzialne funkcje kierownika Działu Technicznego, a później dyrektora ds technicznych. W 1982 r. został oddelegowany do pracy w Centralnym Zarządzie Dyspozycji Mocy w Pradze i pracował tam na odpowiedzialnym stanowisku do 1989 r.

Na emeryturę przeszedł w 1990 r. ale nadal współpracuje z PDM Warszawa i interesuje się problematyką polskiej energetyki. Jest autorem i współautorem licznych opracowań specjalistycznych z dziedziny systemów elektroenergetycznych. Za zasługi w pracy zawodowej i społecznej otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień.

Galiński Lesław - mgr inż. mechanik.

Urodził się 25.04.1920 r. we Lwowie. Do gimnazjum uczęszczał w Buczaczu. Po uzyskaniu matury w 1938 r. odbył służbę wojskową w Szkole Podchorążych w Tarnopolu i brał udział w kampanii wrześniowej. W latach okupacji doraźnie pracował, studiował na Politechnice Lwowskiej i uczestniczył w działalności konspiracyjnej.

Ze Lwowa wyjechał w maju 1944 r. do Łańcuta. W 1945 r. osiedlił się w Gliwicach i kontynuował tam studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej. Dyplom inż. mechanika uzyskał w 1952 r. i rozpoczął pracę zawodową w Biurze Projektów „Biprohut” w Gliwicach. W biurze tym pracował aż do przejścia na emeryturę w 1982 r. jako projektant i główny specjalista w Dziale Energetycznym, a następnie jako kierownik Pracowni Automatyki Energetycznej. Był współautorem i koordynatorem dokumentacji technicznej w zakresie automatyki energetycznej w zakładach hutniczych w kraju i zagranicą

Po przejściu na emeryturę w 1982 r. prowadzi aktywną działalność rzeczoznawcy i biegłego sądowego w zakresie techniki samochodowej. Należy obecnie do grupy rzeczoznawców seniorów w tej dziedzinie. Za działalność zawodową, kombatancką i społeczną otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień.

Gottfried Tadeusz - mgr inż. elektryk (1931 - 1971).

Urodził się 01.04.1931 r. w Stryju i tam uczęszczał do szkoły podstawowej. W 1945 r. wyjechał z rodziną do Zabrze i tu w 1949 r. uzyskał maturę. W latach 1949 - 1953 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach i uzyskał dyplom inżyniera elektryka. Studia magisterskie ukończył w latach 1959 - 1962 pracując zawodowo na kierowniczym stanowisku w energetyce. W latach 1953 - 1959 pracował w El. Jaworzno II jako kierownik zmiany, dyżurny inżynier ruchu i kierownik Działu Eksploatacji.

W latach 1959 - 1961 pełnił funkcję kierownika Działu Eksploatacji w El. Chorzów, a od 01.01.1962 r. do przedwczesnej śmierci w 1971 r. był kierownikiem Działu Ruchu w El. Halemba.

W każdej z tych elektrowni dał się poznać jako ofiarny pracownik o dużym doświadczeniu i dobrej znajomości problematyki eksploatacyjno - ruchowej. Uczestniczył z dużym zaangażowaniem w trudnych procesach rozbudowy i modernizacji, które były realizowane w tamtych latach w każdej z tych elektrowni i otrzymał szereg wyróżnień i odznaczeń branżowych.

Zmarł przedwcześnie po ciężkiej chorobie w dn. 21.09.1971 r. i spoczywa na cmentarzu w Zabrzu.

Górski Aleksander - mgr inż. elektryk (1928 - 1986).

Urodził się 27.08.1928 r. we Lwowie i tam ukończył szkołę średnią. W 1945 r. wyjechał z rodziną do Jarosławia, a w 1950 r. rozpoczął pracę zawodową w Zakładzie Energetycznym w Gliwicach. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1954 r. na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej, a stopień magistra otrzymał na tej Uczelni w 1968 r.

Funkcję kierownika Rejonu Energetycznego w Pyskowicach objął w 1958 r. i pełnił ją do 1962 r.

W latach 1962 - 1975 pracował na stanowisku Głównego Inżyniera Zakładu Energetycznego Gliwice i był to okres najaktywniejszej jego działalności zawodowej i największych osiągnięć w rozwoju Zakładu. Z jego inicjatywy i pod jego nadzorem zostały zrealizowane w tym okresie bardzo ważne inwestycje zapewniające rozwój techniczny i organizacyjny Zakładu, a m.in. siedziby Rejonów Energetycznych w Rudzie Śl., Bytomiu i Pyskowicach, Zakład Produkcji prefabrykowanych stacji transformatorowo - rozdzielczych w Pyskowicach, bazy transportowe itp. Powstały w tym okresie, również z jego inicjatywy, liczne obiekty socjalne, a m.in. ośrodek wypoczynkowy w Kołobrzegu, osiedle mieszkaniowe w Gliwicach i inne.

Od 1975 r. do czasu przejścia na emeryturę w 1984 r. pracował na stanowisku kierownika Rejonu Energetycznego w Rudzie Śl.

Zmarł przedwcześnie w dn. 07.04.1986 r. i został pochowany w rodzinnym grobowcu w Jarosławiu. Za zasługi w pracy zawodowej i działalność społeczną otrzymał wysokie odznaczenia i wyróżnienia.

Grabowski Edward - mgr inż. mechanik (1916 - 1987).

Urodził się dn. 16.09.1916 r. w miejscowości Dobra k. Limanowej. Do szkoły powszechnej i gimnazjum uczęszczał w Chodorowie w woj. lwowskim. Po zdaniu matury w 1935 r. przeniósł się z rodziną do Lwowa i rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej, które ukończył w 1941 r. Tytuł inżyniera mechanika uzyskał po zdaniu egzaminu dyplomowego w 1946 r. na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej. Ze Lwowa wyjechał w 1944 r. do Jordanowa, a w 1945 r. przeniósł się do Bytomia i podjął pracę w El. Szombierki jako

kierownik Oddziału Kotłowego. El. Szombierki należała wówczas do Zakładów „Elgór” w Gliwicach i była jedną z podstawowych elektrowni na Górnym Śląsku.

W latach 1949 - 1952 był pracownikiem Zakładów Budowy Elektrowni „Energobudowa” w Katowicach i pełnił funkcję kierownika grupy robót w elektrowniach Stalowa Wola, Elbląg, Łaziska i in.

Od 1952 r. aż do przejścia na emeryturę w 1979 r. pracował w Biurze Studiów i Projektów Energetycznych „Energoprojekt” w Katowicach. W pierwszym okresie był pracownikiem Zespołu Modernizacji Kotłów i współautorem licznych projektów modernizacyjnych dla elektrowni śląskich odbudowywanych po zniszczeniach wojennych, a następnie rozbudowywanych stosownie do potrzeb szybkiego rozwoju przemysłu i budownictwa.

Po 1960 r. pełnił funkcję kierownika zespołu i głównego specjalisty przy opracowaniu dokumentacji dla obiektów ciepłowniczych na terenie Śląska m.in. w rejonie Łagiszy, Będzina, Katowic i Bytomia.

Po przejściu na emeryturę w 1979 r. jego kontakty z energetyką były ograniczone ze względu na bardzo zły stan zdrowia. Zmarł w dn. 30.01.1987 i został pochowany na cmentarzu przy ul. Piekarskiej w Bytomiu.

Gutorska Krystyna - mgr inż. sanit.

Urodziła się 17.08.1937 r. w Warszawie i tam spędziła w bardzo trudnych warunkach okres okupacji niemieckiej. Na Śląsk przybyła z rodzicami w 1945 r. i zamieszkała w Gliwicach, gdzie w 1954 r. ukończyła liceum i rozpoczęła studia na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Sanitarnej Politechniki Śląskiej. Dyplom inżyniera uzyskała w 1960 r. i rozpoczęła pracę zawodową w 1961 r. w Gliwickim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego .

W latach 1963 - 1968 była wykładowcą w Technikum Samochodowym w Gliwicach, a następnie od 1968 r. do 1978 r. pracowała w Gliwickim Biurze Projektów Budownictwa Przemysłowego jako projektant instalacji przemysłowych oraz urządzeń ochrony środowiska w zakładach produkcyjnych i w obiektach budownictwa przemysłowego na terenie Śląska. W 1979 r. podjęła pracę w BS i PE Energoprojekt Gliwice jako starszy projektant i specjalista w zakresie instalacji sanitarnych i urządzeń proekologicznych w elektrowniach i elektrociepłowniach zlokalizowanych na Śląsku i w innych rejonach kraju.

Do najważniejszych obiektów projektowanych przy jej udziale należała m.in. El. Opole i El. Dolna Odra, a także kilka dużych elektrociepłowni przemysłu chemicznego. Na emeryturę przeszła w 1992 r. ale ze względu na swoje powiązania rodzinne nadal interesuje się problematyką śląskiej energetyki i uczestniczy w rozwiązywaniu niektórych zadań związanych szczególnie z ograniczeniem uciążliwości elektrowni ciepłych dla środowiska naturalnego.

Krystyna Gutorska jest córką zasłużonego energetyka śląskiego mgr inż. Henryka Tołłoczko, którego notę biograficzną załączam oddzielnie.

Hawling Franciszek - mgr inż. elektryk (1896 - 1977).

Urodził się 01.04 1896 r. we Lwowie. Jego ojciec Michał Hawling był powstańcem z 1863 r. Franciszek Hawling uczęszczał do XI Gimnazjum w Lwowie i maturę otrzymał w 1913 r. W okresie I Wojny Światowej został wcielony do armii austriackiej, a następnie służył w Legionie Polskim i brał udział w obronie Lwowa i w walkach na kresach wschodnich.

W czasie nauki w gimnazjum należał do organizacji młodzieżowych i do tajnych kółek nauczania. Służbę wojskową zakończył w 1918 r. w stopniu porucznika i rozpoczął studia na Oddziale Elektrotechnicznym Wydziału Mechanicznego

Politechniki Lwowskiej. Dyplom inżyniera elektryka otrzymał w 1925 r. i podjął pracę jako asystent w Katedrze Pomiarów Elektrycznych kierowanej przez Prof. Włodzimierza Krukowskiego. W 1927 r. przeniósł się na Śląsk i tam pracował do wybuchu wojny w 1939 r. W latach 1927 -1929 był kierownikiem elektrowni i ruchu maszynowego w KWK Siemianowice, a następnie podjął pracę w Generalnej Dyrekcji Kopalń Wspólnoty Interesów w Katowicach.

W latach 1932 - 1939 był dyrektorem Wydziału Energetycznego w tym przedsiębiorstwie, a równocześnie aktywnie pracował jako zaprzysiężony biegły Izby Przemysłowo - Handlowej, a także jako członek Oddziału Zagłębia Węglowego SEP w Katowicach oraz innych organizacji naukowo - technicznych i wojskowych na terenie Katowic.

We wrześniu 1939 r. był ewakuowany do Lwowa, gdzie w czerwcu 1940 r. został aresztowany i wywieziony do obozu pracy przymusowej nad Wołgą

W 1941 r. wstąpił do Armii Gen. Andersa i wraz z nią wyjechał w 1942 r. na Bliski Wschód, a następnie do Kenii i Ugandy. W Afryce przebywał z rodziną do 1963 r. i tam pracował m.in. jako kierownik budowy i rozbudowy kilku elektrowni wodnych i linii przesyłowych. Od 1963 r. do 1970 r. przebywał z rodziną na terenie USA , a od 1970 r. do śmierci w dn. 22.11.1977 r. mieszkał w Toronto w Kanadzie.

Hickiewicz Jerzy - prof. dr inż. elektryk.

Urodził się w dn. 17.06.1932 r. w Stanisławowie. Jego ojciec Adam Hickiewicz, lekarz i legionista o lwowskim rodowodzie został zamordowany przez Gestapo w Stanisławowie w 1941 r.

W 1946 r. Jerzy Hickiewicz z rodziną wyjechał do Gliwic, gdzie uzyskał maturę i w 1949 r. rozpoczął studia na Wydziale

Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Dyplom inżyniera elektryka otrzymał w 1953 r. i rozpoczął pracę naukowo - dydaktyczną w Katedrze Maszyn Elektrycznych kierowanej przez Prof. Władysława Kołka.

Brał udział w pracach badawczo - wdrożeniowych dotyczących nowatorskich urządzeń regulacyjnych i prostowniczych w energetyce i przemyśle hutniczym. Wyniki tych prac były publikowane w prasie technicznej i prezentowane na konferencjach krajowych i międzynarodowych.

W 1970 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych, a w 1972 r. objął stanowisko docenta w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu, przemianowanej w 1996 r. na Politechnikę Opolską. Z uczelnią tą jest związany do chwili obecnej. Był organizatorem zespołu i laboratorium badawczego, a tematyka prac realizowanych pod jego kierownictwem była bardzo szeroka i nowatorska. Dotyczyła ona głównie dynamiki pracy i diagnozowania silników dużej mocy w energetyce i w przemyśle ciężkim. W wyniku tych prac powstało ponad 100 publikacji zamieszczonych w prasie krajowej i zagranicznej, kilkanaście patentów i wiele prac doktorskich i rozpraw habilitacyjnych.

Od 1994 r. jest profesorem Politechniki Opolskiej. W zakresie pracy dydaktycznej prowadził wykłady z maszyn i napędów elektrycznych, był promotorem ponad 100 prac dyplomowych, współautorem kilku podręczników, skryptów i podręczników akademickich, oraz recenzentem 15 prac doktorskich.

Jest aktywnym działaczem Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, Opolskiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Katowickiego Oddziału PAN i wielu innych organizacji naukowych. Jest również rzeczoznawcą SEP w zakresie maszyn i napędów elektrycznych i kontynuuje swą działalność w organizowaniu konferencji naukowo - technicznych, kursów szkoleniowych i prac programowych dla uczelni technicznych. Jest również przewodniczącym komitetu organizacyjnego seminarium

dotyczącego problemów eksploatacyjnych maszyn indukcyjnych i napędów przekształtnikowych w energetyce.

Seminarium to odbyło się już czterokrotnie w cyklu dwuletnim, a jest ono organizowane przez El. Opole, Politechnikę Opolską i Oddział Opolski SEP.

Za długoletnią pracę naukową i dydaktyczną oraz zasługi dla energetyki zawodowej i przemysłu otrzymał wiele wysokich odznaczeń i honorowych wyróżnień.

W pierwszych latach swej działalności na Politechnice Opolskiej ściśle współpracował z wybitnym organizatorem i wychowawcą tej uczelni Prof. Antonim Plamitzerem, a także z Prof. Arkadiuszem Puchałą z AGH Kraków.

Hilarowicz Eugeniusz - lek. med.

Urodził się 27.02.1936 r. w Stebniku w pow. Drohobycz. W 1945 r. przyjechał z rodziną do Gliwic i z miastem tym jest związany do chwili obecnej. W 1953 r. ukończył Liceum Ogólnokształcące w Gliwicach, a następnie w latach 1953 - 1959 odbył studia na Śląskiej Akademii Medycznej. Po odbyciu stażu otrzymał dyplom lekarza medycyny i podjął pracę jako asystent w Szpitalu Miejskim w Gliwicach. W latach 1960 - 1968 uzyskał I stopień specjalizacji w dziedzinie chorób wewnętrznych i II stopień w zakresie medycyny społecznej, pełniąc w tym okresie kierownicze funkcje w Służbie Zdrowia w Gliwicach.

Od 1968 r. do chwili obecnej jest związany z energetyką i połączył pracę zawodową z pracą organizacyjno - koncepcyjną w zakresie ochrony zdrowia pracowników energetyki na terenie działalności Południowego Okręgu Energetycznego Katowice. Pełnił funkcję Pełnomocnika d/s Zdrowia Dyrektora Naczelnego PdOEn Katowice i aktywnie uczestniczył w pracach Komisji d/s Zdrowia i BHP przy Zjednoczeniu Energetyki w Warszawie i przy

Ministerstwie Górnictwa i Energetyki. W 1992 r. w ramach przekształceń systemu zdrowia w energetyce zainicjował i zorganizował Spółkę Medyczną „Meden” przy Zakładzie Energetycznym w Gliwicach i został jej pierwszym prezesem.

W okresie 30 - letniej pracy w Służbie Zdrowia Energetyki był organizatorem i uznanym konsultantem prac projektowo - koncepcyjnych i wykonawczych związanych z budową i działalnością licznych placówek zdrowia przy istniejących i budowanych elektrowniach i innych zakładach energetycznych na terenie PdOEn.

Za długoletnią i ofiarną pracę zawodową i społeczną otrzymał wiele wysokich odznaczeń i wyróżnień, a w tym stopień Dyrektora Energetyki. Tytuł ten uzyskał w 1984 r. jako jedyny lekarz w Polsce. Został również wybrany w 1996 r. jako jeden z najbardziej popularnych i zasłużonych pracowników Zakładu Energetycznego

Gliwice. W okresie studiów medycznych należał do grona wybitnych sportowców i działaczy Akademickiego Związku Sportowego.

Wśród energetyków, których biogramy znalazły się w nin. książce Eugeniusz Hilarowicz jest jedynym energetykiem o wykształceniu nietechnicznym. Tak wyjątkowe potraktowanie jego osoby jest w pełni uzasadnione ze względu na jego wieloletnie, bezpośrednie związki z energetyką i wielkie zasługi dla dobra pracowników tej branży zatrudnionych często w bardzo trudnych warunkach o dużym stopniu zagrożenia zdrowia i życia. Jest nie tylko bardzo dobrym, doświadczonym lekarzem, ale również ofiarnym i powszechnie lubianym przyjacielem wszystkich śląskich energetyków potrzebujących tej pomocy.

Irzykowski Adam - inż. elektryk (1929 -1990).

Urodził się 25.07.1929 r. we Lwowie, gdzie uczęszczał do szkoły podstawowej i średniej.

W 1945 r. wyjechał z rodziną do Bytomia i tu ukończył liceum i w 1948 r. uzyskał maturę.

W latach 1948 -1954 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej i uzyskał tytuł inż. elektryka. W 1954 r. rozpoczął pracę zawodową w Elektrowni Szombierki w Bytomiu i pracował w niej nieprzerwanie przez 20 lat obejmując kolejno coraz wyższe stanowiska kierownicze do funkcji dyrektora technicznego i naczelnego włącznie.

W tym okresie inicjował i kierował realizacją kolejnych etapów przebudowy i adaptacji El. Szombierki do pracy ciepłowniczej. W latach 1974 -1976 pełnił funkcję dyrektora naczelnego El. Halemba, a w 1976 r. został powołany na stanowisko dyrektora technicznego nowoutworzonego Zespołu Elektrowni Górnos Śląskich Zachód z siedzibą w Bytomiu - Miechowicach. Funkcję tę pełnił do czasu rozwiązania Zespołu po 1980 r. i objął stanowisko dyrektora technicznego Elektrowni Miechowice. Sprawował je aż do czasu przedwczesnej śmierci w 1990 r. W tym okresie kierował - podobnie jak w El. Szombierki - etapową przebudową i adaptacją El. Miechowice do pracy ciepłowniczej

Był długoletnim wykładowcą w Technikum Energetycznym w Bytomiu, konsultantem w biurach projektów energetycznych i aktywnym działaczem Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Cieszył się ogólnym szacunkiem i uznaniem jako doświadczony energetyk i dyrektor o głębokiej wiedzy i wybitnej osobowości i kulturze.

Za ofiarną pracę zawodową i społeczną otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień.

Zmarł po ciężkiej chorobie w dn. 06.08.1990 r. i został pochowany na cmentarzu przy ul. Piekarskiej w Bytomiu.

Iwanków Adam - dr inż. elektryk (1929 - 1988).

Urodził się 25.11.1929 r. w miejscowości Dolina w woj. tarnopolskim W 1945 r. wyjechał z rodziną do Opola i tam ukończył

w 1950 r. Liceum Elektryczne. W latach 1951 - 1956 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. W okresie 1955 -1956 był asystentem w Katedrze Sieci Elektrycznych tej uczelni, a od 1956 r. aż do przedwczesnej śmierci w 1988 r. był pracownikiem Zakładu Energetycznego w Opolu. Do 1970 r. był kierownikiem Wydziału Techniczno - Konstrukcyjnego, a następnie kierownikiem Wydziału Rozwoju i Racjonalizacji.

Od 1970 r. do śmierci w 1988 r. pełnił funkcję głównego inżyniera ZE Opole. W 1975 r. po studiach doktoranckich na Politechnice Wrocławskiej uzyskał tytuł doktora nauk technicznych. Ściśle współpracował z Instytutem Energetyki, a także był przez wiele lat nauczycielem akademickim w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu (od 1996 r. Politechnika Opolska) i kierował wykonaniem licznych prac dyplomowych o tematyce ściśle związanej z działalnością i potrzebami ZE Opole. Oprócz pracy zawodowej i naukowej prowadził od 1957 r. aktywną działalność stowarzyszeniową w Oddziale Opolskim SEP. W latach 1960 - 1972 pełnił funkcję wiceprezesa i prezesa Oddziału SEP, a poza tym aktywnie współpracował z innymi organizacjami naukowo - technicznymi w Opolu, Katowicach i Bielsku. Za ofiarną pracę zawodową, dydaktyczną i stowarzyszeniową otrzymał szereg wysokich odznaczeń i honorowych wyróżnień.

Zmarł w dniu 02.10.1988 r. i spoczywa na cmentarzu w Opolu.

Jacynicz Zdzisław - inż. elektryk (1886 - 1953).

Urodził się 12.03,1886 r. w Kownie. Po ukończeniu gimnazjum w Łodzi w 1904 r. studiował na Politechnice w Arnstadt w Niemczech. Dyplom inżyniera otrzymał w 1909 r. i rozpoczął pracę zawodową w Zakładach Elektrotechnicznych w Warszawie przy projektowaniu i budowie urządzeń elektrycznych dla zakładów przemysłowych.

W latach 1910 - 1913 pracował w Fabryce Maszyn w Myszkowie, a następnie w kopalni Renard i w Zakładach Mechanicznych Fitzner - Gamper w Sosnowcu.

W 1914 r. rozpoczął pracę w El. Będzin, która wówczas była w początkowej fazie budowy. W Zakładzie tym pracował aż do wybuchu wojny w 1939 r. na stanowisku kierownika Wydziału Sieci. Podczas okupacji podjął pracę w Biurze Technicznym w Sosnowcu, a następnie w Wydziale Elektrycznym Huty Milowice.

Do pracy w El. Będzin powrócił w lutym 1945 r. i stanowisko kierownika Wydziału Sieci w tej elektrowni pełnił aż do przedwczesnej śmierci w 1953 r. Już od 1914 r. był aktywnym działaczem Koła Elektrotechników oddziału SEP Zagłębia.

W okresie jego pracy w El. Będzin przed 1939 r. została zbudowana pierwsza w Polsce „dalekosiężna” linia 2 - torowa 35 kV o długości 80 km z Będzina do Częstochowy. Zmarł 08.03.1953 r. i został pochowany na cmentarzu przy Al. Mireckiego w Sosnowcu.

Jurkiewicz Bolesław - mgr inż. energetyk.

Urodził się w dn. 05.08.1931 r. w miejscowości Seretec w woj. tarnopolskim i tam ukończył szkołę podstawową. W 1946 r. wyjechał z rodziną do Raciborza, gdzie ukończył szkołę średnią i uzyskał maturę.

W latach 1951 - 1955 studiował na Wydziale Inżynieryjno - Budowlanym Politechniki Śląskiej w Gliwicach, a w latach 1955 - 1958 na Wydziale Inżynierii Sanitarnej tej Uczelni.

W okresie studiów w latach 1955 - 1958 był pracownikiem naukowym w Zakładzie Badań Ogrzewnictwa Politechniki Śląskiej, a od 05.09.1958 r. do przejścia na emeryturę w 1996 r. pracował w Wojewódzkim Biurze Projektów w Zabrze na stanowisku głównego projektanta ciepłownictwa.

Jest współautorem licznych prac studialno - projektowych z zakresu ciepłownictwa głównie na obszarze Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego i woj. katowickiego.

Jest autorem wzoru użytkowego wymiennika dla grupowych węzłów ciepłowniczych oraz autorem 7 publikacji z zakresu ciepłownictwa.

Od 1988 r. jest przewodniczącym Sekcji Branżowej Ogrzewnictwa, Ciepłownictwa i Wentylacji Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych oddziału w Katowicach oraz rzeczoznawcą Zarządu Głównego PZ i TS w Warszawie.

Od 1992 r. jest członkiem Społecznej Rady Gospodarczej przy Wojewodzie Katowickim w Zespole Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Za wieloletnią, ofiarną pracę i zasługi dla energetyki zawodowej i komunalnej w dziedzinie ciepłownictwa otrzymał liczne odznaczenia i wyróżnienia.

Kasztelaniec Adolf - inż. mechanik.

Urodził się 01.03.1924 r. w miejscowości Koszlaki pow. Zbaraż. W 1942 r. został wywieziony na przymusowe roboty do Niemiec. W latach 1945 -1947 uczęszczał do Polskiej Szkoły Technicznej na terenie Niemiec zorganizowanej przez YMCA. Do kraju wrócił we wrześniu 1947 r. i został uczniem w Liceum Energetycznym w Nysie. W 1949 r. uzyskał tytuł technika mechanika. W latach 1949 - 1952 studiował na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej i otrzymał dyplom inżyniera mechanika. Pracę zawodową rozpoczął w 1953 r. w Przedsiębiorstwie Robót Montażowych „Montochem” w Gliwicach jako inspektor techniczny.

Po kilku latach objął stanowisko kierownika budowy w Zakładach Chemicznych w Oświęcimiu i pracował tam przez 5 lat

kierując budową Wytwórni Kauczuku Syntetycznego i Polichloroku Winyłu, a następnie modernizacją zakładowej siłowni. Od 1975 r. do przejścia na emeryturę w 1989 r. pełnił funkcję zastępcy dyrektora do spraw produkcji w Montochemie.

Zajmował się m.in. produkcją aparatury chemicznej, wymienników ciepła i prefabrykatów do instalacji technologicznych i energetycznych, a także ich montażem w bardzo licznych zakładach przemysłowych na terenie całego kraju. Pod jego kierownictwem były realizowane również prace montażowe i modernizacyjne urządzeń energetycznych w Hucie Katowice, w Hutach Miedzi w Głogowie i Legnicy, a także w elektrowniach Halemba, Łągisza i Będzin. W latach 1982 - 1983 kierował montażem rurociągów technologicznych w Elektrowni Atomowej w rejonie Hannoveru w b. RFN.

Za 37 - letnią pracę w jednym przedsiębiorstwie i zasługi dla polskiego przemysłu otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień.

Kasztelaniec Marian - mgr inż. elektryk.

Urodził się w dn. 28.03.1928 r. w miejscowości Koszlaki pow. Zbaraż w woj. tarnopolskim. Kresy opuścił wraz z rodziną latem 1945 r. i zamieszkał w Bytomiu. W latach 1945 - 1947 uczęszczał do gimnazjum w Bytomiu, a w latach 1947 - 1949 do Liceum Energetycznego w Nysie. Maturę i tytuł technika energetyka uzyskał w 1949 r. i podjął pracę w Zakładzie Energetycznym w Opolu. W 1950 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach, które ukończył w 1956 r. uzyskując dyplom inżyniera elektryka. W latach 1954 - 1956 pracował w ZBPE Energopomiar w Gliwicach, a od 1956 r. do przejścia na emeryturę w 1990 r. był pracownikiem BS i PE Energoprojekt w Katowicach.

W latach 1972 - 1973 odbył studia podyplomowe na Wydziale Mechaniczno - Energetycznym Politechniki Śląskiej w zakresie maszyn i urządzeń energetycznych.

W okresie pracy w Energoprojekcie Katowice uczestniczył w wykonaniu projektów koncepcyjnych i dokumentacji technicznej dla licznych obiektów energetyki zawodowej i przemysłowej, a głównie dla elektrociepłowni i ciepłowni na Śląsku i w innych rejonach kraju. W Energoprojekcie pracował początkowo jako projektant i starszy projektant, a później pełnił funkcję głównego i generalnego projektanta. Kierował pracami projektowymi i sprawował nadzory autorskie w takich obiektach jak EC Szopienice, EC Lublin, EC Bielsko - Komorowice, EC Toruń, El. Chorzów. Uczestniczył również w rozbudowie i modernizacji licznych ciepłowni i kotłowni przemysłu węglowego i w innych zakładach przemysłowych.

Po przejściu na emeryturę w 1990 r. nadal brał udział w ograniczonym zakresie w pracach koncepcyjnych i projektowych Energoprojektu Katowice i innych biur projektowych na Śląsku, a także w wykonaniu opracowań niezbędnych do uzyskania przez Energoprojekt Katowice certyfikatu jakości wg normy ISO - 9000.

Był również aktywnym działaczem społecznym i uczestniczył m.in. w powołaniu w 1989 r. Katowickiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo - Wschodnich.

Ze względu na pogarszający się stan zdrowia pracę zawodową zakończył w 1996 r., ale problemami śląskiej energetyki i pracą społeczną nadal jest zainteresowany. Za długoletnią pracę zawodową i społeczną uzyskał liczne odznaczenia i wyróżnienia i należy do grona najbardziej zasłużonych pracowników Energoprojektu Katowice.

Kaziewicz Alfred - mgr inż. elektryk.

Urodził się 25.01.1931 r. we Lwowie i tam uczęszczał do szkoły powszechnej. Ze Lwowa wyjechał z rodziną w 1945 r. do Gliwic, gdzie w 1950 r. ukończył gimnazjum i uzyskał maturę,
Studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej

rozpoczął w 1950 r. pracując równocześnie zawodowo. Dyplom inż. elektryka uzyskał w 1956 r. a dyplom magisterski w 1966 r. Studia podyplomowe na Politechnice Warszawskiej ukończył w 1971 r.

W latach 1953 - 1958 był pracownikiem BS i PE Energoprojekt w Gliwicach jako projektant, a następnie główny projektant części elektrycznej dla budowanych wówczas elektrowni cieplnych na Śląsku, we Wrocławiu, w Stalowej Woli i in.

W 1959 r. przeniósł się do biura przemysłu chemicznego „Bipropok” w Chorzowie jako główny projektant, a następnie kierownik pracowni elektrycznej, w której była wykonywana dokumentacja dla urządzeń energetycznych m.in. w kopalniach i zakładach przetwórczych przemysłu siarkowego w woj. tarnobrzescim. W latach 1977 - 1982 pracował jako główny projektant w biurze przemysłu węglowego „Separator” w Katowicach. Kierował wykonaniem dokumentacji energetycznej m.in. dla Zakładu Doświadczalnego Zgazowania Węgla przy KWK

Janina w Libiążu. W 1982 r. przeszedł na emeryturę, ale nadal pracuje jako wykładowca w Technikum Energetycznym w Gliwicach.

Od 1958 r. jest aktywnym działaczem Gliwickiego Oddziału SEP, a także innych organizacji społecznych na terenie Gliwic.

Korzeniowski Janusz – mgr inż. mechanik.

Urodził się 26. 02.1927 r. w Romanówce koło Trembowli w woj. tarnopolskim. W końcu 1939 r. wraz z rodziną i bratem Aleksandrem został wywieziony do obozu przejściowego w rejonie m. Sumy. Po kilkumiesięcznym pobycie w tym obozie powrócił z matką i bratem do Brześcia, a następnie do Lwowa. Ojciec Zbigniew Nałęcz – Korzeniowski został natomiast osadzony w obozie w Kozielsku i zginął w Katyniu w kwietniu 1941 r.

W maju 1945 r. Janusz Korzeniowski wyjechał ze Lwowa do

Krakowa i po uzyskaniu matury rozpoczął studia w Akademii Górniczej w Krakowie. W 1946 r. przeniósł się do Gliwic i w latach 1946 – 1952 studiował na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej.

Dyplom inżyniera mechanika ze specjalizacją energetyczno – ruchową otrzymał w 1952 r.

Pracę zawodową rozpoczął już w 1950 r. w Energoprojekcie Gliwice i był pracownikiem tego biura do czasu przejścia na emeryturę w 1982 r.

W latach 1952 – 1957 był głównym projektantem elektrowni przemysłowej w Hucie Częstochowa, a w latach 1955 – 1973 pełnił funkcję generalnego projektanta El. Blachownia. W okresie 1969 – 1981 był generalnym projektantem rozbudowy EC Bydgoszcz, a następnie EC Huty Katowice.

Wcześniejsze przejście na emeryturę zostało spowodowane m.in. pogorszeniem stanu zdrowia. W procesie projektowania wspomnianych obiektów energetycznych wykazał się szczególnie dobrą współpracą z inwestorami i biurami projektowymi przemysłu hutniczego i chemicznego. Za osiągnięcia w pracy zawodowej otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień.

Brat Aleksander urodzony w 1924 r. jest emerytowanym profesorem Akademii Rolniczej w Warszawie (dawn. SGGW).

Kosowski Józef - mgr inż. chemik (1902 - 1983).

Urodził się 19.01.1902 r. w Jazłowcu w woj. tarnopolskim. W 1920 r. uzyskał maturę, a w latach 1927 - 1935 studiował na Wydziale Chemicznym Politechniki Lwowskiej. W okresie studiów pracował okresowo w Drohobyczu i Lwowie. Dyplom inżyniera chemika uzyskał w 1935 r. i do czasu wyjazdu ze Lwowa w 1945 r. pracował zawodowo w różnych zakładach na terenie Lwowa i okolic. W 1945 r. przyjechał z rodziną do Katowic i rozpoczął pracę w Zakładach Azotowych w Chorzowie. W 1946 r. został przeniesiony

do Zjednoczenia Przemysłu Nawozów Sztucznych w Gliwicach i do 1955 r. pełnił tam funkcję dyrektora technicznego. W tym okresie był również pracownikiem naukowym w Instytucie Chemii Przemysłowej w Gliwicach oraz na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej.

Od 1955 r. do czasu przejścia na emeryturę w 1968 r. był pracownikiem Instytutu Metali Lekkich w Skawinie, a następnie w Instytucie Przemysłu Naftowego w Krakowie. Jego związki z energetyką przemysłu chemicznego miały wprawdzie charakter pośredni, ale sprawowane przez niego kierownicze funkcje i działalność zawodowa i dydaktyczna miały znaczący wpływ na funkcjonowanie i rozwój energetyki przemysłowej. Był aktywnym działaczem Polskiego Towarzystwa Psychologicznego i autorem licznych publikacji z tej pasjonującej go dziedziny.

Zmarł 26.11.1983 r. i został pochowany w Krakowie.

Kryszczukajtis Bronisław - mgr inż. mechanik.

Urodził się 09.06.1918 r. w Saratowie nad Wołgą. W 1920 r. wraz z rodziną przyjechał do Wilna i tam przebywał do 1933 r. W latach 1933 - 1936 ukończył gimnazjum we Lwowie i rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej. W 1940r. był zmuszony do przerwania studiów i do 1944 r. pracował fizycznie na terenie Bieszczad. Po powrocie do Lwowa w 1944 r. wznowił przerwane studia na Politechnice Lwowskiej, a w końcu 1945 r. wyjechał ze Lwowa i osiedlił się w Katowicach. Dyplom inżyniera mechanika uzyskał w grudniu 1945 r. na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej z tymczasową siedzibą w Krakowie.

W lutym 1946 r. rozpoczął pracę zawodową w Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego w Katowicach jako organizator zaplecza montażowo - remontowego i produkcyjnego urządzeń mechaniczno - energetycznych dla górnictwa. Zadanie to realizował w bardzo

trudnych warunkach powojennych wspólnie z rówieśnikiem ze studiów na Politechnice Lwowskiej inż. Romualdem Wrześniowskim. W wyniku ich ofiarnej działalności powstał duży zakład pod nazwą Przedsiębiorstwo Energomontażowe Przemysłu Węglowego z siedzibą w Chorzowie. W okresie największego rozwoju załoga tego zakładu liczyła 3500 osób, a profil jego produkcji był bardzo szeroki i dostosowany nie tylko do potrzeb górnictwa, ale również do potrzeb energetyki, hutnictwa i innych zakładów przemysłowych w kraju i zagranicą.

Inż. Kryszczukajtis był dyrektorem naczelnym PEnPW od jego powstania w 1946 r. do czasu swojego przejścia na emeryturę w 1981 r.

Oprócz działalności zawodowej inż. Kryszczukajtis prowadził również aktywną działalność dydaktyczną i naukowo - badawczą.

W latach 1953 - 1955 był wykładowcą w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Katowicach w zakresie urządzeń energetycznych. Po przejściu na emeryturę w 1981 r. był pracownikiem naukowym

Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach i kierował realizacją Programu Rządowego nr 20 dotyczącego konstrukcji i wdrażania krajowych kotłów energetycznych ze złożem fluidalnym.

Za ofiarną i długoletnią pracę zawodową i wielkie zasługi dla górnictwa i energetyki otrzymał wiele wysokich odznaczeń i wyróżnień, a w tym Order Sztandaru Pracy i tytuł Generalnego Dyrektora MGİE. Był nie tylko znakomitym organizatorem i dyrektorem, ale również wychowawcą wielu wybitnych energetyków. Jednym z nich był mgr inż. Jan Derkacz wieloletni pracownik PEnPW Chorzów i naczelny dyrektor tego przedsiębiorstwa po 1980r., zmarły w 1996r.

Kula Maciej - dr inż. elektryk.

Urodził się 11.04.1932 r. w miejscowości Woropajewo w woj. wileńskim. Ojciec jego był inżynierem budownictwa kolejowego i kierował budową niektórych linii kolejowych na Wileńszczyźnie.

W latach 1935 - 1944 Maciej Kula mieszkał w Wilnie, a od 1949 r. w Lesznie Wielkopolskim, gdzie ukończył gimnazjum i uzyskał maturę.

W 1949 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1955 r. Przez ostatnie dwa lata studiów był asystentem w Katedrze Maszyn Elektrycznych tej uczelni.

W latach 1955 -1972 był pracownikiem b. PdOEn Katowice. Do 1959 r. był zatrudniony w Okręgowej Dyspozycji Mocy, a następnie w Biurze Studiów i Projektów.

W okresie 1959 - 1962 został dodatkowo zatrudniony w Biurze Studiów Elektryfikacji Polski PAN kierowanym przez Prof. Lucjana Nehrebeckiego. W 1970 r. uzyskał tytuł doktora nauk technicznych. Promotorem jego był Prof. Andrzej Kamiński z Politechniki Śląskiej.

Od 1972 r. do chwili obecnej jest pracownikiem BS i PE Energoprojekt Kraków pełniąc funkcję projektanta, a następnie kierownika działu i dyrektora technicznego. Po osiągnięciu wieku emerytalnego w 1997 r. nie przerwał pracy zawodowej i jest zatrudniony obecnie jako główny specjalista .

W całym okresie pracy zawodowej specjalizował się głównie w problematyce planowania, projektowania i zapewnienia niezawodności pracy systemów elektroenergetycznych. Jest autorem 25 publikacji w specjalistycznej prasie krajowej i zagranicznej. W latach 1982 - 1987 był zatrudniony w Iraku jako ekspert w sprawach planowania i projektowania rozwoju systemu elektroenergetycznego tego kraju. Po 1990 r. był członkiem Rady Nadzorczej Polskich Sieci Energetycznych w Warszawie.

Za długoletnią pracę zawodową i społeczną oraz wybitne osiągnięcia naukowo - badawcze uzyskał szereg wyróżnień.

Kulczycki Andrzej - mgr inż. elektryk (1914 - 1985).

Urodził się 28.04.1914 r. w Krakowie. Od 1920 r. mieszkał we Lwowie kończąc tam szkołę powszechną i gimnazjum. W latach 1932 - 1938 studiował na Oddziale Elektrotechnicznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej uzyskując tytuł inżyniera elektryka. Po odbyciu służby wojskowej i po udziale w kampanii wrześniowej powrócił do Lwowa i w latach 1940 - 1944 pracował na kierowniczym stanowisku w Miejskich Zakładach Elektrycznych we Lwowie. W 1944 r. przeniósł się do Krakowa i rozpoczął pracę w Zjednoczeniu Energetycznym jako kierownik odbudowy sieci 110 kV. W 1945 r. wyjechał do Wałbrzycha i pracował tam do 1955r. jako kierownik El. Victoria w Wałbrzychu, kierownik Wydziału Elektrycznego w Dolnośląskim Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego w Wałbrzychu i jako główny projektant w Biurze Projektowym Zakładów Przeróbki Węgla w Wałbrzychu. W 1958 r. podjął pracę w Zjednoczeniu Przemysłu Węgla Brunatnego we Wrocławiu jako inspektor budowy kopalń. W latach 1964 - 1972 pracował w Zakładzie Energetycznym Wrocław. W 1973 r. podjął jeszcze pracę w Centralnym Ośrodku Badawczo - Projektowym Górnictwa Odkrywkowego we Wrocławiu, ale po kilku miesiącach ze względu na bardzo zły stan zdrowia przeszedł na rentę i zrezygnował z pracy zawodowej.

Zmarł w styczniu 1985 r. i został pochowany na cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu.

Kurdziel Roman - prof. inż. elektryk (1904 - 1978).

Urodził się 04.09 1904 r. w Przemyślu. Do gimnazjum uczęszczał we Lwowie. Po zdaniu matury w 1922 r. rozpoczął studia na Oddziale Elektrotechnicznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1930r.

W latach 1927 - 1930 był asystentem Prof. Stanisława Fryzego, a następnie wykładowcą w Państwowej Szkole Technicznej we Lwowie i pracownikiem lwowskiego oddziału Stowarzyszenia Dozoru Kotłów.

W latach 1932 - 1936 był kierownikiem elektrowni miejskiej w Kołomyi. Od 1937 r. do 1945 r. pracował w kopalni soli potasowych w Kałuszu jako kierownik działu elektrycznego i główny energetyk. W okresie okupacji był dwukrotnie aresztowany. W 1945r. wyjechał do Krakowa, a stąd na Dolny Śląsk jako delegat i pełnomocnik ds odbudowy przemysłu elektrotechnicznego w tym regionie.

Już w 1946 r. rozpoczął pracę dydaktyczną w Katedrze Urządzeń Elektrycznych Politechniki Wrocławskiej. W 1956 r. otrzymuje tytuł docenta, a w 1970 r. tytuł profesora zwyczajnego.

W latach 1952 - 1954 był dziekanem Wydziału Elektrycznego, a od 1959 r. do 1962 r. pełnił funkcję prorektora Politechniki Wrocławskiej. Równocześnie bardzo aktywnie uczestniczył w działalności organizacyjnej i stowarzyszeniowej na terenie Wrocławia. Był autorem cennych publikacji, podręczników i skryptów, a w swojej pracy dydaktycznej w dziedzinie elektrotechniki teoretycznej kontynuował i rozwijał koncepcję nauczania z okresu współpracy z Prof. S. Fryzem przy zastosowaniu nowoczesnych metod matematycznych.

W 1974 r. przeszedł na emeryturę, ale nadal pracował naukowo i utrzymywał ścisły związek z Politechniką Wrocławską. Za długoletnią i wielokierunkową działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną otrzymał liczne odznaczenia w wyróżnienia. Zmarł w 1978 r. w pełni sił twórczych i został pochowany na cmentarzu we Wrocławiu.

Kuryłowicz Jarosław - prof. inż. elektryk (1905 - 1990).

Urodził się 16.04.1905 r. we Lwowie. Po uzyskaniu matury podjął studia na Oddziale Elektrotechnicznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej.

Dyplom inżyniera elektryka otrzymał w 1937 r. i został asystentem w Katedrze Pomiarów Elektrycznych kierowanej przez Prof. W Krukowskiego, a następnie przeniósł się do Warszawy i pracował w Głównym Urzędzie Telefonicznym. W 1945 r. osiedlił się we Wrocławiu i podjął pracę w Zakładach Energetycznych Okręgu Dolnośląskiego. W 1948 r. związał się z Politechniką Wrocławską i pracował tam do przejścia na emeryturę w 1972 r.

W latach 1948 - 1960 był pracownikiem naukowym w Katedrze Wysokich Napięć, a następnie w Instytucie Elektrotechniki.

W 1960 r. objął kierownictwo Katedry Pomiarów Elektrycznych, a po reorganizacji Politechniki w 1968 r. został kierownikiem Zakładu Pomiarów Precyzyjnych w nowoutworzonym Instytucie Metrologii Elektrycznej. Tytuł profesora otrzymał w 1964r. Był autorem licznych publikacji z dziedziny pomiarów magnetycznych i miernictwa precyzyjnego, a w tym kilku książek i skryptów. Był również promotorem 16 prac doktorskich i recenzentem 5 habilitacji, a także czynnym członkiem Wrocławskiego Oddziału SEP.

Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne otrzymał wysokie odznaczenia i wyróżnienia.

Po przejściu na emeryturę w 1972 r. zajął się numizmatyką i medalierstwem jako swoją drugą pasją życiową.

Zmarł w lipcu 1990 r. i spoczywa na cmentarzu we Wrocławiu.

Kuźmiński Dominik - mgr inż. elektryk.

Urodził się 04.08.1937 r. w Tyśmienicy pow. Tłumacz w woj. stanisławowskim. W 1946 r. wyjechał z rodziną do Opolą i z miastem tym jest związany do chwili obecnej. Po uzyskaniu matury w 1957 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Dyplom inżyniera elektryka otrzymał w 1962 r. i podjął pracę zawodową w Zakładzie Energetycznym w Opolu początkowo jako kierownik techniczny Rejonu Energetycznego Opole, a następnie jako kierownik Wydziału Eksploatacji i zastępca dyrektora technicznego w Zakładzie Energetycznym Opole.

W 1988 r. objął stanowisko dyrektora technicznego, a od 1989 r. jest dyrektorem naczelnym - Prezesem ZE Opole S.A.

W okresie jego pracy w regionie objętym działaniem Zakładu zachodziły i nadal zachodzą bardzo poważne zmiany strukturalne i organizacyjne w zakładach przemysłowych i w elektrowniach regionu wymagające intensywnej rozbudowy i modernizacji sieci przesyłowych wszystkich napięć.

Największy zakres działalności Zakładu był związany przede wszystkim z budową El. Opole S.A. i El. Blachownia S.A., a także z modernizacją energetyki przemysłowej. Udział inż. Kuźmińskiego w realizacji tych zadań był i nadal jest znaczący, a jego współpraca z odbiorcami energii elektrycznej układa się pomyślnie dzięki jego dużemu doświadczeniu i zdolnościom organizacyjnym.

Od 1963 r. aktywnie uczestniczy w działalności Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Przez kilka kadencji był prezesem Opolskiego Oddziału SEP. Obecnie pełni funkcję wiceprezesa tego Oddziału i jest członkiem Zarządu Głównego SEP.

Od 1981 r. działa również aktywnie w Wojewódzkiej Radzie NOT.

Jest długoletnim rzeczoznawcą w Izbie Rzeczoznawców SEP w Opolu, której był współorganizatorem. Za ofiarną działalność

zawodową i stowarzyszeniową otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień.

Lisowski Antoni - dr inż. elektryk.

Urodził się 24.04.1933 r. w miejscowości Hrudopol koło Baranowicz. W latach 1952 - 1957 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej.

Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1965 r., a tytuł doktora nauk technicznych w 1973 r.

W latach 1957 - 1960 był kierownikiem laboratorium przekąźnikowego w Zakładach Energetycznych Okręgu Południowego w Katowicach. Od 1960 r. do 1975 r. pełnił kierownicze funkcje w Zakładzie Energetycznym Nysa, a od 1975r. do 1981 r. w Zakładzie Energetycznym Łódź - Teren. W obu tych Zakładach był inicjatorem i organizatorem wielu pionierskich rozwiązań w zakresie m.in. prac sieciowych pod napięciem i zastosowania zabezpieczeń elektronicznych.

W latach 1981 -1992 był dyrektorem Zakładu Wykonawstwa Sieci Elektrycznych w Nysie i przyczynił się do szybkiego rozwoju techniczno - organizacyjnego tego zakładu.

Równolegle z działalnością zawodową prowadził ożywioną działalność dydaktyczną w szkolnictwie zawodowym w Nysie, a także w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu i na Politechnice Wrocławskiej, Łódzkiej i Częstochowskiej. Od 1957 r. jest członkiem SEP i pełnił w nim kierownicze funkcje. Od 1969 r. jest rzeczoznawcą SEP i autorem ponad 120 ekspertyz oraz organizatorem kilku konferencji naukowo - technicznych o zasięgu ponadregionalnym. Po przejściu na emeryturę w 1994 r. kontynuuje ożywioną działalność publicystyczną i stowarzyszeniową. Od 1994 r. jest przewodniczącym Komisji Problemowej nr 70 w Polskim Komitecie Normalizacyjnym. Jest również autorem kilku projektów norm z dziedziny przekąźników i automatyki zabezpieczeniowej, a

także autorem 6 patentów i licznych projektów racjonalizatorskich. Za ofiarną pracę zawodową i stowarzyszeniową otrzymał szereg wysokich odznaczeń .

Lubczyński Zbigniew - dr inż. elektryk.

Urodził się 03.05.1935 r. w Solcu koło Drohobycza. Studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej ukończył w 1958r. i pracował jako asystent w Zakładzie Energetyki tej uczelni do 1971 r.

Równocześnie od 1961 r. był wykładowcą przedmiotów z elektrotechniki w Technikum Kolejowym we Wrocławiu. W 1981r. został dyrektorem tego zakładu i funkcję tę pełni do chwili obecnej.

W latach 1960 - 1981 był również pracownikiem Dolnośląskiej Dyrekcji Okręgowych Kolei Państwowych we Wrocławiu i kierował pracami służb przygotowawczych i dydaktycznych dla pracowników DOKP ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień eksploatacji urządzeń elektrycznych.

Jest autorem dwóch podręczników z tej dziedziny i wielu publikacji i programów dydaktycznych.

W okresie pracy na Politechnice Wrocławskiej uzyskał tytuł doktora nauk technicznych, a w następnych latach ukończył studia podyplomowe z zakresu pedagogiki. Od 1964 r. jest członkiem Oddziału Wrocławskiego SEP i aktywnym działaczem oraz rzeczoznawcą tego stowarzyszenia.

Za wieloletnią pracę naukowo - badawczą, społeczną i dydaktyczną uzyskał szereg wysokich odznaczeń i honorowych wyróżnień.

Maksymowicz Roman - mgr inż. mechanik.

Urodził się 14.12.1916 r. w Pradze. Do Polski przyjechał z rodzicami po zakończeniu działań wojennych w 1918 r.

Do gimnazjum uczęszczał w Przemyślu. Po uzyskaniu matury w 1935 r. i odbyciu służby wojskowej we Włodzimierzu Wołyńskim w 1936 r. rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej.

W 1939 r. został asystentem w Katedrze Mechaniki, którą kierował Prof. Vetulani zamordowany w 1941 r. na Wzgórzach Wuleckich w grupie 45 lwowskich naukowców.

We wrześniu 1939 r. Roman Maksymowicz brał udział w wojnie obronnej jako oficer w Armii „Kraków”, a w okresie okupacji Lwowa aktywnie uczestniczył w działalności podziemnej ZWZ i AK. Jest obecnie ostatnim żyjącym członkiem Sztabu Lwowskiego Obszaru AK.

Do Gliwic przyjechał w 1947 r. i ukończył studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej otrzymując dyplom inż. mechanika w 1950 r.

W latach 1950 - 1981 był pracownikiem Biura Projektów „Biprohut” w Gliwicach. Od 1968 r. do przejścia na emeryturę w 1981 r. pełnił funkcję kierownika Działu Energetycznego. Pod jego kierownictwem były wykonywane kompleksowe projekty w zakresie gospodarki ciepło - energetycznej, gazowniczej, ciepłowniczej i ekologii. Projekty te zostały wdrożone w licznych hutach i zakładach metalurgicznych przyczyniając się m.in. do znacznego obniżenia wskaźników zużycia energii w hutnictwie.

Od czasu przejścia na emeryturę w 1981 r. do 1998 r. był pracownikiem naukowym w instytutach badawczych Polskiej Akademii Nauk i uczestniczył w wykonaniu licznych opracowań w zakresie racjonalnego użytkowania energii.

Równocześnie prowadził aktywną działalność społeczną w komisjach energetycznych Oddziału NOT w Gliwicach, Urzędu Miejskiego Gliwic i Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego pełniąc w tych komisjach kierownicze funkcje.

Był organizatorem 5 konferencji naukowo - technicznych o tematyce energetycznej i autorem 35 referatów i publikacji, a w tym 6 referatów generalnych na Międzynarodowych Konferencjach Energetyki Przemysłowej.

Był również wykładowcą na kursach podyplomowych Politechniki Częstochowskiej i na innych kursach energetycznych organizowanych przez Biprohut Gliwice i Ośrodek Postępu Technicznego w Katowicach. Miał znaczący udział w zaprojektowaniu i realizacji Ciepłowni Gliwice i systemu sieci ciepłych w Gliwicach.

Nadal jest aktywnym działaczem komisji przy Zarządzie Głównym SJTPH, a także w Światowym Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Za wybitne osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej otrzymał wiele odznaczeń państwowych i resortowych oraz dyplomy zagraniczne.

Mandel Jakub - mgr inż. elektryk (1903 - 1969).

Urodził się 20.02.1903 r. w Stanisławowie i tam ukończył gimnazjum w 1921 r. Studia na Oddziale Elektrycznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej rozpoczął w 1921 r. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1926 r., a tematem jego pracy dyplomowej wykonanej pod kierunkiem Prof. Gabriela Sokolnickiego był projekt elektrowni w Stanisławowie. W 1927 r. został zatrudniony jako pierwszy polski inżynier w elektrowni Zakładów „Elektro” w Łaziskach Górnych. W 1928 r. objął stanowisko kierownika Biura Technicznego El. Łaziska i pełnił je aż do wybuchu wojny w 1939 r. Dyrektorem Zakładów „Elektro” do 1939 r. był dr Amman narodowości austriackiej, świetny organizator i przyjaciel Polaków. W czasie okupacji niemieckiej dr Amman został odsunięty od kierowania elektrownią, ale pozostał w Łaziskach aż do tragicznej śmierci w 1945 r. W okresie swej pracy

w El. Łaziska Jakub Mandel brał aktywny udział w jej rozbudowie, a także w projektowaniu i realizacji urządzeń elektroenergetycznych dla pobliskiej huty elektrotermicznej Zakładów „Elektro”.

W 1938 r. rozpoczął studia zaoczne na Wydziale Łączności Politechniki Warszawskiej, ale przerwał je z powodu wybuchu wojny.

W El. Łaziska pracował do dnia objęcia jej przez władze niemieckie. Po przymusowym wyjeździe z Łazisk wrócił do rodzinnego Stanisławowa i pracował do 1941 r. w tamtejszej elektrowni.

W latach 1941 - 1945 przebywał na terenie byłego ZSRR pracując tam jako robotnik, a następnie jako inżynier elektryk w elektrowniach i zakładach energetycznych zlokalizowanych na Kaukazie, Uralu i na Ukrainie. W 1945 r. wyjechał ze Lwowa do Gliwic i rozpoczął pracę w energetyce śląskiej zajmując kierownicze stanowiska. Do 1948 r. był kolejno dyrektorem technicznym w Zakładach „Elgór” w Gliwicach, dyrektorem Gliwickiego Oddziału Biura Rozbudowy w Zjednoczeniu Energetycznym Zagłębia Węglowego oraz dyrektorem Zakładów Budowy Elektrowni „Elektrobudowa”.

W 1950 r. został powołany na pierwszego kierownika Zakładu Badań i Pomiarów Energetycznych „Energopomiar” w Gliwicach. Był organizatorem tego zakładu i kierował nim do 1952 r.

W latach 1952 - 1962 pełnił funkcję dyrektora technicznego Biura Studiów i Projektów Energetycznych „Energoprojekt” w Warszawie kierując pracami koncepcyjnymi i projektowymi dla wielkich elektrowni na węgiel brunatny i dla elektrociepłowni.

W okresie 1955 - 1961 aktywnie uczestniczył w pracach Komitetu Elektryfikacji Polski PAN dotyczących w szczególności ekonomiki w energetyce i był jednym z najbliższych współpracowników kierownika tego Komitetu Prof. Lucjana Nehrebeckiego. W 1962 r. Jakub Mandel objął stanowisko dyrektora

Zespołu Gospodarki Ciepłej Państwowego Inspektoratu Gospodarki Paliwowo - Energetycznej w Warszawie i pełnił je do czasu przejścia na emeryturę w 1968 r.

Do przedwczesnej śmierci w 1969 r. był jeszcze pracownikiem Zakładu Systemów Instytutu Energetyki w Warszawie.

Zmarł po ciężkiej chorobie w dn. 03.09.1969 r. i został pochowany w Warszawie.

Za wieloletnią pracę zawodową i wybitne zasługi dla polskiej energetyki otrzymał wiele wysokich odznaczeń i wyróżnień. Był człowiekiem o wszechstronnym wykształceniu technicznym i humanistycznym, o dużych zdolnościach organizacyjnych i kierowniczych. Cieszył się wielkim szacunkiem i poważaniem u wszystkich swoich współpracowników i przyjaciół energetyków.

Mazurkiewicz Zbigniew - mgr inż. mechanik (1928 - 1993).

Urodził się w dn. 28.04.1928 r. we Lwowie. Ojciec Zbigniewa Mazurkiewicza został aresztowany w 1939 r. we Lwowie jako oficer rezerwy i zginął w Starobielsku. W 1945 r. Zbigniew Mazurkiewicz wyjechał z rodziną do Krakowa i po uzyskaniu matury w 1947 r. rozpoczął studia na Wydziale Samochodowo - Lotniczym Politechniki Krakowskiej. Dyplom inżyniera mechanika otrzymał w 1963 r.

Pracę zawodową w energetyce regionu krakowsko - jaworznickiego rozpoczął już w 1947 r. i udało mu się ją pogodzić z podjętymi studiami. Poświęcił się przede wszystkim działalności inwestycyjnej w elektrowniach i elektrociepłowniach. Jedną z największych inwestycji, w której uczestniczył w pierwszych latach pracy, była budowa El. Jaworzno II. W 1971 r. po ukończeniu studiów podyplomowych otrzymał tytuł magistra inżyniera mechanika o specjalności energetyka.

W latach 1966 - 1969 został oddelegowany do pracy na budowie elektrowni Priština w b. Jugosławii. Po powrocie z

zagranicy przeniósł się do Chorzowa i ze Śląskiem był związany aż do przedwczesnej śmierci w 1993 r. Pracował na kierowniczych stanowiskach na budowach nowych elektrowni i elektrociepłowni na Śląsku (El. Jaworzno III , EC Kraków - Łęg i in.) i w innych regionach kraju (EC Siekierki w Warszawie i in.). W latach 1975 - 1980 kierował rozbudową El. Chorzów dla potrzeb ciepłowniczych rejonu Chorzowa i Katowic.

Ze względu na pogarszający się stan zdrowia w 1991 r. przeszedł na emeryturę. Zmarł w dn. 06.05.1993 i spoczywa na cmentarzu w Chorzowie.

Mikulski Jan - doc. dr inż. elektryk.

Urodził się 16.06.1907 r. w Chobotowie (gubernia Tambowska w Rosji). Do kraju przybył z rodziną w 1918 r. i po ukończeniu szkoły średniej rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1932 r., ale już od 1930 r. był asystentem w Zakładzie Miernictwa Elektrycznego i Wysokich Napięć w tej uczelni. Po odbyciu praktyki w Elektrowni Warszawskiej i służby wojskowej w Szkole Podchorążych w Zegrzu przeniósł się w 1934 r. na Śląsk i zaczął pracować w Elektrowni Jerzy Kop. Wieczorek.

W latach 1937÷1939 był kierownikiem działu elektrycznego i elektrowni Huty Pokój w Nowym Bytomiu. W okresie okupacji nie pracował w swoim zawodzie. W latach 1945 - 1969 pracował w służbach energetycznych hutnictwa żelaza i stali na Śląsku. Był głównym energetykiem Huty Pokój, Gliwice i Łabędy, a następnie inspektorem energetycznym i dyrektorem Działu Energomaszynowego w Zjednoczeniu Hutnictwa Żelaza i Stali w Katowicach.

W 1970 r. zorganizował przy Głównym Instytucie Górnictwa w Katowicach Ośrodek Badawczo - Rozwojowy d/s Energetyzacji Kraju przekształcony później w Ośrodek Badawczo - Rozwojowy Gospodarki Energetycznej w Katowicach. Dyrektorem naukowym

tego Ośrodka był do czasu przejścia na emeryturę w 1978r., a następnie do 1990 r. pracował tam jako konsultant.

Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1960 r., a doktora habilitowanego w 1968 r. Był wybitnym znawcą energetyki przemysłowej, a w swoim dorobku naukowym ma ponad sto publikacji w czasopismach technicznych, pięć monografii książkowych i trzy skrypty. W latach 1954 - 1969 był wykładowcą na Wydziale Metalurgii i Elektrotechniki Hutniczej AGH w Krakowie, a w latach 1970 - 1978 jako docent prowadził wykłady w Instytucie Elektroenergetyki i Sterowania Układów na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej.

W okresie 1956 - 1969 był członkiem Komitetu Elektryfikacji Polski PAN, Komitetu Energetyki PAN i Polskiego Komitetu Światowej Konferencji Energetycznej. Główne problemy, którymi zajmował się i nadal interesuje się, to prognozowanie zapotrzebowania paliw i energii oraz optymalizacja bilansów energetycznych w hutnictwie.

Działalność stowarzyszeniową rozpoczął już jako student w 1927 r. w Warszawie, a od 1934 r. jest aktywnym działaczem Oddziału Zagłębia Węglowego SEP w Katowicach i innych organizacji stowarzyszeniowych.

Za całokształt działalności zawodowej i naukowej otrzymał wiele wysokich odznaczeń i wyróżnień honorowych. Należy obecnie do nielicznego już grona seniorów najbardziej zasłużonych dla śląskiej energetyki, z którą jest związany od 1934 r.

Mossoczy Marian - inż elektryk.

Urodził się 02.02.1933 we Lwowie. W 1946 r. przyjechał z rodziną do Zabrza, gdzie ukończył Technikum Energetyczne. Po uzyskaniu tytułu technika elektryka w 1952 r. rozpoczął pracę zawodową w ZBPiE Energopomiar Gliwice w Zespole Pomiarów i Automatyki. Z zakładem tym był związany do 1991 r. W latach 1962

- 1967 odbył zaoczne studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej i w 1967 r. uzyskał tytuł inżyniera elektryka.

Kierował pracami pomiarowymi w licznych elektrowniach na Śląsku i w innych regionach kraju.

W latach 1980 - 1983 został delegowany do prac rozruchowo - odbiorowych w El. Prunerov II w Czechosłowacji, a w latach 1983 - 1988 kierował zespołem usług eksportowych w energetyce w Iraku.

W 1991 r. podjął pracę w Energobudowie pełniąc funkcję Generalnego Wykonawcy budowy El. Opole i był kierownikiem grupy robót elektrycznych związanych z budową i uruchomieniem bloków 360 MW nr 1, 2 i 3. W 1995 r. przeszedł na emeryturę po 43 latach pracy zawodowej. Za długoletnią pracę i zasługi dla polskiej energetyki otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień. Jego brat Antoni Mossoczy urodzony w 1936 r. we Lwowie również był długoletnim pracownikiem śląskiej energetyki i do przejścia na emeryturę w 1996r. pełnił funkcję kierownika Rejonu Energetycznego w Rudzie Śląskiej.

Moszyński Jerzy - inż. elektryk (1900 - 1971).

Urodził się 18.12.1900 r. w Stanisławowie. Do szkół uczęszczał w Wiedniu i Żywcu, gdzie w 1918 r. uzyskał maturę. Po odbyciu służby wojskowej w latach 1918 - 1921 rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Lwowskiej, które ukończył w 1927 r.

W okresie studiów pracował w Katedrze Maszynoznawstwa , a następnie w Zakładach „Elektra” we Lwowie. W latach od 1927 do 1937 pracował jako inżynier elektryk w zakładach przemysłu naftowego w Borysławiu.

W 1937 r. przeniósł się na Górny Śląsk i pracował na kierowniczych stanowiskach w Elektrowni Jerzy w Janowie k. Katowic, a następnie w zakładach przemysłu węglowego w rejonie Będzina.

Po wybuchu wojny w 1939 r. powrócił do Lwowa i podjął pracę jako asystent Prof. Gabriela Sokolnickiego w kierowanej przez niego Katedrze Elektrowni Politechniki Lwowskiej. W połowie 1940 r. został deportowany w głąb b. ZSRR i do kraju wrócił dopiero w 1946 r. W latach 1946 - 1947 pracował w Przedsiębiorstwie Budownictwa Elektrycznego w Krakowie.

W 1947 r. przeniósł się na Dolny Śląsk i pełnił kierownicze funkcje w El. Victoria w Wałbrzychu, w El. Czechnica, a następnie w Kombinacie Górniczo - Energetycznym „Turów”, w El. Konin i na budowie Elektrowni Wodnej Solina w Bieszczadach.

W 1968 r. przeszedł na emeryturę i powrócił do Wrocławia. Trudne lata deportacji do b. ZSRR, a także niesłuszne aresztowanie i pobyt w więzieniu we Wrocławiu w latach 1951 - 1953 wpłynęły na pogorszenie stanu zdrowia i spowodowały przedwczesną śmierć w dn. 04.08.1971 r. Spoczywa na cmentarzu Grabiszyńskim we Wrocławiu.

Nehrebecki Lucjan - prof. inż. elektryk (1900 - 1990).

Urodził się 13.11.1900 r. w miejscowości Lepsińsk w Turkiestanie, gdzie Jego ojciec pracował jako lekarz. Lata dzieciństwa i młodości spędził w różnych rejonach Wileńszczyzny i Ukrainy, a m.in. w Białej Cerkwi. Po uzyskaniu matury w 1918 r. wstąpił ochotniczo do polskiego wojska i brał udział w wojnie polsko - sowieckiej w 1920 r.

W 1921 r. osiedlił się w Warszawie i rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Jednym z jego wychowawców był Prof. Jan Obrąpalski.

Po uzyskaniu dyplomu inżyniera elektryka w 1927 r. Lucjan Nehrebecki wyjechał na Śląsk i z tym regionem był związany aż do czasu przeniesienia do Warszawy w 1985 r. czyli prawie przez 60 lat. Pracę zawodową na Śląsku rozpoczął w Stowarzyszeniu Dozoru

Kotłów w Katowicach, którego dyrektorem był wówczas Prof. Jan Obrąpalski.

W latach 1929 - 1937 Lucjan Nehrebecki zajmował kierownicze stanowiska w elektrowni Kop. Knurów, a następnie w elektrowni Kop. Siemianowice. Od 1937 r. do wybuchu wojny w 1939 r. pełnił odpowiedzialne funkcje w Generalnej Dyrekcji Wspólnoty Interesów w Katowicach. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r., a w latach okupacji niemieckiej pracował jako główny energetyk w Fabryce Sztucznego Jedwabiu w Tomaszowie Mazowieckim. Na Śląsk powrócił już w lutym 1945 r. i objął stanowisko dyrektora Elgóru w Gliwicach, a równocześnie rozpoczął pracę dydaktyczną na Politechnice Śląskiej.

W latach 1950 - 1952 był dyrektorem technicznym Centralnego Zarządu Energetyki w Warszawie, a w latach 1952 - 1956 pracował jako dyrektor Zakładów Badawczo - Pomiarowych Energetyki „Energopomiar” w Gliwicach. Był organizatorem i współtwórcą tego Zakładu. Miał również znaczący udział w zorganizowaniu i ukierunkowaniu działalności innych centralnych instytucji energetyki zawodowej, a w tym Państwowej Dyspozycji Mocy, Instytutu Energetyki i in.

W okresie 1956 -1962 pełnił funkcję Sekretarza Generalnego Komitetu Elektryfikacji w Warszawie i kierował realizacją kompleksowego programu prac badawczo - koncepcyjnych dotyczących podstawowych problemów energetyki, bilansów energetycznych i prognozowania energetyzacji kraju na daleką perspektywę. Zakres tych prac był bardzo szeroki i nowatorski, a ich wyniki zostały ogłoszone w formie ok. 360 publikacji.

Całą działalność zawodową prowadził nie przerywając pracy dydaktycznej i naukowej na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Dorobek naukowy Profesora jest ogromny i obejmuje ok. 200 publikacji i 22 podręczniki i skrypty akademickie.

Był promotorem 20 przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz kierował wykonaniem kilkuset prac dyplomowych swoich

wychowanków. Na emeryturę przeszedł w 1971 r., ale nadal aktywnie pracował społecznie i naukowo dzieląc się swą ogromną wiedzą i doświadczeniem. Po przeniesieniu do Warszawy kierował prawie do końca swego życia pracami nad Historią Elektryki Polskiej, która została opublikowana przez SEP Warszawa w 1995 r. Za całokształt pracy naukowej i pedagogicznej otrzymał wiele wysokich odznaczeń i wyróżnień, a w tym zaszczytny tytuł doktora honoris causa Politechniki Śląskiej nadany mu w dn. 25.02.1983 r.

Zmarł w dn. 17.11.1990 r. w Warszawie, ale spoczywa na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

Ogulewicz Bronisław - dr inż. elektryk.

Urodził się 10.08.1923 r. w Dąbrowie w gminie Rudziszki w woj. wileńskim. Maturę uzyskał w 1942 r. w Wilnie i pracował jako nauczyciel gimnazjalny w Jaszunach, a następnie w Rudziszkach do czasu wyjazdu do kraju w kwietniu 1945 r.

W latach 1945 - 1950 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej i uzyskał dyplom inżyniera elektryka. Pracę zawodową rozpoczął w 1951 r. w El. Łaziska i pracował tam przez 2 lata jako główny energetyk. W latach 1953 - 1961 był dyrektorem naczelnym El. Zabrze, która w tym okresie przechodziła trudny, ale pomyślnie zakończony okres osiągania pełnych zdolności produkcyjnych kotłów i urządzeń pomocniczych zainstalowanych w latach 1952 - 1953.

W 1962 r. został powołany na stanowisko dyrektora naczelnego ZBPE Energopomiar Gliwice i funkcję tę pełnił do 1970r. W 1971 r. uzyskał tytuł doktora nauk technicznych. Promotorem pracy doktorskiej dotyczącej metodyki badań ekonomicznych bloków energetycznych był Prof. Lucjan Nehrebecki. W latach 1970 - 1984 pełnił kierownicze funkcje w Zakładach Energetycznych Okręgu Wschodniego (Radom) i Centralnego (Warszawa) a następnie w Komisji Planowania i od 1976 r. w Państwowym Inspektoracie

Gospodarki Paliwowo - Energetycznej w Warszawie.

Od 1979 r. do czasu przejścia na emeryturę w 1991 r. pełnił również funkcję Sekretarza Naukowego Państwowej Rady Gospodarki Energetycznej, której przewodniczył Prof. Kazimierz Kopecki, a później Prof. Roman Ney. Jest autorem licznych prac naukowo - badawczych i publikacji z zakresu racjonalizacji gospodarki energetycznej, metodologii badań sprawności i dyspozycyjności bloków energetycznych dużej mocy, a także z zakresu ograniczania zanieczyszczeń gazowych w elektrowniach i w zakładach przemysłowych.

Był nie tylko wybitnym energetykiem o wielkim doświadczeniu i szerokiej znajomości problematyki paliwowo - energetycznej, ale również świetnym organizatorem i wymagającym wychowawcą kilku pokoleń energetyków.

Był również aktywnym działaczem i rzeczoznawcą SEP.

Za długoletnią pracę i zasługi dla polskiej energetyki otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień, a w tym stopień Generalnego Dyrektora Energetyki.

Owsiak Józef - mgr inż. mechanik

Urodził się 24.03.1920 r. w miejscowości Hrehorów w pow. Rohatyn. Do gimnazjum uczęszczał w Tarnopolu. W 1945 r. wyjechał z rodziną do Lublina, gdzie w 1946 r. uzyskał maturę i w tym samym roku rozpoczął studia na Politechnice Śląskiej początkowo na Wydziale Elektrycznym, a następnie w grupie energetycznej na Wydziale Mechanicznym. Dyplom inżyniera mechanika uzyskał w 1951 r.

W latach 1948 - 1950 był wykładowcą w Gimnazjum Mechanicznym w Zabrze. Pracę zawodową rozpoczął w 1950 r. w Dziale Energetycznym Biura Projektów Hutniczych „Biprohut” w Gliwicach. W biurze tym pracował nieprzerwanie do czasu przejścia na emeryturę w 1991 r. pełniąc w ostatnich latach funkcję głównego projektanta urządzeń energetycznych dla budowanej Huty Katowice

W latach 1991 - 1993 był zaangażowany w przedsiębiorstwie „Polgaz” w Poznaniu i projektował oraz pełnił nadzór nad budową obiektów energetycznych tego przedsiębiorstwa.

Za długoletnią pracę w energetyce hutniczej i za aktywną działalność społeczną otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień.

Od 1946 r. mieszka stale w Gliwicach i nadal udziela się w pracy społecznej.

Pinko Ludwik - mgr inż. elektryk.

Urodził się 17.06.1928 r. w Złoczowie. W czasie okupacji niemieckiej przebywał we Lwowie i pracował jako elektryk w Kolejowych Warsztatach Elektrycznych. Ze Złoczowa wyjechał w 1945 r. i zamieszkał w Gliwicach, gdzie w 1950 r. ukończył Technikum Elektryczne. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej i w 1955 r. uzyskał tytuł inżyniera elektryka.

Pracę zawodową rozpoczął w 1955 r. w ZPBE - Energopomiar Gliwice, gdzie dyrektorem technicznym był wówczas jego wychowawca ze studiów Prof. Lucjan Nehrebecki.

W latach 1955 -1978 pracował jako inżynier - specjalista, a następnie jako kierownik działu.

W 1979 r. objął stanowisko dyrektora technicznego, pierwszego zastępcy dyrektora naczelnego i stanowisko to pełnił do czasu przejścia na emeryturę w 1995 r.

Brał udział w pracach naukowo - badawczych wielu zespołów krajowych i zagranicznych.

Przez 4 kadencje był członkiem Komitetu PAN „Człowiek i środowisko” i Polskiego Komitetu Światowej Rady Energetycznej. W pracach tego Komitetu uczestniczy również obecnie. Jest także

członkiem Międzynarodowej Grupy Ekspertów d/s Zmian Klimatu oraz członkiem Prezydium Komitetu Energetyki Jądrowej SEP. Jest autorem wielu opracowań i publikacji dotyczących ochrony środowiska oraz współautorem dwóch książek z tej dziedziny. Bierze nadal czynny udział w pracach dotyczących zmniejszenia emisji szkodliwych substancji i gazów cieplarnianych. Od czasu przejścia na emeryturę pracuje jako doradca Prezesa ZPBE Energopomiar i aktywnie uczestniczy w działalności na rzecz ochrony środowiska w energetyce. Jest również aktywnym działaczem Gliwickiego Oddziału SEP.

Za wieloletnią, ofiarną pracę zawodową oraz działalność naukową i społeczną otrzymał liczne odznaczenia państwowe i branżowe.

Piotrowski Edmund - prof. inż. elektryk (1913 - 1992).

Urodził się 12.08.1913 r. w Wilnie i tam uczęszczał do Gimnazjum im. A. Mickiewicza. Po zdaniu matury w 1931 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Dyplom inżyniera elektryka otrzymał w 1937 r. i podjął pracę jako inspektor maszynowy w Zakładach Górniczo - Hutniczych Hohenlohe w Katowicach - Wełnowcu. W 1939 r. został kierownikiem ruchu maszynowego w Książęcym Browarze w Tychach.

Okres okupacji niemieckiej spędził w Bielsku - Białej, a następnie w Żywcu, gdzie był zatrudniony jako inżynier w elektrowni Zakładów Papierniczych.

Już w styczniu 1945 r. powrócił do Katowic i podjął pracę w El. Jerzy przy kopalni w Katowicach - Janowie. Po kilku miesiącach został skierowany do El. Zabrze i do 1948 r. pełnił tam funkcję zastępcy dyrektora technicznego. W latach 1948 - 1949 był dyrektorem technicznym w El. Będzin, a następnie w okresie 1949 - 1954 pracował na kierowniczych stanowiskach w Zakładach

Energetycznych Okręgu Południowego w Katowicach. Już w 1951r. rozpoczął pracę dydaktyczną na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej nie przerywając pracy zawodowej.

W latach 1954 - 1958 był pracownikiem naukowym w Zakładzie Systemów Instytutu Energetyki w Katowicach, a równocześnie pełnił do 1969 r. funkcję kierownika Zakładu Urządzeń Elektrycznych na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. W 1956 r. uzyskał tytuł docenta, w 1966 r. tytuł profesora.

W latach 1959 - 1962 pracował na stanowisku dyrektora Przedsiębiorstwa Montażu Aparatury Pomiarowej i Automatyki „Energoaparatura” w Katowicach

W latach 1956 - 1958 był dziekanem Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej i zastępcą prorektora ds studiów dla pracujących. Pracę zawodową i dydaktyczną potrafił pogodzić również z działalnością stowarzyszeniową. Członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich był od 1937 r. Był również organizatorem i pierwszym przewodniczącym Izby Rzeczoznawców SEP w Katowicach, która powstała w końcu 1964 r.

W okresie od 1970 r. do czasu przejścia na emeryturę w 1988r. działalność swoją ograniczył tylko do pracy dydaktycznej na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Ze względu na pogarszający się stan zdrowia wyjechał po przejściu na emeryturę do Żywca i tam zmarł w dn. 09.06.1992 r.

Za wieloletnią działalność i zasługi dla śląskiej energetyki i nauki otrzymał szereg wysokich odznaczeń i wyróżnień.

Pospizyl Edward - mgr inż. elektryk (1912 - 1971).

Urodził się 01.10.1912 r. w Gródku Jagiellońskim w woj. lwowskim. Studiował na Wydziale Mechanicznym (Oddział Elektryczny) Politechniki Lwowskiej. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1938 r. W okresie okupacji pracował dorywczo w rejonie Lwowa

W 1945 r. wyjechał ze Lwowa i osiedlił się w Kluczborku i tam rozpoczął pracę w Okręgowych Sieciach Śląska Opolskiego (OSSO) Opole. Po kilku latach przeniósł się do Opola i jako wieloletni zastępca głównego inżyniera Zakładu Energetycznego Opole położył duże zasługi dla rozwoju systemu elektroenergetycznego na Opolszczyźnie. Przez blisko 20 lat był również wykładowcą w Technikum Energetycznym w Opolu. Od 1947 r. działał w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich na ziemi opolskiej. W latach 1951 - 1960 pełnił funkcję sekretarza, a następnie prezesa Oddziału Opolskiego SEP. Był ofiarnym działaczem i propagatorem pracy stowarzyszeniowej i wychowawczej wśród młodych elektryków Opolszczyzny, a także czynnym sportowcem.

Zmarł w dniu 09.04.1971 r. i spoczywa na cmentarzu w Opolu.

Poszywak Romuald - mgr inż. mechanik.

Urodził się w dn. 22.05.1923 r. w Wilnie i do 1939 r. uczęszczał tam do szkoły powszechnej i gimnazjum.

W okresie okupacji pracował fizycznie w rejonie Wilna. W lipcu 1944 r. został aresztowany i zesłany do rejonu Kaługi na przymusowe roboty przy wyрубie lasów. W grupie zesłańców byli również tak znani Polacy jak Henryk Czyż, Bernard Ładysz, Tadeusz Ginko i inni.

W sierpniu 1945 r. wrócił nielegalnie do rejonu Wilna, a następnie ekspatriował się z rodziną do Legnicy i tam spotkał się z ojcem, który powrócił do kraju po kilkuletnim zesłaniu do Kazachstanu,

W końcu 1945 r. osiedlił się we Wrocławiu i po uzyskaniu matury rozpoczął w 1946 r. studia na Wydziale Elektromechanicznym Politechniki Wrocławskiej. Dyplom inżyniera mechanika uzyskał w 1952 r. Po jednorocznej pracy w Zakładzie

Elektrotechniki we Wrocławiu wyjechał do Katowic i w 1953r. rozpoczął pracę w BS i PE Energoprojekt Katowice jako projektant, a następnie jako kierownik Pracowni Ciepłej.

Od 1970 r. do przejścia na emeryturę w 1988 r. pracował jako główny specjalista. Funkcję tę pełnił również w latach 1988 - 1998 pracując w niepełnym wymiarze czasu. Do ważniejszych projektów wykonywanych przy jego udziale należy I etap budowy El. Łagisza, elektrociepłownia Zakładów Papierniczych w Świeciu i szereg elektrowni przemysłowych na terenie Śląska. Jest wybitnym specjalistą w zakresie techniki ciepłej i modernizacji kotłów energetycznych oraz autorem licznych opracowań i ekspertyz z tej dziedziny.

Za zasługi dla śląskiej energetyki położone w ciągu 45 - letniej pracy w Energoprojekcie otrzymał szereg wysokich odznaczeń i wyróżnień.

Puchalski Tadeusz - mgr inż. elektryk.

Urodził się 13.07.1920 r. we Lwowie. W 1938 r. rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym (Oddział Elektrotechniczny) Politechniki Lwowskiej. W 1941 r. przerwał studia, a w 1945 r. wyjechał ze Lwowa. Osiedlił się w Otmuchowie i tam rozpoczął pracę zawodową w Okręgowych Sieciach Śląska Opolskiego (OSSO) Nysa, a równocześnie kontynuował studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1952 r. W OSSO Nysa uczestniczył aktywnie w inwentaryzacji oraz odbudowie urządzeń i sieci elektrycznych ze zniszczeń wojennych, a także prowadził szeroko zakrojoną działalność organizacyjno - szkoleniową. W 1946 r. rozpoczął również działalność stowarzyszeniową w Kole SEP Nysa. Przez wiele lat był przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej SEP oraz jednym z pierwszych rzeczoznawców SEP. Należy on do grona najstarszych

działaczy SEP na Opolszczyźnie i uzyskał tytuł Zasłużonego Seniora SEP. Po zakończeniu aktywnej działalności zawodowej i stowarzyszeniowej i przejściu na emeryturę w 1988 r. podjął się realizacji swojej wielkiej pasji życiowej, a mianowicie wykonania wierniej makiety cmentarza Orłąt Lwowskich na Łyczakowie. W latach 1956 - 1990 wielokrotnie wyjeżdżał do Lwowa i osobiście wykonywał dokumentację cmentarza i jego zniszczeń. W 1993 r. w 75 rocznicę Obrony Lwowa zakończył prace nad makieta o wymiarach 2 x 2 m odtwarzającą wiernie stan cmentarza w 1939 r. Makieta była eksponowana w licznych muzeach Śląska, a od 1997 r. znajduje się w depozycie Muzeum w Nysie.

Za pracę zawodową i społeczną otrzymał szereg wyróżnień.

Rojek Ryszard - prof. dr inż. elektryk.

Urodził się 27.03.1943 r. w Sokalu w woj. lwowskim. Od 1954 r. jest mieszkańcem Opola. W latach 1961 - 1966 odbył studia na Wydziale Elektroniki Politechniki Wrocławskiej i po uzyskaniu tytułu inżyniera elektryka rozpoczął pracę w tej uczelni jako asystent w Katedrze Automatyki. W 1977 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych na Politechnice Wrocławskiej, a w 1987 r. stopień doktora habilitowanego na Wydziale Automatyki w Państwowym Uniwersytecie Elektrotechnicznym w Petersburgu.

Od 1966 r. do chwili obecnej pracuje nieprzerwanie na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Opolskiej.

Tytuł profesora uzyskał w 1990 r., a jego dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny na tej uczelni jest bardzo bogaty. Jego specjalnością jest automatyka, a prowadzone przez niego badania obejmują przede wszystkim problemy modelowania i sterowania procesów przemysłowych przy wykorzystaniu metod i technik komputerowych. Jest autorem licznych prac naukowo - badawczych, publikacji krajowych i zagranicznych, skryptów itp. Jest również członkiem komitetów programowych i organizatorem konferencji międzynarodowych.

Na Politechnice Opolskiej pełnił i nadal pełni wiele funkcji organizacyjnych i kierowniczych, a w tym funkcję dziekana Wydziału Elektrotechniki i Automatyki oraz dyrektora Instytutu tego Wydziału. Był inicjatorem i organizatorem nowych kierunków kształcenia, specjalizacji dydaktycznych i studiów podyplomowych. Wykazuje także dużą aktywność w pracach zagranicznych komitetów i stowarzyszeń naukowych. Od 1994 r. jest członkiem korespondentem Międzynarodowej Akademii Technologii i Inżynierii w Rosji i na Ukrainie. Jest również członkiem Polskiego Stowarzyszenia Pomiarów, Automatyki i Robotyki (POLSPAR), Polskiego Towarzystwa Techniki Sensorowej i innych organizacji. Jest promotorem kilku doktorantów i wielu dyplomantów, których prace magisterskie uzyskały specjalne wyróżnienia.

Za swoją aktywną działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną w nowatorskich dziedzinach elektrotechniki otrzymał wiele nagród i wyróżnień resortowych i uczelnianych.

Rygiel Stanisław - mgr inż. elektryk (1925 - 1990).

Urodził się 28.07.1925 r. w Tarnopolu i tam ukończył szkołę średnią. W 1944 r. wstąpił ochotniczo do Wojska Polskiego i służył w nim do 1945 r. W 1949 r. ukończył Liceum Energetyczne w Nysie i uzyskał tytuł technika elektryka. Pracę zawodową rozpoczął w 1949 r. w Zakładzie Sieci Elektrycznych w Opolu, a równocześnie podjął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1953 r., a stopień magisterski otrzymał na tej Uczelni w 1975 r.

W latach 1958 - 1981 pełnił funkcję naczelnego dyrektora Zakładu Energetycznego w Bielsku - Białej. Z jego inicjatywy nastąpiły korzystne zmiany organizacyjne w funkcjonowaniu Zakładu, a także zostały zrealizowane poważne inwestycje w

układach przesyłowo - rozdzielczych. Były one związane przede wszystkim z budową nowych kopalń węgla kamiennego w Rybnickim Okręgu Węglowym, a także z budową nowych elektrociepłowni Bielsko I i Bielsko II oraz licznych obiektów komunalnych i przemysłowych w tym regionie. Powstały nowe Rejony Energetyczne w Wodzisławiu i Pszczynie oraz obiekty zaplecza technicznego w Żywcu i Rybniku.

W 1981 r. przeszedł na emeryturę. Za długoletnią pracę i zasługi dla rozwoju energetyki w regionie bielsko - rybnickim otrzymał wysokie odznaczenia i wyróżnienia. Zmarł w dn. 07.05.1990 r. i został pochowany na cmentarzu w Bielsku - Białej.

Sługocka Maria - inż. chemik.

Urodziła się 17.11.1924 r. w miejscowości Chmieliska w pow. Skałat w woj. tarnopolskim. Do szkoły i gimnazjum uczęszczała w Tarnopolu. Ojciec jej był nauczycielem. Jako oficer rezerwy został aresztowany w końcu 1939 r. we Lwowie i wywieziony do obozu w Starobielsku, gdzie zginął w 1940 r.

W dn. 13.04.1940 r. Maria Sługocka została wywieziona z rodziną do Kazachstanu, gdzie pracowała fizycznie do czasu powrotu do kraju w lipcu 1946 r.

W końcu 1946 r. rozpoczęła pracę w El. Zabrze najpierw w centrali telefonicznej, a od 1950 r. w Laboratorium Chemicznym.

Maturę uzyskała w Zabrzu w 1953 r. i podjęła studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach nie przerywając pracy zawodowej. Dyplom inżyniera chemika uzyskała w 1960 r. Od 1958 r. do 1980 r. pełniła funkcję kierownika Laboratorium Chemicznego, a następnie kierownika Wydziału Wodno - Chemicznego w El. Zabrze.

W tym okresie uczestniczyła aktywnie w procesie generalnej modernizacji i rozbudowy obiektów gospodarki wodno- - ściekowej elektrowni w związku z jej przystosowaniem do pracy ciepłowniczej i przygotowaniem budowy I etapu EC.

Na emeryturę przeszła w 1980 r. Za długoletnią, ofiarną pracę zawodową i społeczną otrzymała szereg wyróżnień i odznaczeń.

Sobieszczański Stefan - doc. dr inż. elektryk.(1933-1997)

Urodził się w dn. 04.04.1933 r. w Pulemcu na Wołyniu. Do gimnazjum uczęszczał w Morażu i Nidzicy , maturę zdał w 1951r. w Warszawie . Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1954 r. na Wydziale Elektrycznym Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie , a tytuł magistra w 1956 r. na Politechnice Śląskiej . Pracę zawodową rozpoczął w 1956r. w Zakładzie Sieci Rozdzielczych Instytutu Energetyki w Katowicach . Od 1961 r. Pełnił funkcję kierownika Pracowni Sieci Średnich Napięć . W 1970 r. uzyskał tytuł doktora nauk technicznych na Politechnice Gdańskiej , a jego promotorem był Prof. Kazimierz Kopecki . W 1972 r. uzyskał tytuł docenta , a w 1973 r. po odbyciu stażu w E&F we Francji objął funkcję kierownika Zakładu Sieci Rozdzielczych IEn w Katowicach i pełnił ją do czasu przedwczesnej śmierci w 1997 r. Jego działalność naukowo badawcza, zawodowa i społeczna była bardzo aktywna i wszechstronna .

W latach 1976÷1980 kierował pracami dotyczącymi wyboru optymalnej struktury i strategii perspektywicznego rozwoju sieci elektrycznych , a w latach 1981÷1984 był koordynatorem wielozadaniowego programu rządowego PR-8 realizowanego przez 4 wyższe uczelnie i Energoprojekt Poznań Pod jego kierownictwem była wdrażana technika komputerowa m. in. w programowaniu rozwoju sieci 110 kV i w modelowym badaniu jej struktury . Był członkiem licznych rad naukowych i komisji , a także Rad Nadzorczych m. in. w Polskich Sieciach Elektroenergetycznych S.A. , w Zakładzie Energetycznym w Zamościu i in. Współpracował również z Państwową Radą ds. Gospodarki Energetycznej i był

aktywnym członkiem SEP od 1956 r. Prowadził także aktywną działalność polityczno-społeczną i w latach 1989÷1993 był posłem na Sejm X kadencji.

Był autorem ponad 40 publikacji, a w tym wielu artykułów w prasie technicznej i referatów na konferencje krajowe i międzynarodowe. W 1991 r. przewodniczył polskiej delegacji na Międzynarodową Konferencję Parlamentarną „Energia dla Europy”. Za działalność zawodową i społeczną otrzymał wiele wysokich odznaczeń i wyróżnień.

Zmarł nagle 21.07.1997 i został pochowany na cmentarzu w Tychach.

Sobotkowski Witold - doc. inż. mechanik.

Urodził się w dn. 25.03.1921 r. w Moskwie. Ojciec jego urodzony w Mińsku był inżynierem i piastował kierownicze stanowiska w służbach inżynieryjno - technicznych Petersburga i innych miast Rosji. W 1933 r. Witold Sobotkowski po długich staraniach wyjechał z Matką z Moskwy do Wilna. W 1939 r. ukończył Gimnazjum im. Zygmunta Augusta w Wilnie i rozpoczął studia uniwersyteckie przerwane w 1941 r. W czasie okupacji niemieckiej pracował m.in. w Nowowilejce i udzielał się w pracy konspiracyjnej w Armii Krajowej korzystając m.in. z bardzo dobrej znajomości języka rosyjskiego i litewskiego.

W połowie 1945 r. wyjechał z rodziną do Gliwic i rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej. Dyplom inżyniera mechanika otrzymał w 1950 r. i rozpoczął pracę w ZBPE Energopomiar w Gliwicach. W zakładzie tym pracował do 1966 r. pełniąc funkcję kierownika Zakładu Ciepłego i zastępcy dyrektora technicznego. Równocześnie w latach 1950 - 1953 był asystentem w Katedrze Termodynamiki na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej. Katedrą tą kierował Prof. Stanisław Ochęduszko. W 1960 r. ukończył Studium Energetyki Jądrowej. W 1966 r. został powołany

na stanowisko dyrektora naczelnego Instytutu Techniki Ciepłej w Łodzi i pełnił tę funkcję do 1976 r. W tym okresie uczestniczył intensywnie w pracach związanych z produkcją i importem urządzeń dla energetyki ciepłej, a także w pracach studialnych i naukowo - badawczych dotyczących rozwoju energetyki. Tytuł docenta uzyskał w 1970 r.

W 1976 r. podjął pracę w Instytucie Energetyki w Warszawie jako dyrektor Zakładu Użytkowania Energii. W latach 1978 - 1983 pracował jako wykładowca na Politechnice w Zairze i był uznanym ekspertem i konsultantem ds rozwoju energetyki w tej części Afryki. W 1983 r. powrócił do pracy w Instytucie Energetyki i pracował tam do czasu przejścia na emeryturę w 1986 r. Za długoletnią pracę naukowo - badawczą i zasługi dla przemysłu energetycznego otrzymał liczne odznaczenia w wyróżnienia.

Za działalność konspiracyjną otrzymał Krzyż Armii Krajowej. Miał również duże osiągnięcia w dziedzinie sportu i działalności społecznej. Po przejściu na emeryturę nadal uczestniczy w pracach naukowo - badawczych związanych z restrukturyzacją przemysłu energetycznego i dzieli się swym wielkim doświadczeniem i wszechstronną wiedzą w tej dziedzinie.

Szczepański Bogdan - mgr inż. mechanik.

Urodził się 14.12.1930 r. w miejscowości Starzawa w woj. łwowskim. W 1946 r. przyjechał na Śląsk. Po uzyskaniu matury w 1951 r. w Chorzowie rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Częstochowskiej.

Dyplom inżyniera mechanika ze specjalnością Maszyny i Urządzenia Energetyczne uzyskał w 1956 r. i rozpoczął pracę zawodową w Przedsiębiorstwie Energomontażowym Przemysłu Węglowego w Chorzowie. W zakładzie tym pracował aż do czasu przejścia na emeryturę w 1996 r. pełniąc tam m.in. funkcje

technologa, kierownika robót i kierownika Wydziału Montażu i Remontów Kotłów.

W okresie pracy w PEnPW Chorzów otrzymał stypendium i odbył staż energetyczny w Szkocji, a następnie wielokrotnie prowadził i nadzorował roboty energomontażowe m.in. w Czechosłowacji, Egipcie, Grecji, Kuwejcie, Iraku, Botswanie, a także na Węgrzech i w Niemczech. Od 1997 r. pracuje w Przedsiębiorstwie Naukowo - Technicznym „Pro Novum” w Katowicach jako uznany specjalista i konsultant.

Na szczególne podkreślenie zasługuje wzorowa współpraca PEnPW Chorzów z energetyką zawodową w zakresie robót montażowych i remontowych, a także w zakresie produkcji elementów modernizacyjnych w Bazie Warsztatowej w Brzezince. Znaczący udział w nawiązywaniu i realizacji tej współpracy miał do 1997 r. mgr inż. Bogdan Szczepański.

Za wieloletnią pracę zawodową otrzymał szereg wyróżnień i odznaczeń, a w tym Order Sztandaru Pracy.

Szczepański Jerzy - mgr inż. elektryk (1938 - 1996).

Urodził się 23.02.1938 r. we Lwowie. W 1945 r. wyjechał z rodziną do Zabrze i tu w 1955 r. uzyskał maturę, a w 1956 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Ukończył je w 1962 r. i otrzymał tytuł inżyniera elektryka.

W latach 1962-1963 był pracownikiem Laboratorium Przekątnikowego, a następnie Służby Zabezpieczeń w Zakładach Energetycznych Okręgu Południowego w Katowicach. W 1964 r. rozpoczął pracę w El. Zabrze jako dyżurny inżynier ruchu.

W 1971 r. objął stanowisko głównego energetyka, a później został kierownikiem Działu Kontroli Eksploatacji. W 1981 r. został mianowany zastępcą dyrektora ds. techniki i rozwoju. Funkcje tę pełnił do 1995 r. Ze względu na pogarszający się stan zdrowia przeszedł w 1995 r. na rentę inwalidzką.

W okresie pracy na stanowisku dyrektora technicznego aktywnie uczestniczył w rozwiązywaniu trudnych problemów technicznych i organizacyjnych związanych z wejściem El. Zabrze w pierwszy etap restrukturyzacji i prywatyzacji. Pod jego kierownictwem były realizowane poważne prace modernizacyjne urządzeń podstawowych i obiektów pomocniczych, a także budowa I etapu nowej elektrociepłowni na przyległym terenie. Udzielał się również społecznie m.in. w Stowarzyszeniu Chorych Dializowanych, a także był przez kilka lat wykładowcą w Technikum Górniczym w Zabrzu.

Zmarł przedwcześnie po ciężkiej chorobie w dniu 03.09.1996r. i spoczywa na cmentarzu w Zabrzu.

Za ofiarną pracę zawodową i społeczną otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień. Jego córka Agnieszka Szczepańska urodzona w 1965 r. w Zabrzu ukończyła studia na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach i od 1989 r. pracuje jako specjalista ds. ochrony środowiska w Dziale Kontroli Eksploatacji El. Zabrze.

Tolłoczko Henryk - mgr inż. elektryk (1901 - 1976).

Urodził się w dn. 23.01.1901 r. w Kijowie i tam uczęszczał do szkoły podstawowej i gimnazjum. W 1917 r. przyjechał z matką do Warszawy po bardzo trudnych przejściach w okresie I Wojny Światowej i rewolucji w Rosji.

W 1919 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. Ukończył je w 1924 r. i otrzymał dyplom inżyniera elektryka. Po krótkim okresie pracy w Dziale Energetycznym Polskiego Monopolu Spirytusowego w Warszawie został pracownikiem Zarządu Elektrowni Warszawskich i tam pracował aż do wybuchu Powstania Warszawskiego w 1944 r.

Po rocznym pobycie w obozach koncentracyjnych w Oświęcimiu i Buchenwaldzie osiedlił się w 1945 r. wraz z rodziną w

Gliwicach i z tym miastem był związany aż do śmierci w 1976 r.

W latach 1945 - 1950 pełnił funkcję dyrektora technicznego w Górnośląskich Zakładach Elektrycznych „Elgór” w Gliwicach ściśle współpracując z dyrektorem tych Zakładów Prof. Lucjanem Nehrebeckim. Równocześnie rozpoczął pracę dydaktyczną na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Okres 1945 -1950 był niezwykle trudnym okresem uruchamiania śląskich elektrowni i ich odbudowy ze zniszczeń wojennych, a także przygotowania ich do rozbudowy.

W 1951 r. podjął pracę w BS i PE Energoprojekt w Gliwicach i pracował w tym biurze na kierowniczych stanowiskach do czasu przejścia na emeryturę w 1972 r.

Był współautorem projektów rozbudowy istniejących i budowy nowych obiektów energetyki zawodowej i przemysłowej na Śląsku i w innych regionach kraju. Kontynuował również pracę dydaktyczną na Politechnice Śląskiej jako pracownik naukowy Katedry Urządzeń Elektrycznych kierowanej przez Prof. Lucjana Nehrebeckiego. Po 1972 r. swoją działalność zawodową musiał ograniczyć ze względu na pogarszający się stan zdrowia w wyniku ciężkich przeżyć wojennych.

Zmarł w dn. 08.11.1976 r. i spoczywa na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

Za zasługi w pracy zawodowej i dydaktycznej otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień, a w tym honorowe odznaki zasłużonego dla ziemi śląskiej i krakowskiej.

Jego córka Krystyna, urodzona w 1936 r. w Warszawie ukończyła studia na Politechnice Śląskiej i w latach 1979 - 1992 pracowała w BS i PE Energoprojekt w Gliwicach. Jej notę biograficzną załączam oddzielnie.

Topola Alfred - inż. elektryk.

Urodził się 07.11.1926 r. w miejscowości Hnieliczki Małe koło Zbaraża w woj. tarnopolskim. Do szkoły uczęszczał w Drohobyczu, a w latach 1941 - 1944 pracował w tym mieście jako elektromonter w Rafinerii „Polmin”. W 1945 r. wyjechał do Gorzowa Śląskiego i podjął pracę zawodową w Okręgowych Sieciach Śląska Opolskiego. W latach 1947 -1949 uczęszczał do Liceum Energetycznego w Nysie, a następnie rozpoczął pracę jako technik elektryk w Zakładzie Energetycznym w Gliwicach. W latach 1950 - 1971 pełnił funkcję kierownika Rejonu Energetycznego w Mikołowie, a po studiach na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej uzyskał w 1955 r. dyplom inżyniera elektryka.

W 1971 r. objął stanowisko dyrektora Zakładu Energetycznego w Będzinie, a od 1975 r. do czasu przejścia na emeryturę w 1992 r. był dyrektorem naczelnym Zakładu Energetycznego w Gliwicach. W okresie pracy w Mikołowie, Będzinie i Gliwicach był inicjatorem i organizatorem licznych przedsięwzięć technicznych o dużym znaczeniu dla śląskiej i krajowej elektroenergetyki. Z ważniejszych przedsięwzięć należy wymienić: dynamiczną rozbudowę urządzeń przesyłowo - rozdzielczych, usprawnienie obsługi odbiorców, budowę układu zasilającego Huty Katowice, rozbudowę zaplecza technicznego, wprowadzenie metod kompleksowej realizacji robót eksploatacyjnych i wiele innych. Po przejściu na emeryturę nadal interesuje się i współpracuje przy wdrażaniu nowatorskich rozwiązań organizacyjno - technicznych i dzieli się swym bogatym, 40 - letnim doświadczeniem zawodowym.

Za długoletnią działalność zawodową i społeczną otrzymał szereg wysokich odznaczeń.

Trojak Jan - prof. inż. elektryk (1913 - 1994).

Urodził się w dn. 12.09.1913 r. w miejscowości Isypowice w woj. tarnopolskim. W 1932 r. ukończył gimnazjum w Tarnopolu i rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej, a następnie Politechniki Lwowskiej. Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1940 r. na Politechnice Lwowskiej. W międzyczasie ukończył szkołę oficerów łączności w Zgierzu i brał czynny udział w kampanii wrześniowej. Po ukończeniu studiów pracował w kilku zakładach przemysłowych na terenie Lwowa i Tarnopola, brał również udział w tajnym nauczaniu.

Już w lutym 1945 r. podjął pracę w Śląskich Zakładach Elektrycznych „Ślązel” w Katowicach biorąc udział w odbudowie i uruchamianiu obiektów energetycznych na terenie Śląska. Od początku swej pracy w energetyce zajął się pionierską dziedziną elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej. W 1946 r. objął stanowisko kierownika Oddziału Przekazników i Liczników w Zarządzie Energetycznym Okręgu Zagłębia Węglowego w Katowicach. W 1949 r. został mianowany kierownikiem Szkoły Zabezpieczeń, Automatyki i Pomiarów w tym zakładzie i pełnił tę funkcję do 1955 r. Jako wybitny specjalista w tej dziedzinie uczestniczył w pracach nad ogólnokrajowym planem rozwoju zabezpieczeń.

W 1952 r. podejmuje dodatkową pracę jako wykładowca na Politechnice Wrocławskiej. W 1953 r. zostaje mianowany zastępcą profesora i organizuje Zakład Zabezpieczeń Przekaznikowych przekształcony w 1957 r. w Katedrę Zabezpieczeń i Automatyki w Energetyce. W 1955 r. rezygnuje z pracy w b. ZEOPd Katowice i przenosi się na stałe do Wrocławia poświęcając się przede wszystkim pracy naukowej i dydaktycznej na Politechnice Wrocławskiej. W 1956 r. został powołany na stanowisko docenta, a w latach 1962 - 1966 pełni funkcję dziekana Wydziału Elektrycznego tej uczelni.

W 1968 r. zorganizował Instytut Energoelektryki Politechniki Wrocławskiej i był jego dyrektorem do 1980 r. Był doskonałym wykładowcą i organizatorem prac naukowo - badawczych i pomiarowych. Utrzymywał ścisłe związki z energetyką i przemysłem energetycznym i był uznanym ekspertem i konsultantem. Pełnił również odpowiedzialne funkcje w wielu stowarzyszeniach i komitetach krajowych i zagranicznych, a także był członkiem Rad Naukowych kilku instytutów we Wrocławiu i w Warszawie. Był autorem dwóch pozycji książkowych z dziedziny zabezpieczeń oraz kilkudziesięciu publikacji, opinii i ekspertyz. Był promotorem 20 rozpraw doktorskich i jest uważany za twórcę wrocławskiej szkoły naukowej w zakresie automatyki zabezpieczeniowej.

Od 1946 r. był członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W latach 1971 - 1978 pełnił funkcję Prezesa Wrocławskiego Oddziału SEP, a w 1981 r. został członkiem honorowym SEP. Na emeryturę przeszedł w 1983 r., ale nadal aktywnie uczestniczył w działalności naukowej i społecznej.

Za swoje osiągnięcia i zasługi dla Śląska i polskiej energetyki otrzymał liczne odznaczenia i wyróżnienia, a w tym Nagrodę Państwową, Krzyż Oficerski O.O.P., Złotą Odznakę SEP i NOT i in. Otrzymał również zaszczytny tytuł doktora honoris causa Politechniki Wrocławskiej.

Zmarł 27.04.1994 r. i został pochowany na cmentarzu we Wrocławiu.

Turkiewicz Krystyna - dr inż.

Urodziła się 08.06.1940 r. w Samborze. Ojciec jej inż. Bronisław Pohoski, absolwent Wydziału Inżynierii Wodnej Politechniki Lwowskiej i Politechniki Gdańskiej był wieloletnim pracownikiem katowickich przedsiębiorstw gospodarki wodnej, a w tym kierownikiem budowy zbiornika Goczałkowice.

Krystyna Turkiewicz wyjechała z rodziną w 1945 r. z Sambora do Cieszyna, a następnie do Pszczyny, gdzie w 1957 r. ukończyła liceum i uzyskała maturę.

W latach 1957 - 1963 studiowała na Wydziale Inżynierii Sanitarnej Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Po uzyskaniu dyplomu w 1963 r. pracowała do 1992 r. w Instytucie Ogrzewnictwa, Wentylacji i Ochrony Powietrza tej uczelni jako pracownik naukowy i w 1976 r. uzyskała tam tytuł doktora nauk technicznych.

W latach 1988 - 1990 pracowała w Przedsiębiorstwie Badawczo - Projektowym „Dynamika” w Gliwicach, a od 1990 r. jest prezesem tego przedsiębiorstwa. Jest to firma consultingowa, projektowa i wykonawcza działająca w zakresie ciepłownictwa, ogrzewnictwa, wentylacji i ochrony powietrza na terenie Śląska i w innych regionach kraju.

W okresie pracy na Politechnice Śląskiej uczestniczyła w wykonaniu 14 prac naukowo - badawczych o bardzo szerokiej tematyce ciepłowniczo - ogrzewniczej, a także kierowała wykonaniem 108 prac dyplomowych absolwentów Wydziału Inżynierii Sanitarnej.

W latach 1965 - 1994 ukazały się 44 publikacje, których była autorką lub współautorką.

Jest rzeczoznawcą Naczelnej Organizacji Technicznej w dziedzinie ciepłownictwa i użytkowania energii i utrzymuje stałą współpracę z zagranicznymi organizacjami w tym zakresie.

Od 1994 r. prowadzi również ożywioną działalność szkoleniową i pedagogiczną w kraju i za granicą i jest uznanym ekspertem i doradcą w swojej specjalności. Jej bogaty dorobek naukowy i aktywna działalność zawodowa ma znaczący wkład w racjonalny rozwój gospodarki cieplnej i działań proekologicznych na terenie wielu miast i aglomeracji miejskich Śląska i kraju, a także w przygotowanie nowych kadr działających w tych dziedzinach.

Turyn Bronisław - mgr inż. elektryk.

Urodził się 02.08.1914 r. w Jarosławiu. Do szkoły powszechnej i gimnazjum uczęszczał w Stanisławowie. Ojciec jego był wybitnym inżynierem, który pracował w Dyrekcji PKP w Stanisławowie. Kierował on odbudową mostów kolejowych w Małopolsce Wschodniej zniszczonych w wyniku działań wojennych w 1914 r., a w tym największego polskiego mostu łukowego na rzece Prut w Jaremczu.

Po uzyskaniu matury w 1932 r. rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym (Oddział Elektryczny) Politechniki Lwowskiej. W 1935 r. przeniósł się z rodziną do Warszawy, gdzie w 1938 r. ukończył studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej.

Po odbyciu służby wojskowej w Modlinie i po zakończeniu działań wojennych w 1939 r. pracował jako monter w elektrowni miejskiej w Stanisławowie.

Na początku 1941 r. został deportowany w głąb ZSRR, a następnie aresztowany i skazany na 15 lat pracy w obozach na dalekiej północy. Ten trudny okres przetrwał dzięki znajomości elektrotechniki i języków zachodnich, uczestnicząc przymusowo w budowie obiektów energetycznych i kopalń na tym terenie.

W 1953 r. został przedwcześnie zwolniony i do 1955 r. pracował jako główny energetyk w zarządzie syberyjskich kopalń odkrywkowych.

Po powrocie do kraju w 1956 r. podjął pracę w Energoprojekcie Warszawa jako projektant a następnie jako kierownik pracowni i kierownik działu. W 1962 r. objął stanowisko naczelnego inżyniera w Zarządzie Biur Projektów Energetycznych i sprawował je do 1977 r. W ostatnich latach przed przejściem na emeryturę w 1981 r. pełnił funkcję przewodniczącego Rady Techniczno - Ekonomicznej biura, a po 1981 r. był jeszcze zatrudniony przez kilka lat jako główny specjalista.

Jego bezpośrednie związki z energetyką śląską były wprawdzie ograniczone, ale jego udział i rola w inicjowaniu i kierowaniu pracami projektowymi dla wszystkich elektrowni śląskich był bardzo poważny i decydujący dla ich rozwoju i funkcjonowania. Przez cały okres swojej pracy w Zarządzie Biur utrzymywał ścisłe kontakty z kierownictwem b. PdOEn Katowice, często wizytował obiekty energetyczne realizowane na Śląsku i dzielił się swoim wielkim doświadczeniem i wiedzą.

Był aktywnym działaczem Stowarzyszenia Elektryków Polskich i Polskiego Komitetu Gospodarki Energetycznej. Miał znaczący udział w przygotowaniu i organizacji Kongresu Naczelnej Organizacji Technicznej w 1982 r., a także w pracach innych instytucji energetycznych w kraju.

Za całokształt pracy zawodowej i społecznej otrzymał liczne odznaczenia i wyróżnienia, a w tym Krzyż Komandorski OOP.

Mimo pogorszonego stanu zdrowia w wyniku przeżyć wojennych i przymusowego pobytu w ZSRR nadal interesuje się aktualnymi problemami polskiej energetyki i dzieli się swoją ogromną wiedzą techniczną, a także humanistyczną.

Wach Piotr - prof. dr inż. elektryk.

Urodził się 23.11.1944 r. w Borysławiu. W 1945 r. przyjechał wraz z rodziną do Katowic, gdzie uzyskał maturę. W 1963 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Dyplom inżyniera elektryka otrzymał w 1968 r. i podjął pracę asystenta w Katedrze Maszyn Elektrycznych w tej uczelni.

W latach 1972 - 1975 był pracownikiem naukowym na Wydziale Techniki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

W 1974r. uzyskał tytuł doktora nauk technicznych w Akademii Górniczo - Hutniczej w Krakowie, a jego promotorem był Prof.

Arkadiusz Puchała zmarły przedwcześnie w 1974 r.

W latach 1980 - 1981 Piotr Wach przebywał na stypendium naukowym w Holandii. W 1983 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego w AGH w Krakowie, a w 1990 r. tytuł i stanowisko profesora na Politechnice Opolskiej. W latach 1984 - 1990 był Dyrektorem Instytutu Elektrotechniki w tej uczelni, a funkcję jej Rektora pełnił w okresie 1990 - 1996.

Jest członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Komitetu Programu PHARE dotyczącego współpracy w wyższym szkolnictwie oraz członkiem Opolskiego Oddziału SEP i Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej.

Tematyka prowadzonych przez niego prac badawczych dla przemysłu i energetyki jest niezwykle szeroka. Obejmują one badania dotyczące m.in. zjawisk asymetrii w maszynach elektrycznych, dynamiki i metod modelowania układów elektromechanicznych, ograniczania niekorzystnych zjawisk pasożytniczych w maszynach elektrycznych, projektowania i konstrukcji nowych urządzeń i układów sterujących oraz wielu innych nowatorskich rozwiązań. Mają one duży stopień przydatności dla potrzeb energetyki i procesów technologicznych w przemyśle, a także wpływ na podniesienie poziomu konkurencyjności przemysłu elektromaszynowego i na wypełnianie współczesnych norm ochrony środowiska.

W swoim dorobku naukowym ma 5 książek, ponad 140 artykułów, ekspertyz i recenzji oraz 10 patentów. Jedna z jego książek została wyróżniona w 1997 r. nagrodą Ministra Edukacji. Otrzymał również szereg innych odznaczeń i wyróżnień oraz Honorowe Obywatelstwo Miasta Opola.

Waniewski Edward - mgr inż. elektryk.

Urodził się w dn. 01.04.1926 r. w Bóbrce w woj. łwowskim. Ojciec jego Wiktor Waniewski, absolwent Wydziału Prawa

Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, do 1938 r. pracował jako sędzia w Stryju.

Od połowy 1926 r. aż do czasu repatriacji we wrześniu 1945 r. Edward Waniewski przebywał z rodziną w Stryju, gdzie ukończył szkołę powszechną i rozpoczął naukę w gimnazjum.

W okresie okupacji niemieckiej ukończył 3 - letnią szkołę zawodową, a po 1944 r. pracował jako robotnik, a później jako muzyk unikając w ten sposób wcielenia do armii radzieckiej.

W całym okresie okupacji Stryja po 1939 r. wraz z matką Marią i starszym bratem Stanisławem uczestniczył w pracy konspiracyjnej z narażeniem całej rodziny na uciążliwe represje. W końcu 1945 r. osiedlił się wraz z rodziną w Gliwicach. Po uzyskaniu matury w 1946 r. rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Dyplom inżyniera elektryka otrzymał w 1951 r. i został skierowany do pracy w Zarządzie Radiofonizacji i Poczty w Gliwicach. W 1956 r. przeniósł się do Instytutu Metali Nieżelaznych w Gliwicach, otrzymał tytuł adiunkta i pracował w tym Zakładzie aż do 1995 r. jako uznany specjalista i konstruktor. Jednym z ważniejszych jego osiągnięć było skonstruowanie unikalnego urządzenia do obróbki cieplnej materiałów stosowanych w reaktorach jądrowych i współpraca z Instytutem Badań Jądrowych w Świerku.

Był również konstruktorem specjalnych stopów termomagnetycznych, nowoczesnych magnesów i materiałów oraz aparatury pomiarowo - badawczej stosowanych w przemyśle ciężkim i w energetyce.

Od 1980 r. jest rzeczoznawcą w Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego. Jest autorem i współautorem kilkunastu rozwiązań chronionych patentem oraz licznych publikacji specjalistycznych.

Za pracę zawodową i stowarzyszeniową otrzymał szereg wyróżnień, a w tym kilka zagranicznych. Na emeryturę przeszedł w 1993 r.

Przez wiele lat ściśle współpracował z mgr inż. Leszkiem Siarzewskim urodzonym we Lwowie i zmarłym przedwcześnie w

1995 r. Obaj byli moimi bliskimi kolegami z okresu studiów na Politechnice Śląskiej.

Wiśniewski Teofil - inż. elektryk.

Urodził się 17.04.1930 r. we Lwowie. W 1941 r. wyjechał z rodziną do Krakowa, gdzie uczęszczał do gimnazjum. Maturę uzyskał w 1949 r. w Liceum Energetycznym w Nysie. W latach 1950 - 1955 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej, a w latach 1978 - 1979 ukończył Studium Podyplomowe na tej uczelni.

Pracę zawodową rozpoczął w 1953 r. w Wydziale Elektrycznym Bioprojektu w Gliwicach.

W 1957 r. podjął pracę w Wojewódzkim Biurze Projektów w Zabrze jako projektant, a następnie jako kierownik Pracowni Elektrycznej i główny specjalista. W biurze tym pracował do czasu przejścia na emeryturę w 1990 r. Przy jego udziale i pod jego kierownictwem zostały wykonane w WBP Zabrze liczne projekty instalacji elektrycznych i obiektów energetycznych dla zespołów budownictwa mieszkaniowego i usługowego w woj. katowickim.

Od 1990 r. do chwili obecnej pracuje jako kierownik biura projektowego i doradca ds energetycznych w BPH „Omnix” w Zabrzu.

Za długoletnią pracę zawodową i działalność społeczną otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień państwowych i resortowych.

Wołkowiński Konstanty - prof. inż. elektryk (1915 - 1987).

Urodził się 19.3.1915r. w miejscowości Szumbar k. Krzemieńca . W 1935r. uzyskał maturę w gimnazjum w Krzemieńcu. W latach 1935 - 1941 studiował na Oddziale Elektrotechnicznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej. W okresie 1942 - 1944 był kierownikiem elektrowni w Krzemieńcu, a następnie do

1946 r. służył w Wojsku Polskim. Już w 1945 r. związał się z Politechniką Wrocławską i pracował tam nieprzerwanie do przejścia na emeryturę w 1985 r. piastując kolejno wszystkie stanowiska naukowe. Tytuł profesora zwyczajnego uzyskał w 1975 r.

Równoległe z pracą naukowo - dydaktyczną na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej prowadził w latach 1946 - 1964 działalność inżynierską w Zakładach Energetycznych Okręgu Dolnośląskiego we Wrocławiu i w Energoprojekcie Wrocław.

W okresie 1954 - 1968 kierował Katedrą Urządzeń Elektrycznych, a następnie do 1985 r. był kierownikiem Zakładu Urządzeń Elektroenergetycznych w Instytucie Energoelektryki.

Pełnił również funkcję prodziekana przez 5 lat, a w latach 1966 - 1981 funkcję dziekana Wydziału Elektrycznego. Był autorem i współautorem 125 publikacji krajowych i zagranicznych, a w tym kilku książek i podręczników akademickich.

Był również inicjatorem i organizatorem wielu międzynarodowych konferencji naukowo - technicznych z dziedziny uziemień i ochrony przeciwpożarowej, promotorem 20 rozpraw doktorskich i habilitacyjnych, a także członkiem wielu stowarzyszeń i rad naukowych.

Za swoje osiągnięcia naukowe i dydaktyczne otrzymał 10 nagród państwowych i 24 odznaczenia i wyróżnienia krajowe i zagraniczne, a w tym tytuł Członka Honorowego SEP. Zmarł 01.06.1987 r. i został pochowany na cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu.

Wróblewska Sylwia - dr inż. elektryk.

Urodziła się 28.10.1936 r. w Mikołowie. Po zdaniu matury w 1954 r. w Warszawie, rozpoczęła studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej.

Dyplom inżyniera elektryka uzyskała w 1960 r. po odbyciu rocznego stażu dyplomowego w Służbie Przekąźnikowej b. ZEOPd

Katowice. W latach 1960 - 1963 była zatrudniona w ZBPE Energomiar Gliwice uczestnicząc w pracach związanych z uruchamianiem nowych elektrowni na Śląsku i w innych regionach kraju. W 1963 r. została zatrudniona w BSPE Energoprojekt Warszawa początkowo w Pracowni Studiów, a następnie do 1972r. w Pracowni Elektrycznej.

Kierowała opracowaniem licznych koncepcji i projektów technicznych zabezpieczeń i obwodów wtórnych bloków o mocy 200 MW i bloków 500 MW w El. Kozienice. Od 1972 r. do chwili obecnej pracuje w Instytucie Energetyki w Warszawie na stanowisku kierownika pracowni.

Z ważniejszych prac wykonywanych w tej pracowni należy wymienić koncepcje i projekty konstrukcyjne zabezpieczeń elektronicznych dla bloków 200 MW w El. Połaniec, El. Dolna Odra i w Turcji, dla modernizowanych bloków 125 MW w El. Łągisza i El. Siersza, dla bloków 360 MW w El. Opole i El. Bełchatów, a także dla bloków ciepłowniczych i hydrogeneratorów. W kierowanej przez nią pracowni są wykonywane również ogólne prace badawczo - naukowe, ekspertyzy i konsultacje oraz prace nad mikroprocesorową automatyką zabezpieczeniową dla generatorów bloków energetycznych.

W 1977 r. uzyskała stopień doktora nauk technicznych na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej. W 1978 r. otrzymała zespołową Nagrodę Państwową za opracowanie koncepcji i konstrukcji elektronicznych zabezpieczeń dla urządzeń elektroenergetycznych. Od 1996 r. jest zastępcą przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Energetyki w Warszawie.

Sylwia Wróblewska jest córką mgr inż. Jakuba Mandla wybitnego i zasłużonego energetyka urodzonego w Stanisławowie, wieloletniego pracownika energetyki śląskiej. Nota biograficzna Jakuba Mandla jest załączona oddzielnie.

Opracowanie noty biograficznej dr inż. Sylwii Wróblewskiej uznałem za uzasadnione mimo, że jej bezpośrednie związki z energetyką śląską były stosunkowo krótkotrwałe, a miejscem

urodzenia nie były kresy wschodnie. Jej działalność zawodowa jest jednak związana od wielu lat z energetyką śląską, a tradycje rodzinne po ojcu energetyku o kresowym rodowodzie są przez nią pieczołowicie pielęgnowane.

Wrześniowski Romuald - mgr inż. mechanik (1912 - 1981).

Urodził się 12.10.1912 r. w miejscowości Mikulin na Wołyniu. Po uzyskaniu matury w 1930 r. w gimnazjum im. A. Mickiewicza w Zdołbunowie rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej.

Dyplom inżyniera mechanika otrzymał w 1937 r. Odbył dwuletnią służbę wojskową w Modlinie i brał udział w kampanii wrześniowej.

W latach 1939 - 1946 pracował początkowo na Politechnice Lwowskiej, a następnie w Stowarzyszeniu Dozoru Kotłów we Lwowie i Krakowie, oraz w DOKP Katowice jako inżynier rzeczoznawca d/s kotłowych.

Od 15.02.1946 r. do 1979 r. pełnił funkcję dyrektora technicznego i głównego inżyniera d/s rozwoju i techniki w Przedsiębiorstwie Energomontażowym Przemysłu Węglowego w Chorzowie. Miał znaczący udział w zorganizowaniu i szybkim rozwoju PEnPW, którego dyrektorem naczelnym w latach 1946 - 1981 był jego rówieśnik ze studiów na Politechnice Lwowskiej mgr inż. Bronisław Kryszczukajtis.

W okresie swej pracy w PEnPW Chorzów mgr inż. Romuald Wrześniowski pełnił wiele dodatkowych funkcji dydaktycznych i naukowych. W latach 1954 - 1973 był pracownikiem naukowym na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Częstochowskiej, a w latach 1962 - 1976 pełnił dodatkowo funkcję radcy i specjalisty w Państwowym Inspektoracie Gospodarki Paliwowo - Energetycznej w Warszawie i w Katowicach. Był również członkiem Komitetu

Naukowego Zespołu Zakładów Elektro - Mechanicznych oraz autorem dwóch patentów i laureatem dwóch nagród zespołowych za osiągnięcia badawczo - wdrożeniowe w dziedzinie techniki kotłowej.

Za długoletnią pracę zawodową i naukową otrzymał szereg wysokich odznaczeń i honorowych wyróżnień .

Zmarł w dn. 25.12.1981 r. i spoczywa na cmentarzu w Chorzowie. Tradycje energetyczne podtrzymuje syn Marek Wrześniowski urodzony w 1947r. w Chorzowie.

W 1971 r. Ukończył on studia na Wydziale Mechaniczno - Energetycznym Politechniki Śląskiej i podjął pracę w PEnPW Chorzów gdzie pracuje do chwili obecnej. Od 1994 r. jest dyrektorem jednego z 4 zakładów wchodzących w skład PEnPW - S.A. Chorzów.

Zubik Bronisław - inż. elektryk.

Urodził się 16.06.1925 r. w miejscowości Dołhe koło Stryja w woj. stanisławowskim. Do szkoły i gimnazjum uczęszczał w Stryju. W latach okupacji 1941 - 1944 pracował jako robotnik w tartaku w Stryju.

W 1944 r. wstąpił ochotniczo do 2 - ej Armii Wojska Polskiego w Rzeszowie i przeszedł jej szlak bojowy.

Po zdemobilizowaniu w 1947 r. podjął naukę w Liceum Energetycznym w Nysie i w 1949 r. uzyskał dyplom technika elektryka.

Pracę zawodową rozpoczął w 1949 r. w budowanej wówczas El. Miechowice. W 1950 r. został przeniesiony służbowo do Centralnego Laboratorium Pomiarowego, które powstało na terenie El. Szombierki.

W 1952 r. Laboratorium zostało przekształcone w Zakłady Pomiarowo - Badawcze „Energopomiar” z siedzibą w Gliwicach. Organizatorami tych Zakładów byli Prof. Lucjan Nehrebecki i mgr inż Jakub Mandel, a inż. Bronisław Zubik pracował tam nieprzerwanie aż do przejścia na emeryturę w 1990 r.

Dyplom inżyniera elektryka uzyskał w 1954 r. po studiach na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej.

W latach 1955 - 1959 był kierownikiem Działu Przyrządów Pomiarowych i zorganizował małoseryjną produkcję przyrządów i układów pomiarowo - zabezpieczeniowych dla energetyki całego kraju. Aparatura ta nie była do tego czasu wytwarzana przez przemysł krajowy, a była niezbędna dla usprawnienia eksploatacji elektrowni i sieci elektroenergetycznych.

W 1959 r. objął stanowisko Naczelnego Inżyniera ZBPE Energopomiar i pełnił tę funkcję do 1979 r. W tym okresie był inicjatorem i koordynatorem działań organizacyjnych zapewniających nawiązanie ściślejszej współpracy z elektrowniami i zakładami energetycznymi, a także znacznie poszerzył zakres działalności Energopomiaru i wdrożył nowe kierunki prac badawczo - pomiarowych.

Jedną z form organizacyjnych było stworzenie Oddziałów Terenowych w Katowicach, Wrocławiu, Warszawie, Bydgoszczy, Poznaniu i w Gdańsku.

W 1979 r. został powołany na stanowisko Naczelnego Dyrektora i pełnił je do czasu przejścia na emeryturę w 1990 r.

Kontynuował i znacznie rozwijał działalność Zakładu i stworzył warunki dla zdobywania przez pracowników coraz wyższych kwalifikacji. Wielu z nich zostało uznanymi specjalistami o wielkich zasługach dla energetyki polskiej i zagranicznej.

Za osiągnięcia organizacyjne i naukowo - badawcze otrzymał liczne odznaczenia i wyróżnienia i nadal podtrzymuje związki z Zakładem, w którym pracował nieprzerwanie przez 40 lat. Córka inż. Zubika mgr inż. Iwona Kiersztajn urodzona w Gliwicach ukończyła studia na Wydziale Budownictwa Politechniki Śląskiej i od 1984 r. pracuje w Zakładzie Technologii Zagospodarowania Odpadów Elektrownianych ZBPE Energopomiar w Katowicach. Jest kierownikiem pracowni budowlano - geologicznej i posiada znaczący dorobek naukowo - badawczy i wdrożeniowy w dziedzinie utylizacji popiołów, żużli i produktów odsiarczania dla potrzeb budownictwa, a

także w zakresie metod bezpiecznego składowania odpadów energetycznych w licznych elektrowniach krajowych na węgiel kamienny i brunatny.

Zyk Witold - dr inż. elektryk.

Urodził się w dn. 01.01.1925 r. w Wilnie i tam ukończył gimnazjum im. A. Mickiewicza uzyskując maturę w 1941 r. W latach 1943 - 1945 pracował fizycznie na przymusowych robotach w Niemczech. W 1945 r. przyjechał do Gliwic i rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej.

Dyplom inż. elektryka otrzymał w 1950 r. i został skierowany do pracy w górnictwie.

W latach 1950 - 1952 pracował jako sztygar oddziału elektrycznego KWK Pokój, a od 1952 do 1956 r. jako inspektor nadzoru energetycznego i zastępca głównego mechanika w KWK Nowy Wirek. W 1956 r. został oddelegowany do pracy w Departamencie Planów Perspektywicznych b. Ministerstwa Górnictwa i Energetyki w Katowicach. Uczestniczył w opracowaniu perspektywicznego planu na lata w 1960 - 1980 w zakresie zapotrzebowania na nośniki energetyczne i urządzenia energetyczne w kopalniach węgla kamiennego.

W 1960 r. objął stanowisko inspektora kopalń w Zabrzańskim Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego w Zabrze i uczestniczył m.in. w budowie i rozruchu urządzeń energetycznych w KWK Szczygłowice, a następnie w innych kopalniach tego Zjednoczenia.

Od 1965 r. do 1970 r. pełnił funkcję głównego energetyka w ZZPW w Zabrze, a równocześnie współpracował z Komitetem Elektryfikacji Polski PAN kierowanym przez Prof. Lucjana

Nehrebeckiego i uczestniczył m.in. w opracowaniu prognozy zużycia energii elektrycznej w kopalniach węgla kamiennego na lata 1965 - 2000. W 1970 r. uzyskał tytuł doktora nauk technicznych na Politechnice Śląskiej i objął stanowisko naczelnego inżyniera energo - mechanicznego w ZZPW Zabrze, które pełnił do 1973 r.

W latach 1973 - 1977 był dyrektorem inwestycji w ZZPW Zabrze kierując rozbudową m.in. KWK Sośnica i KWK Bielszowice. Od 1977 r. do czasu przejścia na emeryturę w 1980 r. pracował na stanowisku naczelnego inżyniera d/s nowych mocy w ZZPW Zabrze i koordynował prace przygotowawcze m.in. w KWK Budryk i innych nowych obiektach na terenie ZZPW.

W latach 1981 - 1984 pracował w Ośrodku Badawczo - Rozwojowym Energetyki w Katowicach, a od 1984 r. do chwili obecnej aktywnie uczestniczy w pracach zespołów doradczych śląskich przedsiębiorstw przewidzianych do restrukturyzacji i prywatyzacji.

W całym okresie swojej pracy w ZZPW Zabrze inicjował i kierował realizacją wielu nowatorskich rozwiązań maszynowo - energetycznych w kopalniach. Był również organizatorem Ośrodka Automatyki i Pomiarów powstałego w 1972 r.

Jest autorem ponad 30 publikacji, uczestniczył w licznych konferencjach naukowo - technicznych i sympozjach krajowych i zagranicznych. Od 1985 r. do chwili obecnej opracował 30 ekspertyz o bardzo szerokiej i zróżnicowanej problematyce technicznej i inwestycyjnej w górnictwie i innych zakładach przemysłowych na Śląsku.

Za długoletnią, nowatorską pracę w energetyce górniczej otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień, a w tym tytuł generalnego dyrektora górniczego.

Energetyka Kresów przed 1939 r

W informacji o stanie energetyki kresów południowo - wschodnich przed 1939 r. wykorzystałem materiały z opracowania Ministerstwa Przemysłu i Handlu pt. „Statystyka Zakładów Elektrycznych w Polsce w 1935 r.” wydanego nakładem Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Warszawie.

Jest to bardzo szczegółowy i interesujący zestaw danych o zakładach elektrycznych w ujęciu globalnym i wojewódzkim. Ogólne dane o rozwoju polskiej energetyki w latach 1925 - 1935 zestawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Nazwa	Jedn.	1925 r.	1930 r.	1935 r.
1.	Liczba zakładów elektrycznych	szt.	835	1907	2839
2.	Moc zainstalowana	MW	830	1417	1551
3.	Produkcja energii elektrycznej	GWh	1800	2900	2800
4.	Zużycie energii elektrycznej na jednego mieszkańca	kWh/M	61,3	91,2	82,5

Saldo wymiany energii elektrycznej z zagranicą było dodatnie w tych latach, co oznacza, że import energii był większy od eksportu.

Największy import wystąpił w 1928 r. (+70,4 MWh), a największy eksport w 1932 r. (-38,2MWh).

Stan energetyki w 1935 r. dla 4 województw południowo - wschodnich, dla kraju i dla Śląska przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Kraj, województwo	Liczba zakładów elektr. (szt.)	Moc zainstalowana MW	Produkcja ener elektr.. GWh
1.	Kraj	1021	1525	2784,3
2.	Śląsk	62	579	1161,8
3.	Lwów	67	57,4	79,6
4.	Stanisławów	43	12,4	19,8
5.	Tarnopol	33	4,3	4,2
6	Wołyń	61	9,1	9,8

W powyższej tabeli zostały pominięte drobne zakłady użyteczności prywatnej o mocy poniżej 100 KW.

Liczba zakładów elektrycznych wyposażonych w turbozespoły parowe wynosiła ogółem w kraju 92 z czego 25 na Śląsku i tylko 2 zakłady w woj. lwowskim (Lwów i Borysław). W pozostałych zakładach do napędu generatorów służyły maszyny parowe tłokowe, silniki spalinowe na gaz i ropę, turbiny wodne itd.

Z zakładów elektrycznych zaliczonych do grupy I o mocy zainstalowanej powyżej 1000 KW należy wymienić następujące:

Lp.	Województwo, miasto	Moc zainstalowana kW	Rodzaj zakładu
	Woj. Lwów		
1	Borysław	11200	El. Miejska
2	Chodorów	2913	Cukrownia
3	Drohobycz	4700	Rafineria
4	Przemyśl	1670	El. Miejska
5	Przeworsk	1956	Cukrownia
6	Rzeszów	1060	El. Miejska
7	Lwów	25900	El. Miejska
	Woj. Stanisławów		
8	Demnia Wyżna	1016	Tartak
9	Horodenka	1008	Cukrownia
10	Kałuż	3280	Kop. Soli
11	Stanisławów	1152	El. Miejska

Tylko jedna elektrownia o mocy ponad 1000 KW istniała w woj. tarnopolskim (El. miejska w Tarnopolu 1150 KW) i podobnie w woj. wołyńskim (Cementownia Zdołbunów - 3060 KW).

W największej na Kresach El. Lwowskiej przy ul. Wuleckiej 2 w 1935 r. było zainstalowanych 6 turbozespołów o łącznej mocy 25,9 MW zasilanych z kotłów opalanych węglem i gazem ziemnym. Produkcja energii elektrycznej wyniosła 41,5 GWh, a ilość energii sprzedanej do sieci 34 GWh. Poza tym we Lwowie istniała elektrownia kolejowa o mocy 560 KW.

nr	nazwa	lokalizacja	moc (KW)
1	Elektrownia miejska	Tarnopol	1150
2	Cementownia	Zdołbunów	3060
3	Elektrownia kolejowa	Lwów	560
4	Elektrownia turbinowa	Lwów	25900
5	Elektrownia	Lwów	41500
6	Elektrownia	Lwów	34000
7	Elektrownia	Lwów	560
8	Elektrownia	Lwów	560
9	Elektrownia	Lwów	560
10	Elektrownia	Lwów	560
11	Elektrownia	Lwów	560
12	Elektrownia	Lwów	560

Podane wyżej informacje o energetyce kresów południowo - wschodnich należy traktować tylko jako interesujący materiał historyczny wskazujący m.in. na bardzo niski jej udział w energetyce krajowej i na różnice w porównaniu do bardziej uprzemysłowionych województw (Śląsk, Kielce, Warszawa, Kraków, Łódź).

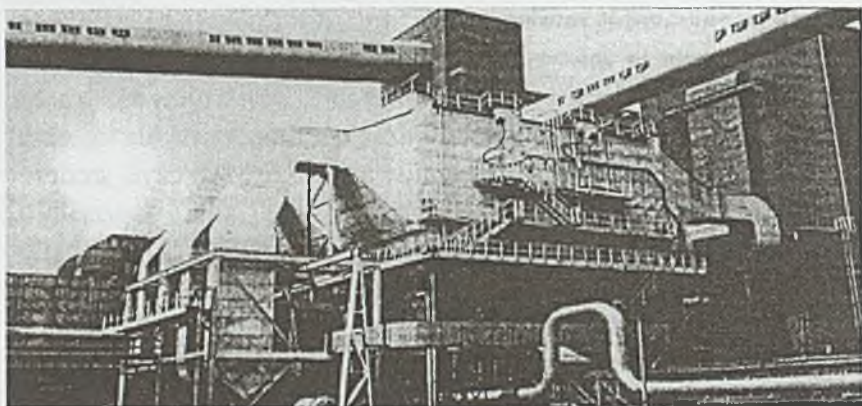
W uzupełnieniu powyższej informacji podaje się, że stan elektryfikacji pozostałych 4 województw kresowych był jeszcze niższy. Liczba zakładów elektrycznych w województwach: wileńskim, nowogrodzkim, białostockim i poleskim wynosiła ogółem 153 zakłady, a ich łączna moc zainstalowana 37,5 MW czyli średnio 245kW na jeden zakład. Analogiczne dane dla poprzednio omówionych 4 województw południowo - wschodnich wynosiły ogółem 204 zakłady elektryczne o łącznej mocy 83,2 MW czyli średnio 408 kW na jeden zakład.

Oprócz elektrowni we Lwowie i w Borysławiu do największych na kresach należała elektrownia białostocka o mocy 10,7 MW.

Jest oczywistym, że obecny poziom energetyzacji województw kresowych jest znacznie wyższy.

Elektrownia Chorzów S.A.

41 - 502 Chorzów ul.M.Skłodowskiej 3.

Elektrownia Chorzów jest jedną z najstarszych, a w latach 20-tych i 30-tych była największą elektrownią na ziemiach polskich.

Uruchomiona została 03.05.1898 r. z mocą 840 KW w kilka zaledwie miesięcy po uruchomieniu bratniej El. Zabrze. Budowa obu tych obiektów i późniejsza ich rozbudowa była realizowana przez niemieckie spółki AEG, a później OEW.

W 1933 r. El. Chorzów została przejęta przez Ślązel Katowice, a udział polskiego kapitału szybko wzrastał i w 1938 r. wyniósł 80 %.

Lokalizacja elektrowni była uzasadniona sąsiedztwem kopalń i innych zakładów przemysłowych o dużym zapotrzebowaniu energii elektrycznej, sąsiedztwem gęstej zabudowy mieszkaniowej oraz możliwością spalania taniego, lokalnego paliwa.

Moc elektrowni szybko wzrastała i w 1912 r. została ona włączona do systemu sieciowego OEW o znacznej rozległości i mocy. Rozwój elektrowni umożliwił modernizację i rozbudowę

śląskiego przemysłu, a w tym również powstanie w jej sąsiedztwie Zakładów Azotowych o dużej energochłonności.

W 100 - letniej historii istnienia El. Chorzów przechodziła różne okresy zmian własnościowych i organizacyjnych, a także okresy wzrostu i spadku jej mocy. Wynikało to głównie z jej przygranicznej lokalizacji, działań wojennych i potrzeb systemowych.

Pierwszy etap likwidacji starych niskoprężnych urządzeń i instalowania w ich miejsce nowoczesnych urządzeń dużej mocy rozpoczął się w 1938 r. i był realizowany również w latach wojennych. W wyniku tej rozbudowy moc elektrowni wzrosła z 76 MW do 121 MW, a nowe urządzenia nie zostały zdemontowane w 1945 r. przez wojska radzieckie jak to miało miejsce w El. Zabrze. Kolejny etap rozbudowy został zrealizowany w latach 1950 - 1953 i El. Chorzów z mocą 208 MW była wówczas największą w Polsce.

Po 1960 r. rola elektrowni w krajowym systemie elektroenergetycznym zmalała i rozpoczął się kolejny etap likwidacji starych urządzeń i adaptacji pozostałych urządzeń do pracy ciepłowniczej.

Równocześnie następowała intensywna rozbudowa sieci ciepłych na terenie Chorzowa i Katowic zasilanych z El. Chorzów. Moc cieplna elektrowni wzrosła w 1875 r. do 151 MW_t, a po uruchomieniu w latach 1976 - 1979 dwóch kotłów wodnych WP 120 nastąpił dalszy wzrost tej mocy do 490 MW_t. Po 1990 r. zachodziły kolejne zmiany organizacyjne, a w 1994 r. elektrownia została przekształcona w spółkę. W programie dalszej jej restrukturyzacji jest przewidziana m.in. budowa na przyległym terenie nowej EC przy udziale kapitału zagranicznego.

Osiągalna moc elektryczna El. Chorzów wynosi obecnie 64 MW, a moc cieplna nie uległa zmianie i wynosi 490 MW_t. Po uruchomieniu dwóch nowych bloków ciepłowniczych w latach 2002 - 2005 i likwidacji części istniejących urządzeń moc elektryczna wzrośnie do 200 MW, a moc cieplna do 600 MW_t.

El. Chorzów - podobnie jak El. Zabrze i El. Łaziska - była zawsze dobrą szkołą przygotowania kadr dla nowych elektrowni na Śląsku i w innych regionach kraju, a liczni jej pracownicy obejmowali kierownicze stanowiska w polskiej energetyce. Można mieć pewność, że ambitny program dalszej restrukturyzacji El. Chorzów zostanie w pełni zrealizowany przez doświadczoną i ofiarną załogę i jej kierownictwo.

Elektrownia Łaziska S.A.

43-170 Łaziska-Górne ul. Wyzwolenia 30.

Elektrownia Łaziska jest jedną z najstarszych i największych elektrowni śląskich, a historia jej rozwoju, przekształceń i osiągnięć jest niezwykle bogata.

Elektrownia wraz z przyległym zakładem hutniczym została uruchomiona w 1917 r. Oba zakłady stanowiły własność księcia pszczyńskiego z udziałem kapitału szwajcarskiego. Po 1927 r. nastąpiły zmiany własnościowe oraz polonizacja tych zakładów.

Kolejne zmiany własnościowe i organizacyjne nastąpiły w okresie II Wojny Światowej i w okresie powojennym. W 1992 r. El. Łaziska została przekształcona w spółkę, a obecnie trwa proces dalszej jej restrukturyzacji.

Uruchomienie elektrowni w 1917 r. umożliwiło dostawę taniej energii elektrycznej do okolicznych kopalń i zakładów przemysłowych w rejonie Łazisk, który już z początkiem XX wieku stał się głównym obszarem inwestycji księcia pszczyńskiego.

Rozwiązania techniczne zastosowane w okresie budowy i w późniejszych etapach rozbudowy elektrowni były bardzo nowoczesne i ekonomiczne, a moce instalowanych urządzeń coraz większe.

Już w 1929 r. El. Łaziska stała się największą elektrownią w Polsce. W 1939 r. moc jej wzrosła do 87,1 MW przy produkcji 400 GWh i sprawności wytwarzania ponad 16 %.

W 1933 r. elektrownia została włączona do górnośląskiego systemu elektroenergetycznego o znacznej rozległości i mocy i stanowiła główny element tego systemu. Wraz z elektrownią rozwijał się zakład chemiczny zlokalizowany na jej terenie, a profil produkcji tego zakładu był coraz bogatszy.

W dn. 01.09.1939 r. Zakłady „Elektro” zostały zajęte przez wojska niemieckie. Uruchomienie elektrowni nastąpiło już w dn. 04.09.1939 r. po usunięciu niewielkich uszkodzeń.

W okresie wojennym została zapoczątkowana dalsza rozbudowa elektrowni i linii przesyłowych dla pokrycia potrzeb przemysłu zbrojeniowego i chemicznego w rejonie Oświęcimia. Moc elektrowni wzrosła do 122,1 MW, a po zrealizowaniu dalszego etapu rozbudowy w latach 1949 - 1953 wyniosła ona 199,1 MW.

W latach 1960 - 1972 nastąpił okres likwidacji niskoprężnych urządzeń i największej rozbudowy zrealizowanej w dwóch etapach. W I etapie zostały zainstalowane dwa nowoczesne bloki energetyczne o mocy po 120 MW, a w drugim etapie 4 bloki po 200 MW. W wyniku tej rozbudowy El. Łaziska z mocą 1219,5 MW stała się jedną z największych i najekonomiczniejszych elektrowni w kraju.

Zakład chemiczny istniejący przy elektrowni został zlikwidowany w 1960 r. natomiast huta zlokalizowana na przyległym terenie stała się odrębnym zakładem po upaństwowieniu Zakładów „Elektro” w 1948 r.

Likwidacja pozostałych urządzeń 30 atn i 80 atn nastąpiła po 1975 r. i w związku z tym moc elektrowni przejściowo zmniejszyła się do 1040 MW.

Od 1996 r. trwa sukcesywna modernizacja bloków 120 MW i 200 MW, w wyniku której moc elektrowni w 2000 r. ponownie wzrosła do 1150 MW, a sprawność wywarzania energii wyniesie 37%.

Równocześnie od wielu lat są realizowane inne przedsięwzięcia inwestycyjne i modernizacyjne, które mają na celu przede wszystkim ograniczenie uciążliwości elektrowni dla środowiska naturalnego, wzrost niezawodności i efektywności pracy urządzeń podstawowych i pomocniczych, poprawę warunków pracy załogi itp. Do najważniejszych z nich należy zrealizowana już wymiana elektrofiltrów oraz budowa instalacji odsiarczania i odazotowania spalin. W wyniku realizacji tych przedsięwzięć emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych zmniejszy się do wartości dopuszczalnych wg obecnie obowiązujących norm. Został również zrealizowany człon ciepłowniczy o mocy 193 MW, dla zasilania pobliskich osiedli mieszkaniowych i odbiorców przemysłowych energią cieplną, a także nowoczesny układ odpowietniania i odzuzłania pozwalający na pełne zagospodarowanie odpadów bez potrzeby ich składowania powierzchniowego.

Dzięki tym wszystkim przedsięwzięciom El. Łaziska jest obecnie jedną z najekonomiczniejszych i najmniej uciążliwych elektrowni w kraju, a warunki życia w rejonie Łazisk, należącym do niedawna do najbardziej zdegradowanych, uległy bardzo wyraźnej poprawie. El. Łaziska zawsze była dobrą szkołą i kuźnią wartościowych kadr dla krajowej energetyki, a liczni jej pracownicy obejmowali odpowiedzialne stanowiska kierownicze. Jednym z nich jest mgr inż. Klemens Ścierański, długoletni naczelny dyrektor El. Łaziska, poseł na Sejm i b. Minister Przemysłu i Handlu.

Obecnie Prezesem Zarządu El. Łaziska S.A. jest mgr inż. Henryk Tymowski .

Zakłady Remontowe Energetyki S.A.

40-615 Katowice ul. Gen. Jankego 13

Zakłady Remontowe Energetyki Katowice istnieją już prawie 50 lat. Są one podstawową jednostką remontowo - usługową dla elektrowni i EC b. PdOEn Katowice, a także dla coraz liczniejszych obiektów energetycznych w kraju i zagranicą .

Zakład powstał w 1951 r. jako samodzielna jednostka wydzielona z Zakładów Produkcji Części Zapasowych Energetyki w Mikołowie. W 1955 r. został on włączony organizacyjnie do b. ZEOPd - Katowice jako odrębne przedsiębiorstwo państwowe podobnie jak Zakład Naprawy Maszyn Elektrycznych w Gliwicach.

W pierwszym okresie działalności ZRE jego potencjał był stosunkowo mały, a załoga liczyła 200 osób.

Burzliwy rozwój energetyki po 1950 r. spowodował równie szybki wzrost potencjału produkcyjno - usługowego ZRE. Obecnie załoga ZRE liczy około 1400 osób, a w tym 140 pracowników inżyniersko - technicznych. Zakres działalności ZRE jest obecnie bardzo szeroki i zróżnicowany. Obejmuje on przede wszystkim kompleksowe remonty i modernizacje bloków energetycznych o mocy 50 - 360 MW, turbin parowych i kotłów wszystkich typów, a także urządzeń pomocniczych i aparatury kontrolno - pomiarowej. Zakład produkuje również części zamienne i konstrukcje dla urządzeń ciepłno - mechanicznych, realizuje przewozy ciężkich, wielkogabarytowych urządzeń własnym transportem specjalistycznym , a także wykonuje prace projektowo - konstrukcyjne , montażowe , badawczo - pomiarowe i diagnostyczne. Od wielu lat Zakład ściśle współpracuje z renomowanymi firmami produkcyjno - remontowymi w kraju i zagranicą (Rafako Raciborz , Siemens , Babcock i in.) i coraz intensywniej uczestniczy w realizacji nowoczesnych rozwiązań technologicznych, a w tym w budowie instalacji odsiarczania spalin i innych urządzeń proekologicznych.

Dla realizacji tak szerokiego zakresu prac przy Zakładzie powstało własne biuro projektowo -konstrukcyjne i technologiczne , a także wielka baza produkcyjno - warsztatowa zlokalizowana w rejonie El. Jaworzno. Ta wielofunkcyjna baza , jest nowocześnie wyposażona w specjalistyczne urządzenia dla obróbki , wyważania wirników turbin, diagnostyki i in. Obejmuje ona 6 hal produkcyjnych o łącznej powierzchni 1300 m² z możliwością dalszej rozbudowy.

Na prowadzenie prac specjalistycznych Zakład posiada wymagane uprawnienia Urzędu Dozoru Technicznego, a także liczne atesty i rekomendacje innych instytucji krajowych i zagranicznych oraz stowarzyszeń branżowych.

W 1980 r. terenowy oddział Zakładu istniejący w Krakowie został przekształcony w samodzielny Zakład Remontowy Energetyki Kraków.

Od 1992 r. Zakłady Remontowe Energetyki Katowice działają jako spółka i są przewidziane do dalszej restrukturyzacji.

Tak wielki i szeroki rozwój Zakładu był zasługą doświadczonej i ofiarnej załogi oraz jej kierownictwa. Jednym z nich był zmarły w 1996 r. inż. Walter Zybert, b. dyrektor ZPCZE Mikołów i późniejszy organizator i dyrektor ZRE Katowice. Jego następcami byli m.in. zasłużeni energetycy inż. Alojzy Adrianowicz i mgr inż. Henryk Magiera, którzy wnieśli wielki wkład w rozbudowę i unowocześnienie Zakładu. Obecnym Prezesem Zarządu jest mgr inż. Jan Ogos, a wiceprezesem ds technicznych mgr inż. Jerzy Kurzak.

Przedsiębiorstwo Usług Naukowo-Technicznych

„Pro Novum” Sp. z o. o.

40-534 Katowice ul. Czajek 41

Firma „Pro Novum” rozpoczęła swoją działalność w 1987 r. w początkowym okresie restrukturyzacji polskiej energetyki. Struktura organizacyjna i formy działalności firmy zostały dostosowane do nowych warunków ekonomicznych i wymogów gospodarki rynkowej.

Założycielami firmy byli dr inż. Jerzy Trzeszczyński i mgr inż. Jerzy Dobosiewicz, wybitni specjaliści o wieloletnim doświadczeniu w zakresie gospodarki materiałowej, metalurgii i energetyki. Kierują oni nadal działalnością firmy, której pracownicy są zgrupowani w kilku zespołach specjalistycznych wyposażonych w nowoczesny sprzęt komputerowy i nowoczesną aparaturę pomiarowo-badawczą.

Pracownicy firmy to wysokokwalifikowani specjaliści o dużym doświadczeniu zawodowym i władający biele obcymi językami. Są oni autorami wielu oryginalnych rozwiązań w dziedzinie naprawy i regeneracji elementów kotłów, turbin, rurociągów i innych urządzeń energetycznych.

Firma świadczy usługi w zakresie doradztwa technicznego, oceny stanu urządzeń, ustalania przyczyn awarii uszkodzeń oraz wykonania nieniszczących badań urządzeń cieplno-mechanicznych w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach zawodowych oraz przemysłowych.

W zakres działalności firmy wchodzi również projektowanie i instalowanie systemów kontrolno-pomiarowych i rejestracyjnych dla monitoringu pracy elementów bloków energetycznych i dla optymalizacji parametrów pracy bloków w stanach niestacjonarnych.

Dotychczas zostało wykonanych ponad 800 ekspertyz i opracowań specjalistycznych dla licznych elektrowni systemowych i elektrociepłowni krajowych, dla obiektów energetyki przemysłowej,

a także dla elektrowni zagranicznych (El. Prunerov , El. Trbovlje , El. Plomin i in.)

Firma współpracuje ściśle z wielkimi krajowymi zakładami produkcyjno-remontowymi urządzeń energetycznych (Rafako Racibórz , ABB Zamech Elbląg , Energomontaż Przemysłu Węglowego Chorzów , Zakłady Remontowe Energetyki Katowice i in.) a także z firmami zagranicznymi .

Wszystkie usługi firmy są wykonywane w oparciu o stosowne wytyczne i normy krajowe i zagraniczne oraz o własne normy zatwierdzone i dopuszczone do stosowania przez Urząd Dozoru Technicznego .

W 1998 r. firma uzyskała certyfikat Placówki Certyfikacyjnej TÜV Rheinland potwierdzający stosowanie systemu zapewnienia jakości badań i spełnienie normy DIN EN ISO 9001 . Uzyskała również rekomendację Zarządu Głównego Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Wyniki ważniejszych badań i ekspertyz są bieżąco publikowane w kwartalnym biuletynie zamieszczanym w czasopiśmie „Energetyka” . Zakres działalności firmy i zasięg jej działania w kraju i zagranicą stale wzrasta . W związku z tym do niektórych badań i prac diagnostycznych są angażowani okresowo wybitni specjaliści o długoletnim stażu wywodzący się m.in. z pracowników Służby Diagnostyki b. PdOEn Katowice .

Zebrane dotychczas referencje potwierdzają wysoką jakość i nowoczesność usług świadczonych przez firmę licznym klientom krajowym i zagranicznym.

Indeks nazwisk.

A

Adrianowicz Alojzy

B

Badian Jerzy

Badian Tadeusz

Białkiewicz Zbigniew

Bieleński Adam

Biernacka Anna

Bilek Franciszek

Bohosiewicz Władysław

Braszka Zbigniew

Broś Bolesław

C

Chelmicki Olgierd

Cholewicki Iwo

Ciszewski Jerzy

Czarnecki Stefan

D

Dacko Czesław

Dacko Edward

Dacko Genowefa

Dacko Tadeusz

Derkacz Jan

Dobosiewicz Jerzy

F

Felczyński Wacław

Fryze Stanisław

G

Gajewski Jan

Galiński Lesław

Gottfried Tadeusz

Górski Aleksander

Grabowski Edward

Grochowski Ireneusz

Gumiński Henryk

Gutorska Krystyna

H

Hawling Tadeusz

Hawling Michał

Hickiewicz Adam

Hickiewicz Jerzy

Hilarowicz Eugeniusz

I

Idaszewski Kazimierz

Irzykowski Adam

Iwankow Adam

J

Jacynicz Zdzisław

Jastrzębska Maria

Jurkiewicz Bolesław

K

Kamiński Andrzej

Kasztelaniec Adolf

Kasztelaniec Marian

Kawyn Stefan

Kaziewicz Alfred

Kiersztajn Iwona

Kołek Władysław

Kopecki Kazimierz

Korzeniowski Janusz

Kosowski Józef

Kozłowski Stanisław

Krukowski Władysław

Kryszczukajtis Bronisław

Kuchlewski Stanisław

Kuczewski Władysław

Kuczewski Zygmunt

Kula Maciej

Kulczycki Andrzej
Kurdziel Roman
Kuryłowicz Jarosław
Kurzak Jerzy
Kuźmiński Dominik

L
Lisowski Antoni
Longchamps Jan
Longchamps Roman
Lubczyński Zbigniew

Ł
Łukoski Jerzy
Łukoski Kazimierz

M
Magiera Henryk
Majerski Stanisław
Maksymowicz Roman
Malkiewicz Jerzy
Mandel Jakub
Marcinow Tadeusz
Mazurkiewicz Zbigniew
Michejda Józef
Mikulski Jan
Mossoczy Antoni
Mossoczy Marian
Moszyński Jerzy
Mozer Jerzy
Mozer Wilhelm

N
Nehrebecki Lucjan
Nehrebecka Zofia
Ney Roman
Nowacki Paweł

O
Obrąpalski Jan

Ochęduszek Stanisław
Ogos Jan
Ogulewicz Bronisław
Owsiak Józef

P
Paszek Władysław
Pękała Józef
Pinko Ludwik
Piotrowski Edmund
Plamitzer Antoni
Plebankiewicz Marek
Pohoski Bronisław
Pospiszyl Edward
Poszywak Romuald
Puchalski Tadeusz
Puchała Arkadiusz

R
Radomański Tadeusz
Richter Marian
Richter Wanda
Rojek Ryszard
Rubczyński Andrzej
Rubczyński Jan
Rubczyński Władysław
Rutkowska Aleksandra
Rutkowska Krystyna
Rutkowski Andrzej
Rybczyk Małgorzata
Rygiel Stanisław

S
Siarzewski Leszek
Siwiński Jerzy
Skrzypek Leszek
Ślugocka Maria
Sobieszczanski Stefan
Sobotkowski Witold
Sokolnicki Gabriel

Sokolnicki Stefan
Stankiewicz Zdzisław
Szargut Jan
Szczepańska Agnieszka
Szczepański Bogdan
Szczepański Jerzy
Szewalski Robert
Szyliński Tadeusz

Ś

Ścierski Klemens

T

Tolloczko Henryk
Topola Alfred
Trojak Jan
Trzeszczyński Jerzy
Turkiewicz Krystyna
Turyn Bronisław
Tymowski Henryk

W

Wach Piotr
Walloni Władysław
Waniewski Edward
Waniewski Wiktor

Węgierski Jerzy
Wilgusiewicz Antoni
Wilgusiewicz Stella
Wiśniewski Teofil
Wolkowiński Konstanty
Wróblewska Sylwia
Wróblewski Juljusz
Wrześniowski Marek
Wrześniowski Romuald

V

Vetulani Kazimierz

Z

Zarzycki Maciej
Zborowski Tadeusz
Zieliński Przemysław
Zieliński Witold
Zubik Bronisław
Zubowicz Edward
Zybert Walter
Zyk Witold

Kursywą oznaczono osoby, których noty biograficzne w załączeniu.

Wykaz publikacji.

1. Statystyka Zakładów Elektrycznych w Polsce 1935/1936 - SEP Warszawa 1936 r.
2. Elektroenergetyka - Okręgi Energetyczne - Zeszyt Historyczny nr 6 - SEP Warszawa 1995 r.
3. 120 lat elektryki i 100 lat Elektroenergetyki Górnego Śląska i Zagłębia - SEP Gliwice - Katowice 1997 r.
4. Informator Nauki Polskiej 1995 r. - Centrum Informacji Naukowo - Technicznej Warszawa 1995 r.
5. Politechnika Lwowska 1844 - 1945 - Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej Wrocław 1993 r.
6. Słownik biograficzny zasłużonych elektryków wrocławskich, Tom I - SEP Wrocław 1997 r.
7. 50 lat Oddziału Opolskiego SEP - SEP Opole 1998 r.
8. Lucjan Nehrebecki - Wspomnienia - SEP Katowice 1997 r.
9. Władysław Wilgusiewicz - 50 lat moich wspomnień o energetyce - SEP Katowice 1996 r.
10. Władysław Wilgusiewicz - Energetycy lwowiacy na Śląsku - Katowice 1998 r.
11. Władysław Wilgusiewicz - Moje wspomnienia o zasłużonych energetykach śląskich (maszynopis) - Zabrze 1998 r.
12. 50 - lecie Politechniki Śląskiej, Zeszyty Naukowe - Elektryka Z140 - Gliwice 1996 r.
13. Marek Plebankiewicz - Rola ciepłownictwa w systemie energetycznym woj. katowickiego - SEP Katowice 1997 r.
14. Jan Obrąpalski - Wstęp do Programu elektryfikacji Polski - SEP Warszawa 1942 r.

Zdjęcia Kresowiaków

Prof. Lucjan Nehrebecki
(1900-1990)

Bronisław Zubik

Ludwik Pinko

Witold Sobotkowski

Jakub Mandel
(1903-1969)

Sylwia Wróblewska

Henryk Tołłoczko
(1901-1976)

Krystyna Gutorska

Prof. Władysław Rubczyński
(1884-1962)

Prof. Jerzy Hickiewicz

Jan Rubczyński

Stefan Sobieszcański
(1933-1997)

Alfred Topola

Aleksander Górski
(1928-1986)

Dominik Kuźmiński

Eugeniusz Hilarowicz

Bronisław Kryszczukajtis

Romuald Wrześniowski
(1912-1981)

Bogdan Szczepański

Stefan Czarnecki

Władysław Bohosiewicz

Bronisław Turyn

Jerzy Dobosiewicz

Edward Grabowski
(1916-1987)

Romuald Poszywak

Adam Dudek

Adolf Kasztelaniec

Marian Kasztelaniec

Maciej Kula

Jan Gajewski

Alfred Kaziewicz

Marian Mossoczy

Bronisław Ogulewicz

Zbigniew Braszka
(1925-1972)

Jerzy Szczepański
(1938-1996)

Maria Sługocka

Jerzy Badian
(1900-1979)

Tadeusz Badian

Iwo Cholewicki

Edward Waniewski

Roman Maksymowicz

Józef Owsiak

Czesław Dacko
(1908-1986)

Józef Kosowski
(1902-1983)

Krystyna Turkiewicz

Bolesław Jurkiewicz

Teofil Wiśniewski

Witold Zyk

Adam Irzykowski
(1929-1990)

Tadeusz Gottfried
(1931-1971)

Janusz Korzeniowski

Wacław Felczyński

Zbigniew Mazurkiewicz
(1928-1993)

Marian Richter
(1928-1993)

Leszek Skrzypek, Marek Plebankiewicz, Władysław Wilgusiewicz

